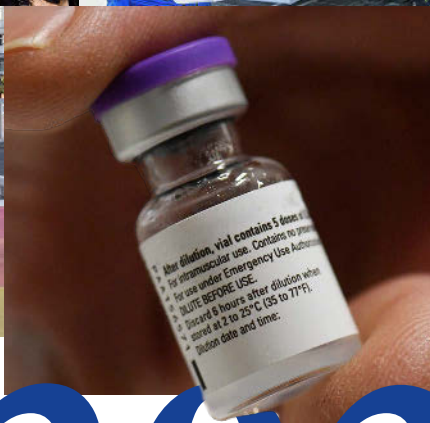

Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

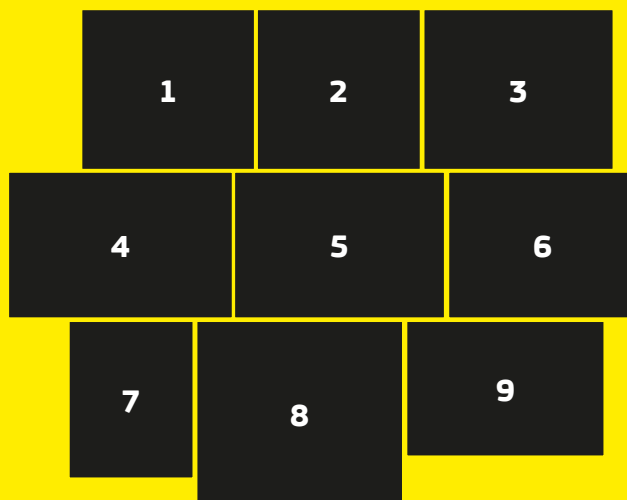
Η ΕΕ

TO 2020

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Στο εξώφυλλο

1. Νοσηλεύτρια που εργάζεται στην ειδική μονάδα COVID-19 νοσοκομείου κατά την πανδημία του κορονοϊού στις Βρυξέλλες, Βέλγιο, 28 Απριλίου 2020
2. Υπεράκτιο αιολικό πάρκο στη Βόρεια Θάλασσα, περίπου 23 χλμ. από το βελγικό λιμάνι της Οστάνδης
3. Ρουμάνοι γιατροί και νοσηλευτές φθάνουν στο Λέκο της Ιταλίας για να υποστηρίξουν τους εργαζομένους στον τομέα της υγείας στην καταπολέμηση της πανδημίας COVID-19, 7 Απριλίου 2020.
4. Από αριστερά προς τα δεξιά: κ. Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κ. Σαρλ Μισέλ, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, και κ. Ντάβιντ Σασόλι, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Βρυξέλλες, Βέλγιο, 23 Ιουλίου 2020
5. Προστατευτικές μάσκες από το απόθεμα rescEU εκφορτώνονται από αεροσκάφος προκειμένου να παραδοθούν σε Ιταλούς γιατρούς που μάχονται κατά της νόσου COVID-19, Μιλάνο, Ιταλία, 25 Απριλίου 2020.
6. Χάρη στις ψηφιακές τεχνολογίες, οι πολίτες εξακολουθούν να ενημερώνονται κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Η ΕΕ καταβάλλει προσπάθειες για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης, ώστε οι πολίτες να μπορούν να λαμβάνουν αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με τη νόσο COVID-19.
7. Δύο νέοι ντυμένοι με τη σημαία της ΕΕ και τη σημαία της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας
8. Φιαλίδιο με το εμβόλιο κατά της νόσου COVID-19 στο κέντρο εμβολιασμού του νοσοκομείου Robert Bosch, Στουτγάρδη, Γερμανία, 27 Δεκεμβρίου 2020
9. Η κ. Κριστίν Λαγκάρντ, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (αριστερά), και η κ. Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Βρυξέλλες, Βέλγιο, 11 Δεκεμβρίου 2020

Η ΕΕ το 2020

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η δημοσίευση έγινε σύμφωνα με το άρθρο 249 παράγραφος
2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Διαδραστική έκδοση της παρούσας δημοσίευσης, η οποία περιέχει συνδέσμους προς το διαδικτυακό περιεχόμενο, είναι διαθέσιμη σε μορφότυπο PDF, EPUB και HTML:
<http://europa.eu/general-report/el>

Η ΕΕ το 2020 — Γενική Έκθεση για τη Δραστηριότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας

Συντακτική υπηρεσία & στοχευμένη προβολή

1049 Βρυξέλλες

ΒΕΛΓΙΟ

Η ΕΕ το 2020 — Γενική Έκθεση για τη Δραστηριότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

εκδόθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 15 Φεβρουαρίου 2021

με στοιχεία εγγράφου C(2021) 1002.

Print	ISBN 978-92-76-28728-5	ISSN 1608-7267	doi:10.2775/023	NA-AD-21-001-EL-C
PDF	ISBN 978-92-76-28703-2	ISSN 1977-3439	doi:10.2775/498	NA-AD-21-001-EL-N
EPUB	ISBN 978-92-76-28656-1	ISSN 1977-3439	doi:10.2775/63725	NA-AD-21-001-EL-E
HTML	ISBN 978-92-76-28673-8	ISSN 1977-3439	doi:10.2775/028339	NA-AD-21-001-EL-Q

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση της παρούσας έκδοσης.

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2021

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2021

Η πολιτική περαιτέρω χρήσης εγγράφων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής βασίζεται στην απόφαση 2011/833/ΕΕ της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 2011, για την περαιτέρω χρήση εγγράφων της (ΕΕ L 330 της 14.12.2011, σ. 39).

Εάν δεν ορίζεται διαφορετικά, η περαιτέρω χρήση του παρόντος εγγράφου επιτρέπεται βάσει άδειας Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Αυτό σημαίνει ότι επιτρέπεται η περαιτέρω χρήση εφόσον αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι τυχόν αλλαγές.

Για κάθε χρήση ή αναπαραγωγή στοιχείων τα οποία δεν ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ενδέχεται να απαιτείται άδεια απευθείας από τους κατόχους των σχετικών δικαιωμάτων.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

Όλες οι φωτογραφίες © Ευρωπαϊκή Ένωση, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Πρόλογος

Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν

ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Είμαι βέβαιη ότι πολλοί από εσάς θα συμφωνήσετε ότι το 2020 ήταν ταυτόχρονα μια χρονιά που θα θέλαμε να ξεχάσουμε μεμιάς, αλλά και μια χρονιά που θα μείνει για πάντα χαραγμένη στη μνήμη μας.

Θα θέλαμε να την ξεχάσουμε μεμιάς, φυσικά, λόγω της πανδημίας.

Οι επιπτώσεις της κρίσης του κορονοϊού έγιναν αισθητές σε κάθε σπίτι, σε κάθε χώρα και σε κάθε γωνιά της Ένωσής μας. Συμμερίζομαι ολόψυχα τον πόνο όλων όσοι έχασαν αγαπημένα τους πρόσωπα ή νόσησαν.

Αλλά το 2020 ήταν επίσης μια χρονιά που θα μείνει χαραγμένη στη μνήμη μας.

Επειδή στον αγώνα κατά του αόρατου αυτού εχθρού οι ήρωες του ιατρικού κλάδου πρωτοστατούν διακινδυνεύοντας τη δική τους ζωή ώστε να σώσουν τις ζωές άλλων. Αποτίω φόρο τιμής σε καθέναν από αυτούς, καθώς και σε όλους τους εργαζομένους που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή και χάρη στους οποίους εξακολουθούμε να τα καταφέρνουμε τόσο εμείς όσο και η οικονομία μας.

Ήταν μια χρονιά που θα μείνει χαραγμένη στη μνήμη μας γιατί, αντιμέτωποι με μια ανθρώπινη τραγωδία εν εξελίξει, οργανώσαμε τη μεγαλύτερη συλλογική κινητοποίηση στην ιστορία της Ένωσής μας. Οι χώρες, οι πόλεις και οι περιφέρειες βοήθησαν για την απόκτηση ιατρικού εξοπλισμού εκεί όπου ήταν αναγκαίος. Τα ευρωπαϊκά αεροπλάνα παρέδωσαν χιλιάδες τόνους υλικού στις πλέον ευάλωτες κοινότητες ανά τον κόσμο σώζοντας ζωές, ενώ επαναπατρίστηκαν πάνω από 600 000 εγκλωβισμένοι πολίτες που αντιμετώπιζαν πρόβλημα επιστροφής.

Οι εταιρείες αναδιαμόρφωσαν τις γραμμές παραγωγής τους, ούτως ώστε να καλύψουν τη ζήτηση για απολυμαντικά, μάσκες προσώπου και ιατρικό εξοπλισμό. Και η υφήλιος ενώθηκε σε μια άνευ προηγουμένου παγκόσμια προσπάθεια συγκέντρωσης κεφαλαίων, δεσμεύοντας σχεδόν 16 δισ. ευρώ ώστε να αποκτήσουν όλοι πρόσβαση σε ασφαλή και αποτελεσματικά εμβόλια —επειδή γνωρίζουμε ότι κανένας δεν είναι ασφαλής έως ότου να είναι όλοι ασφαλείς.

Τα εμβόλια θα μας βοηθήσουν να επιστρέψουμε σταδιακά στην κανονική μας ζωή. Ωστόσο, δεν θα αντιμετωπίσουν τις οικονομικές επιπτώσεις της COVID-19 ή την κλιματική αλλαγή που συνεχίζει να αποτελεί απειλή για τον πλανήτη μας. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο, παράλληλα με τα μέτρα για την αντιμετώπιση του κορονοϊού, συνεχίσαμε να αναλαμβάνουμε με τόλμη δράση με στόχο την κλιματική ουδετερότητα. Η δράση αυτή θα οδηγήσει σε σημαντικότερες μειώσεις των εκπομπών, μαζικές επενδύσεις σε πράσινες τεχνολογίες και απελευθέρωση του συνόλου του ψηφιακού δυναμικού της Ευρώπης.

Είμαι πεπεισμένη ότι μπορούμε να επιτύχουμε τον στόχο αυτό. Το μέσο ανάκαμψης NextGenerationEU, ύψους 750 δισ. ευρώ, αποτελεί τον πυρήνα του μεγαλύτερου μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού στην ιστορία της ΕΕ, με συνολική χρηματοδοτική ισχύ 1,8 τρισ. ευρώ. Έχουμε μια μοναδική ευκαιρία να επενδύσουμε σε ένα καλύτερο μέλλον για τα παιδιά μας και τα εγγόνια μας, σε μια πιο υγιή, πιο πράσινη και πιο έξυπνη Ευρώπη όπου θα μπορούν να ευημερούν, με καλές επαγγελματικές προοπτικές, και να πετυχαίνουν τους στόχους τους, σε μια Ευρώπη όπου κανείς δεν θα μένει στο περιθώριο.

Ήταν μια δύσκολη χρονιά, αλλά η αντίδρασή μας απέναντι στην πανδημία εγγυάται ότι θα επανακάμψουμε πιο ισχυροί, πιο ανθεκτικοί και πιο ενωμένοι. Ποτέ δεν ήμουν πιο περήφανη ως Ευρωπαία, ποτέ δεν ήμουν τόσο βαθιά πεπεισμένη για την αξία της από κοινού δράσης για την αντιμετώπιση των μεγαλύτερων προκλήσεων που μας περιμένουν.

Το 2020 ήταν επίσης η χρονιά που το Ηνωμένο Βασίλειο αποχώρησε από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σέβομαι την απόφαση του λαού του Ηνωμένου Βασιλείου, ο οποίος θα είναι πάντα ευπρόσδεκτος στην οικογένεια των ευρωπαϊκών εθνών. Αλλά για εμάς, είναι καιρός να αφήσουμε πίσω το Brexit. Το μέλλον ανήκει στην Ευρώπη.

Το 2020 η ανθρωπότητα έδειξε την καλύτερη πλευρά της. Ας αδράξουμε την ευκαιρία να αξιοποιήσουμε τη δυναμική αυτή. Έχουμε προτείνει μέτρα για την καταπολέμηση του ρατσισμού, του μίσους και των διακρίσεων σε όλες τις μορφές τους. Στις επόμενες σελίδες μπορείτε να διαβάσετε σχετικά με τις πρωτοβουλίες αυτές και το έργο που επιτέλεσε η ΕΕ καθ' όλη τη διάρκεια της πανδημίας.

Καθώς κάνουμε τα πρώτα βήματα προς την ανάκαμψη, είμαστε γεμάτοι ελπίδα και αποφασιστικότητα. Η Ευρώπη έχει τους ανθρώπους, το όραμα, το σχέδιο και τους πόρους που χρειάζεται για να πετύχει.

Ζήτω η Ευρώπη!

Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν

Τα μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Από αριστερά προς τα δεξιά:

στην πρώτη σειρά, κ. Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής·
στη δεύτερη σειρά, κ. Βάλντις Ντομπρόβσκις, εκτελεστικός αντιπρόεδρος, Μια Οικονομία στην Υπηρεσία των Ανθρώπων, κ. Φρανς Τίμερμανς, εκτελεστικός αντιπρόεδρος, Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, κ. Μαργκρέιτε Βέστεϊγιερ, εκτελεστική αντιπρόεδρος, Μια Ευρώπη Έτοιμη για την Ψηφιακή Εποχή, κ. Τζουζέπ Μπορέλ, ύπατος εκπρόσωπος και αντιπρόεδρος, Μια Ισχυρότερη Ευρώπη στον Κόσμο·
στην τρίτη σειρά, κ. Μαργαρίτης Σχοινάς, αντιπρόεδρος, Προώθηση του Ευρωπαϊκού Τρόπου Ζωής μας, κ. Βιέρα Γιούροβα, αντιπρόεδρος, Αξίες και Διαφάνεια, κ. Μάρος Σέφτσοβιτς, αντιπρόεδρος, Διοργανικές Σχέσεις και Διερεύνηση Προοπτικών, κ. Ντούμπραβκα Σούιτσα, αντιπρόεδρος, Δημοκρατία και Δημογραφία, κ. Γιοχάνες Χαν, επίτροπος Προϋπολογισμού και Διοίκησης·
στην τέταρτη σειρά, κ. Γιάνους Βοϊτσέχοφσκι, επίτροπος Γεωργίας, κ. Νικολά Σμιτ, επίτροπος Απασχόλησης και Κοινωνικών Δικαιωμάτων, κ. Ελίζα

Φερέιρα, επίτροπος Συνοχής και Μεταρρυθμίσεων, κ. Μαρίγια Γκαμπριέλ, επίτροπος Καινοτομίας, Έρευνας, Πολιτισμού, Εκπαίδευσης και Νεολαίας, κ. Πάολο Τζεντιλόνι, επίτροπος Οικονομίας, κ. Ίλβα Γιούανσον, επίτροπος Εσωτερικών Υποθέσεων, κ. Τιερί Μπρετόν, επίτροπος Εσωτερικής Αγοράς, στην πέμπτη σειρά, κ. Χέλενα Ντάλι, επίτροπος Ισότητας, κ. Στέλλα Κυριακίδου, επίτροπος Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων, κ. Αντίνα Βαλεάν, επίτροπος Μεταφορών, κ. Γιάνες Λέναρτσιτς, επίτροπος Διαχείρισης Κρίσεων, κ. Ντιντιέ Ρεντέρς, επίτροπος Δικαιοσύνης, κ. Όλιβερ Βάρχεϊ, επίτροπος Γειτονίας και Διεύρυνσης, στην έκτη σειρά, κ. Γιούτα Ουρπιλάινεν, επίτροπος Διεθνών Εταιρικών Σχέσεων, κ. Βιργκίνιους Σινκέβιτσιους, επίτροπος Περιβάλλοντος, Ωκεανών και Αλιείας, κ. Κάντρι Σίμσον, επίτροπος Ενέργειας, κ. Μαρέιντ Μαγκίνες, επίτροπος για τις Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες, τη Χρηματοπιστωτική Σταθερότητα και την Ένωση Κεφαλαιαγορών.

Περιεχόμενα

Συντονισμένη
αντίδραση
απέναντι
στην COVID-19

σελίδα 12

Δημιουργία
μιας κλιματικά
ουδέτερης
Ευρώπης
έτοιμης για την
ψηφιακή εποχή

σελίδα 34

Προστασία
των πολιτών και
των ελευθεριών

σελίδα 59

Ενίσχυση
της οικονομίας

σελίδα 74

Οικοδόμηση
μιας δίκαιης
και κοινωνικής
Ευρώπης

σελίδα 82

Προώθηση των
ευρωπαϊκών
συμφερόντων
και αξιών στον
κόσμο

σελίδα 91

Οικοδόμηση
νέας σχέσης
με το Ηνωμένο
Βασίλειο

σελίδα 104

Θεσμικές και
δημοσιονομικές
εξελίξεις

σελίδα 107

Συντονισμένη αντίδραση απέναντι στην COVID-19

Κιβώτια με μάσκες εκφορτώνονται
από ρουμανικό στρατιωτικό αεροσκάφος
στο Μιλάνο, Ιταλία, 25 Απριλίου 2020.

Η εκδήλωση της πανδημίας COVID-19 στην Ευρώπη οδήγησε σε ανθρώπινες τραγωδίες, απαγορευτικά μέτρα και άνευ προηγουμένου οικονομική επιβράδυνση. Η Ευρωπαϊκή Ένωση σύντομα έδειξε την αλληλεγγύη της. Η ΕΕ προστάτευσε την ανθρώπινη ζωή και τα μέσα βιοπορισμού εστιάζοντας την προσοχή της σε δράσεις χάρη στις οποίες υπήρξε άμεση και αποτελεσματική αντίδραση στην κρίση. Στη διάρκεια του 2020 θεσπίστηκαν πάνω από 1 350 μέτρα για την άμβλυνση της κρίσης, συμπεριλαμβανομένων σχεδόν 400 αποφάσεων για την παροχή κρατικών ενισχύσεων ως σανίδας σωτηρίας στις ευρωπαϊκές εταιρείες.

Τις πρώτες ημέρες και εβδομάδες μετά το ξέσπασμα της πανδημίας στην Ευρώπη, τα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης ενισχύθηκαν σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, και νοσοκομεία

σε όλη την ΕΕ περιέθαλψαν ασθενείς και από άλλες χώρες. Για την αντιμετώπιση των πιο επείγουσών αναγκών απεστάλησαν κινητές ιατρικές ομάδες. Επαναπατρίστηκαν πάνω από 600 000 πολίτες της ΕΕ που είχαν αποκλειστεί στο εξωτερικό και κινητοποιήθηκαν δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις για την ανάπτυξη ασφαλών και αποτελεσματικών εμβολίων για όλους τους ανθρώπους στον κόσμο.

Το κέντρο ανταλλαγής πληροφοριών της Επιτροπής για θέματα ιατρικού εξοπλισμού βοήθησε τα κράτη μέλη να συνεργαστούν για την αντιμετώπιση των ελλείψεων.

Η ΕΕ και τα κράτη μέλη κινητοποιήσαν 4,2 τρισ. ευρώ, δηλαδή πάνω από το 30 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της ΕΕ, για τον μετριασμό των επιπτώσεων της κρίσης.

575 δισ. ευρώ

Εθνικά μέτρα που λήφθηκαν στο πλαίσιο της ευελιξίας των δημοσιονομικών κανόνων της ΕΕ (γενική ρήτρα διαφυγής)

100 δισ. ευρώ

SURE – Ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή για συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας

70 δισ. ευρώ

Απευθείας παροχή στήριξης της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της Πρωτοβουλίας Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορονοϊού

3,045 τρισ. ευρώ

Εθνικά μέτρα ρευστότητας, όπως ορισμένα συστήματα που εγκρίθηκαν βάσει προσωρινών και ευέλικτων κανόνων της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις

240 δισ. ευρώ

Ενίσχυση των κρατών μελών από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας για την αντιμετώπιση της πανδημικής κρίσης

200 δισ. ευρώ

ΕΤΕπ – Χρηματοδότηση για επιχειρήσεις από τον Όμιλο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων

Σύνολο: 4,2 τρισ. ευρώ

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ κινητοποιήθηκε επίσης στο έπακρο για την παροχή άμεσης χρηματοδοτικής στήριξης στα κράτη μέλη που την είχαν ανάγκη. Κατά τις πρώτες ημέρες της κρίσης, η Επιτροπή παρουσίασε τις Πρωτοβουλίες Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορονοϊού, χάρη στις οποίες τα κράτη μέλη μπόρεσαν να χρησιμοποιήσουν χρηματοδότηση για τη συνοχή ώστε να παράσχουν στήριξη στους πλέον εκτεθειμένους τομείς της οικονομίας τους. Ενεργοποιήθηκε το μέσο στήριξης έκτακτης ανάγκης για την παροχή άμεσης χρηματοδοτικής ενίσχυσης για την κάλυψη στρατηγικών αναγκών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, και επιπλέον η Επιτροπή δρομολόγησε την πρωτοβουλία στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) ώστε να συμβάλει στη διατήρηση των θέσεων εργασίας και στη στήριξη οικογενειών.

Η πανδημία του κορονοϊού προκάλεσε μεγάλους κλυδωνισμούς στην παγκόσμια οικονομία και βέβαια στις οικονομίες της ΕΕ, με σοβαρές κοινωνικοοικονομικές συνέπειες. Παρά την ταχεία και ολοκληρωμένη απάντηση στον τομέα της πολιτικής τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό επίπεδο, έγινε γρήγορα εμφανές ότι το 2020 η οικονομία της ΕΕ θα γνώριζε ύφεση ιστορικών διαστάσεων.

Συνεπώς, χρειαζόταν μια ευρύτερη ανταπόκριση για την αποκατάσταση των οικονομικών και κοινωνικών ζημιών που προκλήθηκαν από την πανδημία. Ο ενισχυμένος μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός για την περίοδο 2021-2027 και το NextGenerationEU, το προσωρινό σχέδιο ανάκαμψης, αποτελούν από κοινού τη μεγαλύτερη δέσμη κινήτρων που έχει

ποτέ χρηματοδοτηθεί από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, ύψους 1,8 τρις. ευρώ. Τα κονδύλια αυτά θα βοηθήσουν την ΕΕ να στηρίξει τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τις περιφέρειες, ιδίως εκεί όπου το πλήγμα από την κρίση είναι μεγαλύτερο. Η δέσμη κινήτρων θα συμβάλει στην ανοικοδόμηση της Ευρώπης μετά την πανδημία της COVID-19, μιας Ευρώπης πιο πράσινης, πιο ψηφιακής και πιο ανθεκτικής.

Στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ για τα εμβόλια, η Επιτροπή σύναψε συμφωνίες με έξι εταιρείες (AstraZeneca, BioNTech/Pfizer, CureVac, Johnson & Johnson, Moderna και Sanofi/GlaxoSmithKline) ώστε να εξασφαλίσει ευρύ φάσμα ασφαλών και αποτελεσματικών εμβολίων κατά της νόσου COVID-19 για όλους τους ανθρώπους που ζουν στην ΕΕ.

Το πρώτο εμβόλιο διατέθηκε στην ΕΕ πριν από το τέλος του έτους, χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο η ασφάλεια ή η αποτελεσματικότητα. Στις 21 Δεκεμβρίου η Επιτροπή χορήγησε άδεια κυκλοφορίας υπό όρους στο εμβόλιο κατά της COVID-19 που ανέπτυξε η BioNTech/Pfizer, το πρώτο του είδους του που εγκρίθηκε στην ΕΕ. Κατά τις ευρωπαϊκές ημέρες εμβολιασμού, από τις 27 έως τις 29 Δεκεμβρίου, πραγματοποιήθηκαν οι πρώτοι εμβολιασμοί στα κράτη μέλη.

Από τον απολογισμό του 2020 προκύπτει σαφώς ότι ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 είναι τεράστιος. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση 15 εκατομμύρια άτομα προσβλήθηκαν από τη νόσο COVID-19. Πάνω από 350 000 άνθρωποι έχασαν δυστυχώς τη ζωή τους. Ο αγώνας κατά της COVID-19 συνεχίζεται και το 2021.

Στη Μσίντα, κοντά στη Βαλέτα, μια ομάδα εθελοντών από το Grandparents Malta Foundation έφτιαξε μάσκες προσώπου και τις παρέδωσε δωρεάν σε σπίτια ηλικιωμένων ή ευάλωτων ατόμων, Μάλτα, 19 Νοεμβρίου 2020.

Πρωτοφανής ανταπόκριση σε επείγουσες ανάγκες

Με εντολή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συντόνισε την κοινή ευρωπαϊκή απόκριση στην πανδημία της COVID-19, αναλαμβάνοντας δράση για την ενίσχυση της δημόσιας υγείας και τον μετριασμό των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας. Η ΕΕ επιστράτευσε όλα τα μέσα που διαθέτει προκειμένου να βοηθήσει τα κράτη μέλη να συντονίσουν τις εθνικές τους δράσεις, και έχει παράσχει αντικειμενική πληροφόρηση σχετικά με την εξάπλωση της COVID-19 και τις αποτελεσματικές προσπάθειες για τον περιορισμό της.

Η ΕΕ ενήργησε ταχύτατα για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις από την πανδημία. Στις 28 Ιανουαρίου ενεργοποιήθηκε ο μηχανισμός πολιτικής προστασίας της ΕΕ ώστε να αρχίσει ο επαναπατρισμός των πολιτών της που ήταν αποκλεισμένοι στο εξωτερικό (με περίπου 408 πτήσεις, βοήθησε 90 000 πολίτες της ΕΕ να επιστρέψουν στην πατρίδα τους έως το τέλος του έτους).

Στις 13 Μαρτίου η Επιτροπή απνύθηκε έκκληση για συντονισμένη οικονομική αντίδραση στην κρίση του κορονοϊού, και στις 16 Μαρτίου η Επιτροπή συγκρότησε συμβουλευτική ομάδα εμπειρογνομόνων υπό την προεδρία της προέδρου κ. Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν και της επιτρόπου Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων κ. Στέλλας Κυριακίδου με σκοπό την παροχή συμβουλών και οδηγιών όσον αφορά την αντίδραση της ΕΕ στην κρίση. Το έργο της ομάδας και του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων πλαισιώθηκε στη συνέχεια από τη νέα ενωσιακή πλατφόρμα επιστημονικών συμβούλων για τη νόσο COVID-19. Η δημιουργία της πλατφόρμας, η οποία αποτελείται από επιστημονικούς συμβούλους των κρατών μελών για τη νόσο COVID-19, έχει ως στόχο τον καλύτερο συντονισμό των επιστημονικών συμβουλών και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών όσον αφορά τα εθνικά μέτρα δημόσιας υγείας για την COVID-19.

Τα ρομπότ UVD χρησιμοποιούνται για την απολύμανση νοσοκομείων με υπεριώδη ακτινοβολία. Το ρομπότ αυτό, στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Όντενσε, μπορεί να απολυμάνει συνήθεις θαλάμους ασθενών εντός 15 λεπτών συμβάλλοντας στην πρόληψη και τη μείωση της εξάπλωσης της νόσου COVID-19. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα διανείμει 200 τέτοια ρομπότ σε νοσοκομεία σε ολόκληρη την Ευρώπη, στο πλαίσιο του μέσου στήριξης έκτακτης ανάγκης της ΕΕ, Όντενσε, Δανία, 18 Νοεμβρίου 2020.

Στήριξη έκτακτης ανάγκης

Η Επιτροπή κινητοποίησε όλους τους πόρους του προϋπολογισμού της ΕΕ για επείγουσες ανάγκες που θα μπορούσαν να καλυφθούν αποτελεσματικότερα μέσω της συνεργασίας με στρατηγικό και συντονισμένο τρόπο σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το Μέσο στήριξης έκτακτης ανάγκης, ύψους 2,7 δισ. ευρώ, χρηματοδότησε ευρύ φάσμα δράσεων, ενώ μεγάλο μέρος του προϋπολογισμού του διατέθηκε προς στήριξη της πρωτοβουλίας για τα εμβόλια, στην οποία συμμετέχουν και τα 27 κράτη μέλη. Η Επιτροπή αγόρασε και διένειμε στα κράτη μέλη 10 εκατομμύρια μάσκες για τους εργαζομένους στον τομέα της υγείας. Χρηματοδοτήθηκαν επίσης η κατάρτιση στους τομείς της διενέργειας εξετάσεων και της εντατικής θεραπείας, η αγορά ρομπότ υπεριώδους ακτινοβολίας για την απολύμανση των νοσοκομείων και κλινικές δοκιμές για θεραπευτικές αγωγές για την COVID-19.

Η διενέργεια τεστ είναι καθοριστικής σημασίας για την επιβράδυνση της εξάπλωσης της νόσου COVID-19. Στις 28 Οκτωβρίου η Επιτροπή εξέδωσε σύσταση σχετικά με τις στρατηγικές για τη διεξαγωγή διαγνωστικών εξετάσεων για τη νόσο COVID-19, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης γρήγορων τεστ αντιγόνων, και στις 18 Νοεμβρίου εκδόθηκε ειδική σύσταση της Επιτροπής σχετικά με τα γρήγορα τεστ αντιγόνων. Στις 18 Δεκεμβρίου η Επιτροπή υπέβαλε επίσης πρόταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με κοινό πλαίσιο για τις δοκιμασίες αντιγόνων και την αμοιβαία αναγνώριση αποτελεσμάτων δοκιμασιών για τη νόσο COVID-19. Η Επιτροπή κινητοποίησε 100 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο του μέσου για την απευθείας αγορά γρήγορων τεστ αντιγόνων και την παράδοσή τους στα κράτη μέλη. Στις 18 Δεκεμβρίου υπέγραψε σύμβαση-πλαίσιο με την Abbott και τη Roche για την αγορά άνω των 20 εκατομμυρίων γρήγορων τεστ αντιγόνων, με χρηματοδότηση από το μέσο. Τα τεστ αυτά θα ήταν διαθέσιμα στα κράτη μέλη από τις αρχές του 2021, στο πλαίσιο της στήριξης που παρέχει η ΕΕ για τη διενέργεια διαγνωστικών εξετάσεων για την COVID-19.

rescEU – Ένα κοινό ευρωπαϊκό απόθεμα ιατρικών εφοδίων

Στις 19 Μαρτίου η Επιτροπή μετουσίωσε την αλληλεγγύη σε δράση με τη δημιουργία του ιατρικού αποθεματικού rescEU, του πρώτου κοινού ευρωπαϊκού αποθέματος ιατρικού εξοπλισμού έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένων масκών προσώπου και αναπνευστήρων, ούτως ώστε να βοηθηθούν τα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση των ελλείψεων σε εξοπλισμό. Το rescEU, το οποίο φιλοξενείται στα κράτη μέλη, παρέδωσε περίπου 3 εκατομμύρια προστατευτικές μάσκες υψηλής ποιότητας για το προσωπικό πρώτης παρέμβασης, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων στους τομείς της υγείας και της πολιτικής προστασίας, στην Ισπανία, την Κροατία, την Ιταλία, τη Λιθουανία, το Μαυροβούνιο, τη Βόρεια Μακεδονία, τη Σερβία και το Κόσοβο (η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την απόφαση 1244/1999 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσόβου).

Μέσω του μηχανισμού πολιτικής προστασίας, απεστάλησαν αναπνευστήρες, προστατευτικές ενδυμασίες και απολυμαντικά σε χώρες που είχαν ανάγκη, και μετέβησαν εκεί ιατρικές ομάδες έκτακτης ανάγκης. Γιατροί από τη Νορβηγία, την Πολωνία και τη Ρουμανία συνέβαλαν στην περίθαλψη ασθενών στην Ιταλία και τη Λιθουανία, ενώ ιατρικές ομάδες από τη Γερμανία, την Ιταλία και τη Λιθουανία υποστήριξαν τους συναδέλφους τους στην Αρμενία και στο Αζερμπαϊτζάν. Η δέσμη μέτρων για την κινητικότητα συνέδραμε στη χρηματοδότηση της μεταφοράς ασθενών, ιατρικών ομάδων και βασικών ιατρικών εφοδίων.

Εξασφάλιση διαθεσιμότητας ιατρικών εφοδίων και τροφίμων

Από την έναρξη της πανδημίας, η ΕΕ στήριξε τους παρασκευαστές κρίσιμου εξοπλισμού ώστε να εξασφαλίσει τη διαθεσιμότητα βασικών φαρμάκων και ιατρικού εξοπλισμού. Η Επιτροπή έλαβε μέτρα δημιουργώντας τις κατάλληλες συνθήκες προκειμένου η βιομηχανία να ανταποκριθεί στην αύξηση ή την αναδιαμόρφωση της παραγωγής. Ζήτησε, μεταξύ άλλων, από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης να δημιουργήσουν και να διαθέσουν δωρεάν πρότυπα για μάσκες και άλλα μέσα προστασίας σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Πολλές επιχειρήσεις σε ολόκληρη την Ευρώπη αναδιαμόρφωσαν και αναπροσάρμοσαν την παραγωγή τους με σκοπό να καλύψουν τη ζήτηση για μέσα ατομικής προστασίας, απολυμαντικά και ιατροτεχνολογικά προϊόντα.

Τον Απρίλιο η Επιτροπή ενέκρινε αιτήσεις από όλα τα κράτη μέλη και το Ηνωμένο Βασίλειο για προσωρινή απαλλαγή από τελωνειακούς δασμούς και ΦΠΑ των εισαγωγών ιατροτεχνολογικών προϊόντων και μέσων προστασίας από τρίτες χώρες.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εν μέσω ανησυχιών για πιθανές ελλείψεις σε τρόφιμα, θέσπισε αμέσως τον Απρίλιο έκτακτα μέτρα παρέχοντας μεγαλύτερη ευελιξία όσον αφορά τον τρόπο πρόσβασης στους πόρους της κοινής γεωργικής πολιτικής και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας, και εφαρμόζοντας μέτρα που θα συνέβαλλαν στη σταθεροποίηση των αγορών γεωργικών τροφίμων.

→ Παράδοση ιατρικού εξοπλισμού από το αποθεματικό rescEU στην Πράγα, Τσεχία, 24 Οκτωβρίου 2020

Πλήρης αξιοποίηση της ευελιξίας των δημοσιονομικών κανόνων και των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις

Τον Μάρτιο η Επιτροπή προέβη σε μια άνευ προηγουμένου κίνηση ενεργοποιώντας τη γενική ρήτρα διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης στο πλαίσιο της στρατηγικής της για ταχεία και αποφασιστική αντίδραση στην πανδημία. Αυτή η ενεργοποίηση, αφού εγκρίθηκε από το Συμβούλιο, έδωσε τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα ώστε να αντιμετωπίσουν κατάλληλα την κρίση έχοντας στη διάθεσή τους όλα τα μέσα οικονομικής πολιτικής και αποκλίνοντας παράλληλα από τους συνήθεις δημοσιονομικούς κανόνες του ευρωπαϊκού δημοσιονομικού πλαισίου.

Λιγότερο από μία εβδομάδα αφότου ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας κήρυξε την Ευρώπη κέντρο της πανδημίας COVID-19, η Επιτροπή ενέκρινε προσωρινό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις, ώστε να μπορέσουν τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν πλήρως την ευελιξία που παρέχεται από τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των επιχειρήσεων που επλήγησαν από την κρίση. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή ενέκρινε μέτρα ενίσχυσης που κοινοποιήθηκαν από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο. Κατά τη διάρκεια του 2020, η Επιτροπή έλαβε σχεδόν 400 αποφάσεις για την έγκριση 500 εθνικών μέτρων εκτιμώμενης συνολικής αξίας 3 τρις. ευρώ.

Πρωτοβουλίες επενδύσεων για την αντιμετώπιση του κορονοϊού

Ένα από τα πρώτα μέτρα που έλαβε η ΕΕ τον Μάρτιο του 2020 με στόχο να στηρίξει οικονομικά τα κράτη μέλη στην αντιμετώπιση της κρίσης ήταν η πρωτοβουλία επενδύσεων για την αντιμετώπιση του κορονοϊού. Η πρωτοβουλία κινητοποίησε τα μη δαπανηθέντα κονδύλια που είχαν ήδη διατεθεί στα κράτη μέλη της ΕΕ, και με τον τρόπο αυτό προσέφερε άμεση ενίσχυση ρευστότητας στους προϋπολογισμούς των κρατών μελών και των περιφερειών. Παράλληλα, η πρωτοβουλία βοήθησε τα κράτη μέλη και τις

περιφέρειες να αξιοποιήσουν τη χρηματοδότηση πολιτικής συνοχής για δαπάνες υγειονομικής περίθαλψης και συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας, και επιπλέον να παράσχουν στήριξη με τη μορφή κεφαλαίων κίνησης σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Επίσης, το πεδίο εφαρμογής του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης επεκτάθηκε ώστε να συμπεριλάβει καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας, προκειμένου να μπορούν τα κράτη μέλη να λάβουν στήριξη από το ταμείο για την αντιμετώπιση της κρίσης COVID-19.

Από τον Απρίλιο ήδη, η πρωτοβουλία επενδύσεων για την αντιμετώπιση του κορονοϊού + κατέστησε απλούστερη και ευκολότερη την ταχεία χρήση των υφιστάμενων Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων σε ό,τι αφορά μέτρα που σχετίζονται με την κρίση και αύξησε τη συμβολή της ΕΕ σε προγράμματα πολιτικής συνοχής σε ποσοστό έως και 100 % για αιτήσεις πληρωμών που υποβάλλονται μεταξύ 1ης Ιουλίου 2020 και 30ής Ιουνίου 2021.

Τον Δεκέμβριο η Επιτροπή ανακοίνωσε τα αποτελέσματα των δύο πρωτοβουλιών το 2020. Από την αρχή της κρίσης, η ΕΕ έχει διαθέσει μεγάλα ποσά για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις επωφεληθήκαν από το μεγαλύτερο μέρος της διαθέσιμης χρηματοδότησης, πάνω από 10 δισ. ευρώ, κάτι που τις βοήθησε να επιβιώσουν. Για τους πολίτες διατέθηκαν 3 δισ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένων κοινωνικών υπηρεσιών για ευάλωτες ομάδες και προγραμμάτων προσωρινής απασχόλησης για εργαζομένους. Τέλος, διατέθηκαν 6,6 δισ. ευρώ για τη στήριξη του τομέα της υγείας, πέραν των 10,2 δισ. ευρώ από τον προϋπολογισμό της ΕΕ που είχαν ήδη διατεθεί στον τομέα αυτό για την περίοδο 2014-2020 (επισημαίνεται ότι υπάρχει κάποια επικάλυψη μεταξύ των ομάδων δικαιούχων).

Τροποποιήθηκε το 82 % των προγραμμάτων πολιτικής συνοχής σε 25 κράτη μέλη και στο Ηνωμένο Βασίλειο, με πρόσθετη χρηματοδότηση ύψους 3,2 δισ. ευρώ για τους εθνικούς προϋπολογισμούς καθώς έχουν τη δυνατότητα χρησιμοποίησης συγχρηματοδότησης από την ΕΕ σε ποσοστό 100 %.

Στήριξη για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE)

Στοχεύει στην προστασία των θέσεων εργασίας

Προσωρινή χρηματοδοτική στήριξη

Ταχεία ανάπτυξη

Συμπληρώνει τις εθνικές προσπάθειες

Αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών

Στήριξη της απασχόλησης και προστασία των μέσων βιοπορισμού

Τον Απρίλιο του 2020 η Επιτροπή δημιούργησε το μέσο στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE), ένα μέσο για τη στήριξη της απασχόλησης μειωμένου ωραρίου το οποίο είχε στόχο την προστασία των θέσεων εργασίας και των εργαζομένων που πλήττονται από την πανδημία. Έως το τέλος του 2020 είχε εγκριθεί συνολική χρηματοδοτική στήριξη ύψους 90,3 δισ. ευρώ σε 18 κράτη μέλη στο πλαίσιο του SURE, και 39,5 δισ. ευρώ είχαν ήδη εκταμιευθεί προς 15 από αυτά: Βέλγιο, Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία, Κροατία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Μάλτα, Ουγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία και Σλοβενία. Τα κράτη μέλη μπορούν ακόμη να υποβάλουν αιτήσεις για στήριξη στο πλαίσιο του SURE, το οποίο διαθέτει συνολική ικανότητα χρηματοδοτικής παρέμβασης ύψους έως και 100 δισ. ευρώ.

Η χρηματοδοτική συνδρομή στο πλαίσιο του SURE παρέχεται υπό μορφή δανείων που συνάπτει η ΕΕ στις αγορές για λογαριασμό των κρατών μελών της. Για τα περισσότερα κράτη μέλη, ο δανεισμός πραγματοποιείται με ευνοϊκότερους όρους από εκείνους που μπορούν να επιτύχουν μεμονωμένα στις αγορές. Τα δάνεια βοηθούν τα κράτη μέλη να αντεπεξέλθουν σε τυχόν αιφνίδια αύξηση των δημόσιων δαπανών για τη διατήρηση της απασχόλησης. Συγκεκριμένα, τα βοηθούν να καλύψουν τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με τη δημιουργία ή την επέκταση εθνικών συστημάτων μειωμένου ωραρίου και άλλων παρόμοιων μέτρων που έχουν θεσπίσει, ιδίως για τους αυτοαπασχολούμενους, λόγω της πανδημίας.

Το 2020 η Επιτροπή προσέφυγε για λογαριασμό της ΕΕ τρεις φορές στις αγορές για την έκδοση ομολόγων στο πλαίσιο του SURE. Για κάθε έκδοση η ζήτηση ξεπέρασε πάνω από 10 φορές την προσφορά, γεγονός

SURE: 90,3 δισ. ευρώ

7,8 δισ. ευρώ
Βέλγιο

21,3 δισ. ευρώ
Ισπανία

602 εκατ. ευρώ
Λιθουανία

5,9 δισ. ευρώ
Πορτογαλία

511 εκατ. ευρώ
Βουλγαρία

1 δισ. ευρώ
Κροατία

504 εκατ. ευρώ
Ουγγαρία

4,1 δισ. ευρώ
Ρουμανία

2 δισ. ευρώ
Τσεχία

27,4 δισ. ευρώ
Ιταλία

244 εκατ. ευρώ
Μάλτα

1,1 δισ. ευρώ
Σλοβενία

2,5 δισ. ευρώ
Ιρλανδία

479 εκατ. ευρώ
Κύπρος

11,2 δισ. ευρώ
Πολωνία

631 εκατ. ευρώ
Σλοβακία

2,7 δισ. ευρώ
Ελλάδα

192 εκατ. ευρώ
Λετονία

Τα ποσά είναι στρογγυλοποιημένα.

που αποδεικνύει την εμπιστοσύνη στην ΕΕ ως εκδότη και δανειολήπτη, και ως σημαντικό παράγοντα στις παγκόσμιες χρηματοπιστωτικές αγορές. Τα ομόλογα που εκδίδει η Επιτροπή στο πλαίσιο του SURE

λαμβάνουν σήμανση κοινωνικών ομολόγων. Αυτό παρέχει στους επενδυτές στα εν λόγω ομόλογα την εγγύηση ότι τα αντλούμενα κεφάλαια θα εξυπηρετήσουν έναν πραγματικά κοινωνικό σκοπό.

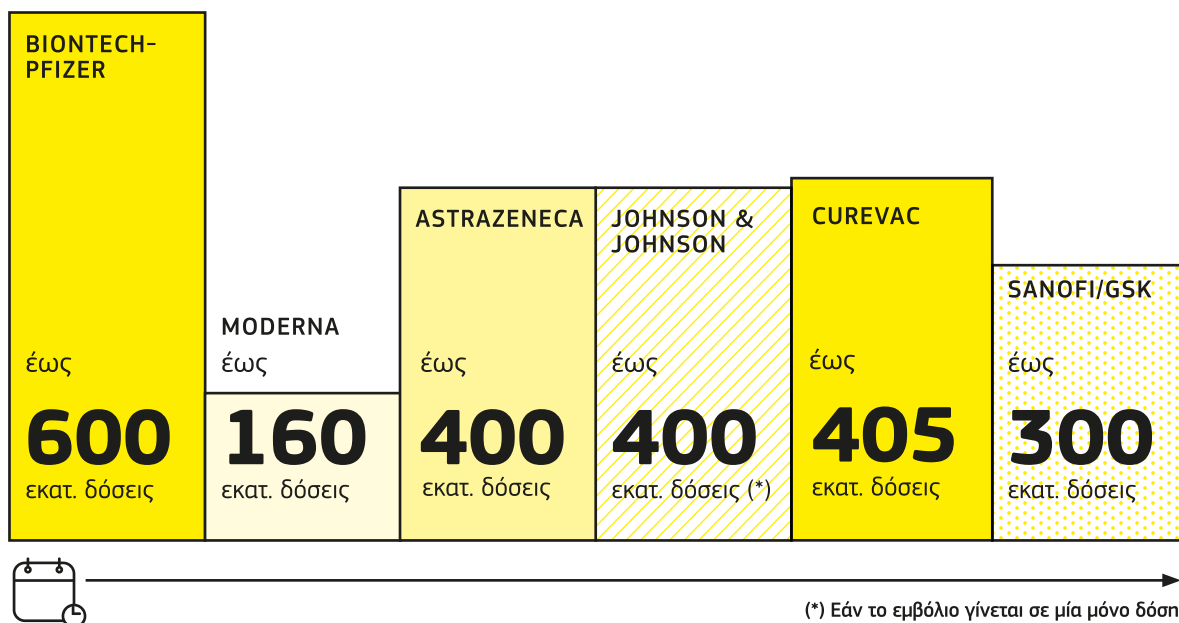
Στρατηγική της ΕΕ για τα εμβόλια

Στις 17 Ιουνίου η Επιτροπή παρουσίασε τη στρατηγική της ΕΕ για τα εμβόλια με στόχο την επιτάχυνση της ανάπτυξης, της παρασκευής και της διανομής εμβολίων κατά της COVID-19. Η στρατηγική αποσκοπεί στη δίκαιη και οικονομική πρόσβαση σε ασφαλή και αποτελεσματικά εμβόλια για όλους στην ΕΕ και όσο το δυνατόν νωρίτερα, ενώ παράλληλα αποτελεί τον πυρήνα της παγκόσμιας εκστρατείας αλληλεγγύης ώστε να διασφαλιστεί η πρόσβαση όλων σε οικονομικά προσιτό εμβόλιο. Η στρατηγική έχει επίσης ως στόχο να διασφαλίσει την προετοιμασία των κρατών μελών σε ό,τι αφορά την κυκλοφορία των εμβολίων, τον σχεδιασμό της μεταφοράς και διάθεσης και τον προσδιορισμό των ομάδων που θα πρέπει να εμβολιαστούν πρώτες.

Προκειμένου να αναπτυχθούν ασφαλή και αποτελεσματικά εμβόλια κατά της νόσου COVID-19 σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, οι κλινικές

δοκιμές πραγματοποιούνταν παράλληλα με τις επενδύσεις στην παραγωγική ικανότητα που απαιτείται για την παραγωγή εκατομμυρίων, ή ακόμη και δισεκατομμυρίων, δόσεων ενός εμβολίου. Οι συμφωνίες προαγοράς συμβάλλουν στη μείωση του κινδύνου που συνδέεται με τις επενδύσεις που πραγματοποιούν οι παρασκευαστές για την ανάπτυξη πιθανών εμβολίων και, κατά συνέπεια, μεγιστοποιούν τις πιθανότητες ταχείας ανάπτυξης, παρασκευής και διάθεσης ασφαλών και αποτελεσματικών εμβολίων και εγγυώνται ότι οι πολίτες της ΕΕ θα έχουν πρόσβαση σε αυτά. Η Επιτροπή διαπραγματεύτηκε με φαρμακευτικές εταιρείες εξ ονόματος των κρατών μελών, με αποτέλεσμα την αρχική υπογραφή έξι συμφωνιών, ενώ περαιτέρω διερευνητικές συζητήσεις με άλλους παρασκευαστές εμβολίων ολοκληρώθηκαν το 2020 ή προγραμματίζονταν για το πρώτο εξάμηνο του 2021.

Μέχρι στιγμής η Επιτροπή έχει εξασφαλίσει σχεδόν 2,3 δισεκατομμύρια δόσεις

↑ Τα στοιχεία αυτά προέρχονται από την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 19ης Ιανουαρίου 2021, με τίτλο Ενιαίο μέτωπο καταπολέμησης της νόσου COVID-19.

Η Επιτροπή, για να βοηθήσει τα κράτη μέλη στην προετοιμασία των στρατηγικών εμβολιασμού τους, δημοσίευσε στις 15 Οκτωβρίου και στις 2 Δεκεμβρίου στοιχεία καίριας σημασίας που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που ορίζονται στις Συνθήκες της ΕΕ. Στα στοιχεία αυτά περιλαμβάνεται η διασφάλιση της ικανότητας των υπηρεσιών εμβολιασμού να παρέχουν εμβόλια κατά της νόσου COVID-19· η εύκολη πρόσβαση στα εμβόλια για τους στοχευόμενους πληθυσμούς· η ανάπτυξη εμβολίων με διαφορετικά χαρακτηριστικά και διαφορετικές ανάγκες αποθήκευσης και μεταφοράς· και η σαφής ενημέρωση με σκοπό να εμπεδωθεί έτσι η εμπιστοσύνη του κοινού.

Το πρώτο εμβόλιο που έλαβε άδεια κυκλοφορίας υπό όρους, στις 21 Δεκεμβρίου, παρήχθη από την BioNTech/Pfizer. Η διανομή του άρχισε εντός λίγων ημερών, επιτρέποντας την έναρξη των Ημερών Εμβολιασμού της ΕΕ στις 27, 28 και 29 Δεκεμβρίου. Η άδεια δόθηκε μετά τη θετική επιστημονική σύσταση που είχε εκδώσει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων (EMA) έπειτα από ενδελεχή αξιολόγηση της ασφάλειας, της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας του εμβολίου, για να ακολουθήσουν και τα κράτη μέλη.

Παράλληλα, η Επιτροπή επέδειξε αλληλεγγύη προς τους παγκόσμιους εταίρους συνεισφέροντας στον μηχανισμό παγκόσμιας πρόσβασης σε εμβόλιο κατά της COVID-19 (COVAX), την παγκόσμια πρωτοβουλία για τη διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης σε οικονομικά προσιτά εμβόλια κατά της νόσου COVID-19, 500 εκατ. ευρώ από τα ταμεία της ΕΕ (100 εκατ. ευρώ σε επιχορηγήσεις και δάνειο ύψους 400 εκατ. ευρώ με την εγγύηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη). Έως τον Δεκέμβριο, η «Ομάδα Ευρώπη» —δηλαδή, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη της ΕΕ— είχε διαθέσει πάνω από 850 εκατ. ευρώ στον COVAX, με αποτέλεσμα να αναδειχθεί η ΕΕ στο σύνολό της στον μεγαλύτερο αρχικό χορηγό βοήθειας του COVAX. Η βοήθεια θα αποτελέσει παράγοντα ζωτικής σημασίας για την εκπλήρωση του στόχου του COVAX για παροχή 1,3 δισεκατομμυρίων δόσεων εμβολίων σε χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος έως το τέλος του 2021.

Τεχνικοί ανοίγουν ένα κουτί με
φιαλίδια με εμβόλια κατά της νόσου
COVID-19, Μοντεμόρ ου Βέλιου,
Πορτογαλία, 26 Δεκεμβρίου 2020.

© Lusa, 2020

→ Προσωπικό της νοσοκομειακής περιφέρειας Ελσίνκι και Ουουσίμαα στη Φινλανδία εμβολιάζεται κατά της νόσου COVID-19, 27 Δεκεμβρίου 2020.

© Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ελσίνκι, 2020

© fotobpb, 2020

← Τρόφιμος του οίκου ευγηρίας του Λος Όλμος εμβολιάζεται κατά της νόσου COVID-19, Γουαδαλαχάρα, Ισπανία, 27 Δεκεμβρίου 2020.

Ο μηχανισμός COVAX είναι ο εμβολιαστικός πυλώνας του «Επιταχυντή πρόσβασης στα εργαλεία κατά της COVID-19 (ACT)», μιας πλατφόρμας παγκόσμιας συνεργασίας για την επιτάχυνση της ανάπτυξης, της παραγωγής και της ισότιμης πρόσβασης σε διαγνωστικές εξετάσεις, αγωγές και εμβόλια κατά της COVID-19. Σε αυτή συμμετέχουν κυβερνήσεις, επιστήμονες, επιχειρήσεις, η κοινωνία των πολιτών, φιλανθρωπικοί φορείς και παγκόσμιοι οργανισμοί του τομέα της υγείας, όπως το Ίδρυμα Μπιλ και Μελίνα Γκέιτς, ο Συνασπισμός για Καινοτομίες Επιδημιολογικής Ετοιμότητας, το Ίδρυμα για Καινοτόμες Νέες Διαγνωστικές Μεθόδους (FIND), η Παγκόσμια Συμμαχία για τα Εμβόλια και την Ανοσοποίηση (GAVI), το Παγκόσμιο Ταμείο, το Διεθνές μέσο για την αγορά φαρμάκων (Unitaid), το Wellcome Trust, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, η Παγκόσμια Τράπεζα και ο Παγκόσμιος Μηχανισμός Χρηματοδότησης.

On 27 December, vaccination against COVID-19 started across the European Union

↑ **BINTEO** Οι πρώτοι εμβολιασμοί κατά της νόσου COVID-19 στα κράτη μέλη της ΕΕ

Βοηθάμε την παγκόσμια κοινότητα να ενώσει τις δυνάμεις της

Στις 4 Μαΐου 2020 η πρόεδρος κ. φον ντερ Λάιεν δρομολόγησε την παγκόσμια αντίδραση στον κορονοϊό, μια παγκόσμια εκστρατεία για την καθολική πρόσβαση σε οικονομικά προσιτό εμβολιασμό, προσιτές θεραπευτικές αγωγές και διαγνωστικές εξετάσεις. Πρόκειται για την απάντηση της Επιτροπής στην έκκληση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας στη διεθνή κοινότητα στις 24 Απριλίου για ανάληψη δράσης για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Η παγκόσμια αντίδραση στον κορονοϊό είχε επίσης στόχο την ενίσχυση όλων των συστημάτων υγείας και τη στήριξη της οικονομικής ανάκαμψης στις πιο ευάλωτες περιοχές και κοινότητες του κόσμου.

Η σύνοδος κορυφής δωρητών και η συναυλία «Παγκόσμιος Στόχος: Ενωμένοι για το μέλλον μας», που διοργανώθηκαν στις 27 Ιουνίου από την Επιτροπή και την οργάνωση «Global Citizen», αποτέλεσαν ορόσημο στην παγκόσμια προσπάθεια κατά του κορονοϊού και εξαιρετικό παράδειγμα ανάληψης δράσης από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, εν προκειμένω το Συμβούλιο και την Επιτροπή, σε παγκόσμιο επίπεδο σε συνεργασία με εταίρους και ενεργούς πολίτες.

Χάρη στις δύο αυτές πρωτοβουλίες συγκέντρωσης δωρεών, έως το τέλος του Ιουνίου του 2020 είχαν δεσμευτεί 15,9 δισ. ευρώ για την παγκόσμια αντίδραση στον κορονοϊό, συμπεριλαμβανομένων 1,4 δισ. ευρώ που δεσμεύτηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (1 δισ. ευρώ σε επιχορηγήσεις και 400 εκατ. ευρώ σε εγγυήσεις δανείων).

Η διάσκεψη δωρητών «Παγκόσμιος Στόχος: Ενωμένοι για το μέλλον μας», η οποία διοργανώθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την «Global Citizen», πραγματοποιήθηκε στις 27 Ιουνίου 2020.

Το σχέδιο ανάκαμψης για την Ευρώπη

Στις 27 Μαΐου η Επιτροπή πρότεινε τη μεγαλύτερη έως σήμερα δέσμη ενωσιακής χρηματοδότησης για τη στήριξη της ανάκαμψης της Ευρώπης από την πανδημία, πέραν των 4,2 τρισ. ευρώ που κινητοποιήθηκαν από την ΕΕ και τα κράτη μέλη. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατά τη σύνοδο του Ιουλίου, ενέκρινε ομόφωνα συνολική χρηματοδότηση ύψους 1,8 τρισ. ευρώ, με τον συνδυασμό του νέου μέσου NextGenerationEU ύψους 750 δισ. ευρώ με τον τροποποιημένο προϋπολογισμό της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027, ύψους 1,074 τρισ. ευρώ. Η δέσμη αυτή

θα παράσχει βοήθεια στους πολίτες, στις επιχειρήσεις και στις περιφέρειες που πλήττονται περισσότερο από την κρίση, ενώ παράλληλα θα οικοδομήσει μια πιο πράσινη, πιο ψηφιακή και πιο ανθεκτική ήπειρο.

Στις 10 Νοεμβρίου το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή κατέληξαν σε πολιτική συμφωνία σχετικά με τη δέσμη αυτή, η οποία περιλάμβανε ενίσχυση ύψους 15 δισ. ευρώ για ορισμένα βασικά προγράμματα, όπως τα «Ορίζοντας Ευρώπη», Erasmus+ και EU4Health.

→

Στις 23 Ιουλίου 2020 η κ. Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενημέρωσε την ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τα συμπεράσματα της έκτακτης συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (17-20 Ιουλίου), το κύριο θέμα της οποίας ήταν ο προϋπολογισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περίοδο 2021-2027. Χάρη στην ανάπτυξη του μέσου οικονομικής ανάκαμψης NextGenerationEU, συγκεντρώθηκαν 750 δισ. ευρώ για την καταπολέμηση της οικονομικής κρίσης που προκλήθηκε από την πανδημία COVID-19. Από τα αριστερά προς τα δεξιά: η κ. Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, ο κ. Σαρλ Μισέλ, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, και ο κ. Ντάβιντ Σασόλι, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

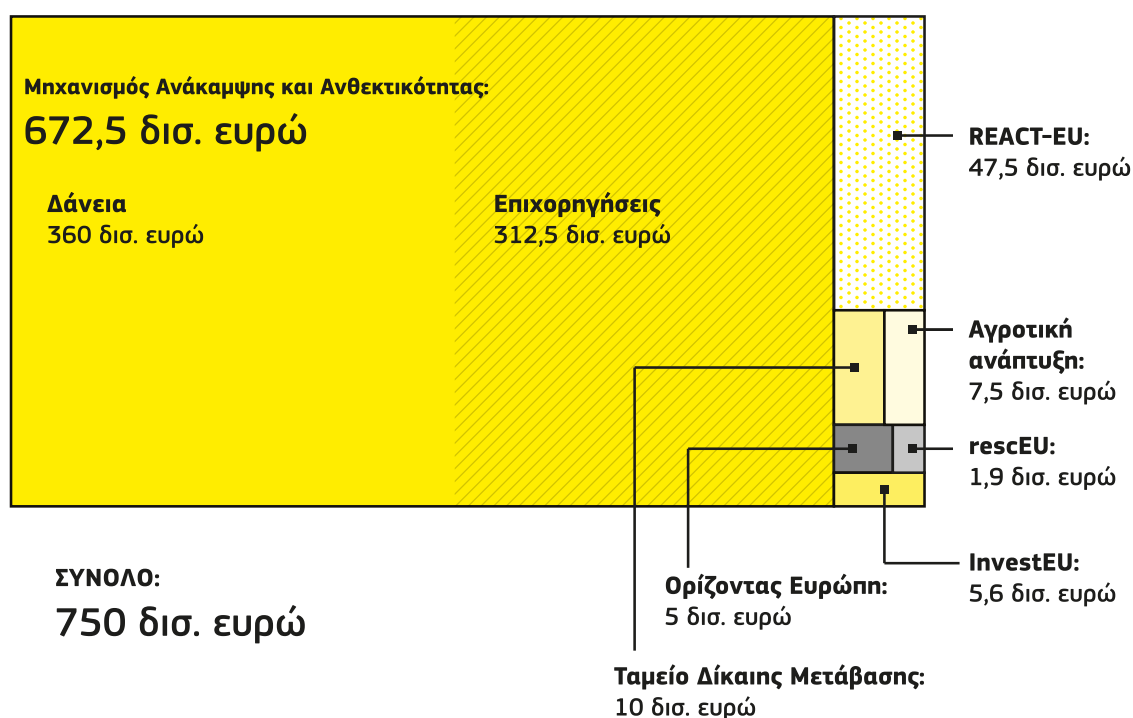
Η Επιτροπή θα δανειστεί από τις κεφαλαιαγορές εξ ονόματος της ΕΕ, ούτως ώστε να χρηματοδοτήσει την ανάκαμψη και το μέσο NextGenerationEU. Με τον τρόπο αυτό, για το NextGenerationEU δεν θα απαιτηθούν άμεσα πρόσθετες εθνικές συνεισφορές από τα κράτη μέλη. Η αποπληρωμή των κεφαλαίων που θα αντληθούν θα πραγματοποιηθεί μακροπρόθεσμα, έως το 2058. Για να διευκολυνθεί η αποπληρωμή, η Επιτροπή θα προτείνει νέες πηγές εσόδων για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ο πρώτος νέος ίδιος πόρος, που θα εισαχθεί το 2021, θα προέλθει από μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών και θα συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων πολιτικής της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (βλ. «Δημιουργία μιας κλιματικά ουδέτερης Ευρώπης έτοιμης για την ψηφιακή εποχή»). Η Επιτροπή θα υποβάλει στα μέσα του 2021 περαιτέρω προτάσεις για νέους ίδιους πόρους που θα βασίζονται στον μηχανισμό συννοριακής προσαρμογής άνθρακα, σε μια ψηφιακή εισφορά και στο αναθεωρημένο σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ.

Προκειμένου να συμβάλει στην πράσινη και ψηφιακή ανάκαμψη, η χρηματοδότηση από τον μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό και το NextGenerationEU θα είναι

εναρμονισμένη με τους δύο αυτούς στόχους πολιτικής. Τουλάχιστον το 30 % των κονδυλίων θα δαπανηθεί για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, γεγονός που καθιστά τον προϋπολογισμό για την περίοδο 2021-2027 και το NextGenerationEU τη μεγαλύτερη δέσμη πράσινων επενδύσεων στα παγκόσμια χρονικά.

Πάνω από το 50 % των κονδυλίων θα διατεθεί για νέες προτεραιότητες. Στα προγράμματα αυτά περιλαμβάνονται η έρευνα και η καινοτομία (Ορίζοντας Ευρώπη), η δίκαιη κλιματική και ψηφιακή μετάβαση (Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και «Ψηφιακή Ευρώπη»), η ετοιμότητα, η ανάκαμψη και η ανθεκτικότητα (μέσω του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας), το rescEU και το νέο πρόγραμμα EU4Health. Τα προγράμματα αυτά θα ενσωματωθούν στις πολιτικές συνοχής και γεωργίας, οι οποίες έχουν επίσης εκσυγχρονιστεί.

Ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας βρίσκεται στον πυρήνα του NextGenerationEU. Θα βοηθήσει την ΕΕ να εξέλθει ισχυρότερη από την τρέχουσα κρίση προσφέροντας στα κράτη μέλη 672,5 δισ. ευρώ σε δάνεια και επιχορηγήσεις κατά τα κρίσιμα πρώτα χρόνια της ανάκαμψης.

Κάθε κράτος μέλος κλήθηκε να υποβάλει σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας στο οποίο να περιγράφεται το εθνικό του πρόγραμμα επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων, λαμβανομένων υπόψη των προκλήσεων οικονομικής πολιτικής που περιέχονται στις πρόσφατες ειδικές ανά χώρα συστάσεις, ιδίως στις συστάσεις που διατυπώθηκαν το 2019 και το 2020. Τα σχέδια αναμένεται να δώσουν τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να ενισχύσουν το δυναμικό τους όσον αφορά την οικονομική ανάπτυξη, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την οικονομική και κοινωνική ανθεκτικότητα, καθώς και να επιτύχουν τους στόχους της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης.

Τον Δεκέμβριο οι διαπραγματευτές κατέληξαν σε προσωρινή συμφωνία, με την οποία ο μηχανισμός τίθεται σε ισχύ στο πρώτο εξάμηνο του 2021. Η Επιτροπή παρείχε καθοδήγηση στα κράτη μέλη κατά την κατάρτιση των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητάς τους, και τα ενθάρρυνε θερμά να συμπεριλάβουν στα σχέδιά τους επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις σε επτά εμβληματικούς τομείς, να

προωθήσουν την πράσινη και ψηφιακή ανάκαμψη και να επενδύσουν στο ανθρώπινο κεφάλαιο.

Το REACT-EU (Συνδρομή στην Ανάκαμψη για τη Συνοχή και τις Περιοχές της Ευρώπης) είναι ένα ακόμη μέσο που εντάσσεται στο NextGenerationEU. Αποτελεί προέκταση των έκτακτων κανόνων ευελιξίας στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας επενδύσεων για την αντιμετώπιση του κορονοϊού και παρέχει πρόσθετη χρηματοδότηση ύψους 47,5 δισ. ευρώ για την πολιτική συνοχή έως το 2023 σε τομείς όπως η υγειονομική περίθαλψη και οι θέσεις εργασίας. Θα προετοιμάσει επίσης τη μετάβαση σε μια πράσινη και ψηφιακή Ευρώπη και θα λειτουργήσει ως γέφυρα μεταξύ έκτακτων και μεσοπρόθεσμων λύσεων. Επιπλέον, το NextGenerationEU θα παράσχει συμπληρωματικές ενισχύσεις σε διάφορες πρωτοβουλίες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης, του προγράμματος InvestEU, του μηχανισμού πολιτικής προστασίας rescEU και του προγράμματος «Ορίζοντας Ευρώπη».

Ταξιδιωτικοί περιορισμοί και διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας στην Ευρώπη

Προκειμένου να επιβραδυνθεί η εξάπλωση της νόσου COVID-19 και να προστατευτούν η υγεία και η ευημερία των πολιτών, τα κράτη μέλη θέσπισαν διάφορα μέτρα, ορισμένα εκ των οποίων είχαν αντίκτυπο στο δικαίωμα των πολιτών να κυκλοφορούν ελεύθερα σε ολόκληρη την ΕΕ. Τα μέτρα αυτά συχνά περιλάμβαναν περιορισμούς εισόδου σε άλλο κράτος μέλος ή άλλες ειδικές απαιτήσεις (όπως επιβολή καραντίνας) για τους διασυννοριακούς ταξιδιώτες, συμπεριλαμβανομένων όσων ταξίδευαν για λόγους εργασίας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έλαβε μέτρα για να διασφαλίσει την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών, των αγαθών και των υπηρεσιών, με πλήρη σεβασμό των μέτρων για την υγεία και την ασφάλεια.

Ανταποκρινόμενη στην έκκληση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 26ης Μαρτίου, η Επιτροπή, σε συνεργασία με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, υπέβαλε ευρωπαϊκό χάρτη πορείας για την άρση των μέτρων ανάσχεσης του κορονοϊού.

Στις 13 Οκτωβρίου το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση για συντονισμένη προσέγγιση όσον αφορά τον περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας για την αντιμετώπιση της πανδημίας, με βάση την πρόταση της Επιτροπής της 4ης Σεπτεμβρίου. Τα κράτη μέλη συμφώνησαν να συντονίσουν τις προσπάθειές τους σε τέσσερις τομείς-κλειδιά:

- κοινά κριτήρια για τις περιπτώσεις που τα κράτη μέλη καλούνται να εξετάσουν το ενδεχόμενο θέσπισης ταξιδιωτικών περιορισμών·
- κοινό χάρτη που δείχνει τα επίπεδα επικινδυνότητας στις περιφέρειες της ΕΕ και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου με τη χρήση συστήματος όπως αυτό του φωτεινού σηματοδότη·
- κοινή προσέγγιση για τους ταξιδιώτες που έρχονται από περιοχές κινδύνου (διενέργεια τεστ και αυτοαπομόνωση)·
- παροχή σαφούς και έγκαιρης ενημέρωσης στο κοινό.

Στις 17 Μαρτίου τα κράτη μέλη της ΕΕ αποφάσισαν να περιορίσουν τις μη ουσιώδεις μετακινήσεις προς την ΕΕ με βάση τη σύσταση της Επιτροπής για την προστασία της υγείας των πολιτών στην ΕΕ και την πρόληψη της περαιτέρω εξάπλωσης του ιού από την ΕΕ σε άλλες χώρες και αντιστρόφως. Η ισχύς των κανόνων παρατάθηκε αρκετές φορές, ανάλογα με την εξέλιξη της επιδημιολογικής κατάστασης. Ο κατάλογος των τρίτων χωρών βασίστηκε σε διαφανές σύνολο κριτηρίων και επανεξετάζονταν τακτικά. Συγκεκριμένα, η τελευταία τροποποίηση πραγματοποιήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου.

Βάσει πρότασης της Επιτροπής, το Συμβούλιο εξέδωσε στις 30 Ιουνίου σύσταση σχετικά με τη σταδιακή άρση των προσωρινών περιορισμών. Η σύσταση περιλάμβανε κατάλογο τρίτων χωρών των οποίων οι κάτοικοι εξαιρούνταν από τους εν λόγω περιορισμούς και κατάλογο κατηγοριών ταξιδιωτών με ουσιώδη καθήκοντα ή ανάγκες στους οποίους επιτρεπόταν να εισέλθουν στην ΕΕ ανεξάρτητα από τον τόπο προέλευσής τους. Στις 28 Οκτωβρίου η Επιτροπή δημοσίευσε κατευθυντήριες γραμμές ώστε να βοηθήσει τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν τη συνεπή εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου. Η Επιτροπή παρείχε επίσης καθοδήγηση στα κράτη μέλη ώστε να διασφαλιστεί ο επαρκής συντονισμός της επανέναρξης έκδοσης θεωρήσεων στο εξωτερικό με τη σταδιακή άρση των ταξιδιωτικών περιορισμών.

Οι δράσεις αυτές συμβάλλουν στον περιορισμό της εξάπλωσης του κορονοϊού, στην ευκολότερη παρακολούθηση της διασποράς του και στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της κοινής αντίδρασης της ΕΕ. Η κρίση στον τομέα της υγείας υπογράμμισε την ανάγκη για αυξημένο συντονισμό σε θέματα υγείας, καθώς οδεύουμε προς μια Ευρωπαϊκή Ένωση Υγείας (για περισσότερες πληροφορίες βλ. «Προστασία των πολιτών και των ελευθεριών»).

Μετά την ταχεία αύξηση κρουσμάτων COVID-19 σε τμήματα του Ηνωμένου Βασιλείου στα τέλη του 2020, μεγάλο μέρος των οποίων οφειλόταν σε μια νέα παραλλαγή του ιού, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 22 Δεκεμβρίου, σύσταση σχετικά με τη συντονισμένη προσέγγιση όσον αφορά τα μέτρα για τα ταξίδια και τις μεταφορές, προκειμένου να περιοριστεί η περαιτέρω εξάπλωση της νέας παραλλαγής.

Βοήθεια προς τους αποκλεισμένους πολίτες της ΕΕ στο εξωτερικό να επιστρέψουν στις πατρίδες τους

Πολλοί πολίτες της ΕΕ εγκλωβίστηκαν μακριά από τα σπίτια τους όταν ακυρώθηκαν οι πτήσεις τους και τα σύνορα άρχισαν να κλείνουν. Χάρη στην ΕΕ και στα κράτη μέλη επαναπατρίστηκαν πάνω από 600 000 άτομα. Ο μηχανισμός πολιτικής προστασίας της ΕΕ διευκόλυνε και συγχρηματοδότησε 408 πτήσεις επαναπατρισμού για τη μεταφορά άνω των 100 300 ατόμων, συμπεριλαμβανομένων 90 000 πολιτών της ΕΕ που είχαν αποκλειστεί στο εξωτερικό.

Τα κράτη μέλη επέδειξαν αλληλεγγύη οργανώνοντας τη μεταφορά και τον επαναπατρισμό υπηκόων άλλων κρατών μελών, καθώς και δικών τους πολιτών. Ένας στους τρεις επαναπατρισθέντες επιβάτες ήταν Ευρωπαίος πολίτης με διαφορετική ιθαγένεια απ' αυτή της χώρας που διοργάνωνε την πτήση. Για παράδειγμα, η Γαλλία επαναπάτρισε πολίτες 26 κρατών μελών της ΕΕ. Μια πτήση από το Γουχάν της Κίνας, στις αρχές Φεβρουαρίου, μετέφερε 64 Γάλλους πολίτες και 135 πολίτες άλλων κρατών μελών.

Διασφάλιση της ελεύθερης ροής των εμπορευμάτων και παροχή βοήθειας στους διασυνοριακούς εργαζομένους

Η πανδημία προκάλεσε σημαντικές διαταραχές στα ταξίδια και στις μεταφορές στην Ευρώπη. Τον Μάρτιο και τον Απρίλιο τα κράτη μέλη θέσπισαν διάφορα περιοριστικά υγειονομικά μέτρα, κάτι που οδήγησε στο κλείσιμο των συνόρων ή σε αυστηρούς ελέγχους, ενώ χιλιάδες φορτηγά εγκλωβίστηκαν σε ουρές χιλιομέτρων. Προκειμένου να διατηρηθεί η ροή των εμπορευμάτων διαμέσου των εσωτερικών συνόρων της ΕΕ, να διαφυλαχθούν οι βασικές αλυσίδες εφοδιασμού και να προστατευτούν οι εργαζόμενοι στον τομέα των μεταφορών, η Επιτροπή συνεργάστηκε άμεσα με τα κράτη μέλη για τον καθορισμό «πράσινων λωρίδων» διέλευσης των συνόρων μέσω του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών, ώστε τα φορτηγά να μπορούν να διασχίζουν τα σύνορα εντός το πολύ

15 λεπτών. Το πρόγραμμα γεωσκόπησης Copernicus και το πρόγραμμα πλοήγησης Galileo βοήθησαν στον εντοπισμό των σημείων συμφόρησης και στη συνέχιση των μεταφορών. Τον Οκτώβριο η Επιτροπή εφάρμοσε την προσέγγιση των «πράσινων λωρίδων» και στις πολυτροπικές μεταφορές, στις οποίες περιλαμβάνονται οι σιδηροδρομικές, οι πλωτές εμπορευματικές και οι αεροπορικές εμπορευματικές μεταφορές, και τόνισε την ανάγκη να εξασφαλιστούν βασικές συνδέσεις για τους επιβάτες.

Από την έναρξη της πανδημίας, η Επιτροπή συνεργάστηκε στενά με τα κράτη μέλη για να διασφαλίσει μια συντονισμένη προσέγγιση σε θέματα που αφορούν τα σύνορα και τη σταδιακή επιστροφή στην ελεύθερη κυκλοφορία. Η ΕΕ εξέδωσε κατευθυντήριες γραμμές για να βοηθήσει τους εργοδότες και τους εργαζομένους να επιστρέψουν σε ένα ασφαλές και υγιές περιβάλλον εργασίας, καθώς και κατευθυντήριες γραμμές για την προστασία των εποχιακών εργαζομένων. Επίσης, επικαιροποίησε την ενωσιακή νομοθεσία ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι νέοι κίνδυνοι στον χώρο εργασίας και να παρέχεται πρόσθετη προστασία σε όλους τους εργαζομένους, και ιδίως σε εκείνους που έρχονται σε άμεση επαφή με τον κορονοϊό. Παρασχέθηκαν πρόσθετες πρακτικές οδηγίες ώστε να μπορούν οι εργαζόμενοι σε νευραλγικές θέσεις να διασχίζουν τα σύνορα της ΕΕ για να φτάσουν στον χώρο εργασίας τους ώστε οι πολίτες της ΕΕ να είναι ασφαλείς και υγιείς και να εξασφαλιστεί η διαθεσιμότητα των τροφίμων.

Τον Μάρτιο η Επιτροπή εξέδωσε κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα μέτρα διαχείρισης των συνόρων για την προστασία της υγείας και τη διασφάλιση της παροχής αγαθών και βασικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των φαρμάκων και του εξοπλισμού για το ιατρικό προσωπικό πρώτης γραμμής. Τον Μάιο ακολούθησαν κατευθυντήριες γραμμές και συστάσεις που είχαν στόχο να βοηθήσουν τα κράτη μέλη να άρουν σταδιακά τους προσωρινούς συνοριακούς ελέγχους και τους ταξιδιωτικούς περιορισμούς, εφαρμόζοντας παράλληλα όλα τα αναγκαία μέτρα ασφάλειας.

Συμβάλλουμε στη συνέχιση του τουρισμού στην Ευρώπη

Ο τουρισμός, ο οποίος συνεισφέρει σχεδόν το 10 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της Ευρώπης και αποτελεί βασική πηγή απασχόλησης και εισοδήματος σε πολλές περιφέρειες, είναι ένας από τους τομείς που επλήγησαν περισσότερο από την πανδημία.

Η Επιτροπή, για να βοηθήσει τα κράτη μέλη να συντονίσουν τις εργασίες για την ασφαλή επανέναρξη του τουρισμού έπειτα από την άρση των εθνικών απαγορευτικών μέτρων που επιβλήθηκαν την άνοιξη, πρότεινε τον Μάιο δέσμη μέτρων για τα

Το 10 %
του ΑΕγχΠ της ΕΕ
παράγεται από τον
τουρισμό.

ταξίδια και τον τουρισμό το 2020 και μετά. Η δέσμη περιλάμβανε συστάσεις για τη σταδιακή άρση των περιορισμών, οι οποίες είχαν ως στόχο να συμβάλουν στην επανέναρξη της επιχειρηματικής, επαγγελματικής και κοινωνικής ζωής, και αφορούσαν μεταξύ άλλων την αποκατάσταση της ελεύθερης κυκλοφορίας και την επανεκκίνηση των μεταφορών, ενώ παρείχαν επίσης υγειονομικές οδηγίες στις τουριστικές εγκαταστάσεις.

Για να είναι οι πολίτες πλήρως ενημερωμένοι σχετικά με την ταχέως μεταβαλλόμενη κατάσταση, τον Ιούνιο η Επιτροπή εγκαινίασε τον ιστότοπο Re-open EU, ο οποίος περιέχει σαφείς και αξιόπιστες πληροφορίες σε πραγματικό χρόνο σχετικά με τις δυνατότητες πραγματοποίησης ταξιδιών και τους σχετικούς

Η σημασία του τουρισμού για την ΕΕ

0,56 ευρώ

προστιθέμενης αξίας για κάθε 1 ευρώ που αποφέρει ο τουρισμός

2,4 εκατομμύρια

επιχειρήσεις, εκ των οποίων άνω του 90 % είναι μικρομεσαίες

Κατέχει ηγετική θέση παγκοσμίως με το **40 %** των διεθνών αφίξεων.

Το 85 % των Ευρωπαίων

περνά τις καλοκαιρινές του διακοπές στην ΕΕ.

περιορισμούς υγείας και ασφάλειας σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Σχεδόν 8 εκατομμύρια άνθρωποι χρησιμοποίησαν τον ιστότοπο αυτό κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού. Δεδομένης της απήχησης, τον Οκτώβριο ο ιστότοπος Re-open EU μετατράπηκε σε υπηρεσία μίας στάσης για την παροχή πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση της πανδημίας, τα μέτρα για τη δημόσια υγεία, τους ταξιδιωτικούς περιορισμούς και τις τουριστικές υπηρεσίες. Από τις 14 Δεκεμβρίου το Re-open EU είναι επίσης διαθέσιμο ως δωρεάν εφαρμογή για κινητά σε Android και iOS.

Οι ψηφιακές λύσεις διαδραμάτισαν καίριο ρόλο στην αντιμετώπιση πολλών προκλήσεων από την αιφνίδια έναρξη της πανδημίας του κορονοϊού. Οι εφαρμογές ικνηλάτησης επαφών και αποστολής ειδοποιήσεων, ως συμπλήρωμα της υπάρχουσας μη αυτόματης ικνηλάτησης επαφών, μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη διακοπή της αλυσίδας μετάδοσης του ιού και να συμβάλουν στη διάσωση ζωών.

Η ΕΕ συνέβαλε στη συντονισμένη προσέγγιση των κρατών μελών που δημιούργησαν εφαρμογές ικνηλάτησης επαφών και αποστολής ειδοποιήσεων, σύμφωνα με τους κανόνες για την προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής. Μέσω του προϋπολογισμού της χρηματοδοτήθηκαν η ανάπτυξη και η διάθεση μιας ευρωπαϊκής λύσης για τη διαλειτουργικότητα των εφαρμογών ικνηλάτησης επαφών, η οποία βασίζεται σε αποκεντρωμένη αρχιτεκτονική και αφορά σχεδόν όλες τις εθνικές εφαρμογές που αναπτύσσονται στην ΕΕ. Η λύση αυτή βοήθησε τις εφαρμογές ικνηλάτησης επαφών και αποστολής ειδοποιήσεων για κινητές συσκευές να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους, ακόμη και όταν οι χρήστες διασχίζουν τα σύνορα.

Με την υποστήριξη της Επιτροπής, τα κράτη μέλη έλαβαν τα αναγκαία μέτρα για να καταστήσουν διαλειτουργικές τις εθνικές τους εφαρμογές, ενώ τον Οκτώβριο η Επιτροπή εγκαινίασε την ευρωπαϊκή υπηρεσία πύλης για τη διασύνδεση των εφαρμογών. Αυξάνονται συνεχώς οι εθνικές εφαρμογές που είναι συνδεδεμένες από την πρώτη στιγμή της λειτουργίας τους.

Τον Απρίλιο εγκαινιάστηκε η ευρωπαϊκή πύλη δεδομένων COVID-19 με στόχο τη συλλογή και την ανταλλαγή ερευνητικών δεδομένων, και σε σύντομο χρονικό διάστημα συγκέντρωσε έναν εντυπωσιακό όγκο δεδομένων, μεταξύ άλλων πάνω από 25 000 ιικές αλληλουχίες και περισσότερες από 100 000 επιστημονικές δημοσιεύσεις. Η πλατφόρμα έλαβε

πάνω από 2,9 εκατομμύρια αιτήματα για δεδομένα από περισσότερους από 92 000 μεμονωμένους χρήστες σε περισσότερες από 170 χώρες.

Η τεχνητή νοημοσύνη και τα ρομπότ βοήθησαν τα νοσοκομεία να αντεπεξέλθουν. Ένα εργαλείο τεχνητής νοημοσύνης που χρηματοδοτήθηκε από την Επιτροπή βοηθά τους γιατρούς να διαγιγνώσκουν τη νόσο COVID-19 με βάση αξονικές τομογραφίες και χρησιμοποιείται ήδη σε ολόκληρη την ΕΕ. Επίσης, στα νοσοκομεία χρησιμοποιούνται ρομπότ απολύμανσης με τη χρήση υπεριώδους ακτινοβολίας, ώστε οι θάλαμοι να καθαρίζονται γρήγορα και να περιορίζεται η εξάπλωση του κορονοϊού, ενώ παράλληλα μειώνονται ο φόρτος και ο κίνδυνος μόλυνσης του προσωπικού.

Σημαντική ήταν η συμβολή του διαστημικού προγράμματος της ΕΕ, ιδίως με το πρόγραμμα γεωσκόπησης Copernicus και το δορυφορικό σύστημα πλοήγησης. Από την έναρξη της κρίσης, οι δορυφόροι της ΕΕ παρακολουθούσαν τις συμφορήσεις στα σημεία διέλευσης των συνόρων μεταξύ των κρατών μελών και χαρτογραφούσαν τις ιατρικές εγκαταστάσεις, τα νοσοκομεία και άλλες υποδομές ζωτικής σημασίας. Τα δεδομένα που συλλέγονταν από τους δορυφόρους, σε συνδυασμό με την τεχνητή νοημοσύνη, παρείχαν στις δημόσιες αρχές σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο μοντέλα για την καλύτερη κατανόηση και την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης.

Στις 5 Ιουνίου η Επιτροπή εγκαινίασε το εργαλείο «Rapid Action Coronavirus Earth observation» σε συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος. Χρησιμοποιεί δορυφορικά δεδομένα για τη μέτρηση των επιπτώσεων των απαγορευτικών μέτρων και για την παρακολούθηση της ανάκαμψης μετά την άρση των μέτρων αυτών με τη χρήση δεδομένων για την οικονομία και το περιβάλλον.

Καταπολέμηση της παραπληροφόρησης σχετικά με την COVID-19

Οι ψηφιακές τεχνολογίες είναι σήμερα πιο σημαντικές από ποτέ καθώς μας επιτρέπουν να ενημερωνόμαστε και να μένουμε συνδεδεμένοι με τους άλλους στη διάρκεια της πανδημίας. Η ΕΕ καταβάλλει προσπάθειες για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης, ώστε οι πολίτες να μπορούν να λαμβάνουν αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με τη νόσο COVID-19.

Αποδείχθηκε ότι η υπάρχουσα κατάσταση δημιουργεί πρόσφορο έδαφος για θεωρίες συνωμοσίας που υποσκάπτουν την επιστήμη και συσκοτίζουν τα γεγονότα σχετικά με την προέλευση, την εξάπλωση και τις θεραπευτικές αγωγές της νόσου COVID-19. Η πανδημία έχει επίσης προκαλέσει περισσότερη ρητορική μίσους στο διαδίκτυο, ρατσιστικές και αντισημιτικές επιθέσεις, καθώς και αύξηση των ανέντιμων εμπόρων που πωλούν στο διαδίκτυο προϊόντα τα οποία, όπως ισχυρίζονται, προλαμβάνουν ή θεραπεύουν τη μόλυνση από τον ιό.

Η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης συνεργάστηκαν στενά επ' αυτού με άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ και κράτη μέλη, καθώς και με διεθνείς εταίρους από την G7 και το NATO. Στις 10 Ιουνίου η Επιτροπή και ο κ. Τζουζέπ Μπορέλ, ύπατος εκπρόσωπος για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας και αντιπρόεδρος της Επιτροπής, παρουσίασαν μία σειρά δράσεων για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης σε σχέση με την COVID-19. Στις δράσεις αυτές περιλαμβάνονται η ενίσχυση των δράσεων επικοινωνίας και δημόσιας διπλωματίας στην άμεση γειτονία της ΕΕ και σε ολόκληρο τον κόσμο, καθώς και η παροχή στήριξης σε ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης και δημοσιογράφους. Η Επιτροπή κάλεσε όλους τους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των ιστότοπων ηλεκτρονικών αγορών και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, να συμβάλουν στην καταπολέμηση της παραπληροφόρησης σε σχέση με τον κορονοϊό. Έως το τέλος του έτους δημοσιεύτηκαν τέσσερις σειρές εκθέσεων σχετικά με τα μέτρα που ελήφθησαν.

Ανταποκρινόμενες στην έκκληση αυτή, οι πλατφόρμες αφαίρεσαν ή απέκλεισαν εκατομμύρια παραπλανητικές διαφημίσεις και προσφορές προϊόντων. Το 2020 αποκαλύφθηκαν περισσότερες από 700 αφηγήσεις παραπληροφόρησης σχετικά με τον κορονοϊό, οι οποίες κατόπιν δημοσιεύτηκαν και διορθώθηκαν στον ιστότοπο EUvsDisinfo.

Οι εν λόγω ενέργειες ενισχύουν περαιτέρω το έργο της ΕΕ για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης, ιδίως το σχέδιο δράσης για την ευρωπαϊκή δημοκρατία και τον νόμο για τις ψηφιακές υπηρεσίες. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί όλα τα εργαλεία που έχει στη διάθεσή της και χρηματοδοτεί την έρευνα ώστε να συμβάλει στην καταπολέμηση της παραπληροφόρησης και της αποπληροφόρησης σχετικά με τη νόσο COVID-19.

Υποστήριξη της έρευνας για διαγνωστικά μέσα, θεραπευτικές αγωγές και εμβόλια

31

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Όταν η πανδημία έπληξε την Ευρώπη, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεσμεύτηκε να διαθέσει λίγο πάνω από 1 δισ. ευρώ από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», το πρόγραμμα της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020), για την αντιμετώπιση της COVID-19. Εκτός από την επείγουσα χρηματοδότηση για την έρευνα και την καινοτομία που χορηγήθηκε μέσω του προγράμματος, η Επιτροπή συνέβαλε στον συντονισμό των επιστημονικών προσπάθειών σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο. Ήδη από τον Ιανουάριο κινητοποιήθηκε χρηματοδότηση ύψους 48 εκατ. ευρώ για τη στήριξη 18 νέων ερευνητικών έργων. Τον Ιούνιο η Επιτροπή και τα κράτη μέλη συμφώνησαν επί σχεδίου δράσης που περιλάμβανε 10 βραχυπρόθεσμες δράσεις έρευνας και καινοτομίας με στόχο την αντιμετώπιση της COVID-19.

Κατά τη διάρκεια του έτους χορηγήθηκαν 602,3 εκατ. ευρώ για τη στήριξη έργων έρευνας και καινοτομίας ούτως ώστε να αντιμετωπιστούν πολλές πτυχές της πανδημίας. Τα έργα αυτά αφορούν την ανάπτυξη διαγνωστικών μέσων, θεραπευτικών αγωγών και εμβολίων, την επιδημιολογία, την ετοιμότητα και την ανταπόκριση σε επιδημικές εκρήξεις, κοινωνικοοικονομικά ζητήματα, θέματα ψυχικής υγείας, τις τεχνολογίες παραγωγής και τις ψηφιακές τεχνολογίες, καθώς και τις υποδομές και τους πόρους δεδομένων που καθιστούν δυνατή την έρευνα στα αντικείμενα αυτά. Θα διατεθούν επιπλέον 21,4 εκατ. ευρώ υπό μορφή επιχορηγήσεων.

1 δισ. ευρώ
κινητοποιήθηκαν
στο πλαίσιο του
προγράμματος
«Ορίζοντας
2020» για την
αντιμετώπιση της
COVID-19.

Κατανομή του 1 δισ. ευρώ που επενδύθηκε στην έρευνα και την καινοτομία το 2020 από την ΕΕ για την καταπολέμηση της νόσου COVID-19 (ποσά που κινητοποιήθηκαν και δεσμεύτηκαν)

Η Επιτροπή κινητοποίησε επίσης 400 εκατ. ευρώ από το χρηματοδοτικό μέσο InnovFin του προγράμματος «Ορίζοντας 2020». Από το ποσό αυτό, 178,5 εκατ. ευρώ διατέθηκαν για την επιτάχυνση της ανάπτυξης εμβολίων (συμπεριλαμβανομένων των εμβολίων της BioNTech και της CureVac) και άλλων ιατρικών παρεμβάσεων, φαρμάκων, ιατροτεχνολογικών

προϊόντων και διαγνωστικών συσκευών ή καινοτόμων υποδομών έρευνας και καινοτομίας κρίσιμης σημασίας, παραδείγματος χάρη εγκαταστάσεων παραγωγής. Επιπλέον κονδύλια ύψους 221,6 εκατ. ευρώ θα χορηγηθούν από τον χρηματοδοτικό μηχανισμό για τις λοιμώδεις νόσους.

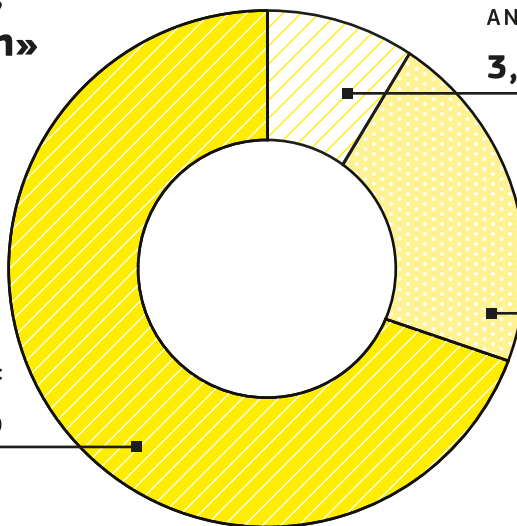
Η ανταπόκριση της ΕΕ σε παγκόσμιο επίπεδο

Η ΕΕ κινητοποίησε 38,5 δισ. ευρώ για την καταπολέμηση της COVID-19 σε παγκόσμια κλίμακα. Η ανταπόκριση της ΕΕ βασίστηκε στην προσέγγιση της «Ομάδας Ευρώπη», συνδυάζοντας πόρους από την ΕΕ, τα κράτη μέλη της και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ιδίως την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, με στόχο τη στήριξη κάθε χώρας εταίρου και την αύξηση του επιτόπιου αντικτύπου. Τα κονδύλια χρησιμοποιήθηκαν για την αντιμετώπιση καταστάσεων

έκτακτης ανάγκης και επείγουσών ανθρωπιστικών αναγκών· για την ενίσχυση των συστημάτων υγείας, ύδρευσης/αποχέτευσης και διατροφής· καθώς και για τον μετριασμό των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της πανδημίας του κορονοϊού παγκοσμίως. Από κοινού, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της παραμένουν ένας από τους μεγαλύτερους χρηματοδότες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, ο οποίος διαδραματίζει εξέχοντα ρόλο ως εταίρος στην καταπολέμηση της πανδημίας και των επιπτώσεών της.

Ανταπόκριση της «Ομάδας Ευρώπη» 38,5 δισ. ευρώ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ:
26,6 δισ. ευρώ

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ:

3,5 δισ. ευρώ

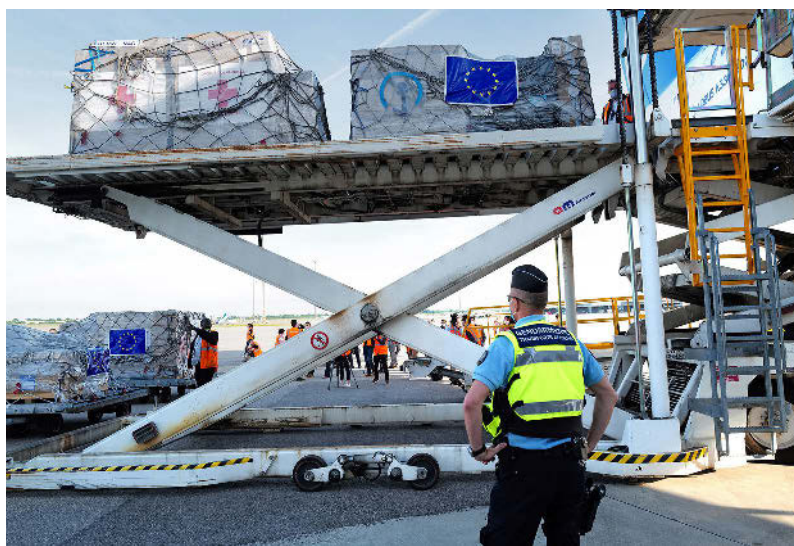
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΥΓΕΙΑΣ, ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ:

8,4 δισ. ευρώ

Η πανδημία έφερε αντιμέτωπη την ανθρωπιστική κοινότητα με μεγάλες υλικοτεχνικές προκλήσεις. Λόγω της απουσίας εμπορικών πτήσεων συσσωρεύτηκαν οι παραδόσεις ζωτικής βοήθειας, ενώ οι ανάγκες συνέχισαν να αυξάνονται γεωμετρικά σε πολλές περιοχές. Η ΕΕ, για να αντιμετωπίσει την κατάσταση αυτή, δημιούργησε τον Μάιο την αερογέφυρα ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ, μια προσωρινή πρωτοβουλία με στόχο να διευκολυνθεί η παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας και βασικών ιατρικών προμηθειών. Οι πτήσεις της αερογέφυρας ανθρωπιστικής βοήθειας μετέφεραν αναγκαίο ιατρικό εξοπλισμό, φορτίο και προσωπικό ανθρωπιστικής βοήθειας, και βοήθησαν στους επαναπατρισμούς που οργανώθηκαν από τα κράτη μέλη της ΕΕ. Όλες οι πτήσεις χρηματοδοτήθηκαν από την ΕΕ και πραγματοποιήθηκαν σε συντονισμό με τα κράτη μέλη, τις ανθρωπιστικές οργανώσεις, καθώς και με τα κράτη υποδοχής. Έως το τέλος του έτους, με 67 πτήσεις αερογέφυρας είχαν παραδοθεί 1 150 τόνοι ιατρικών προμηθειών και εξοπλισμού και είχαν μεταφερθεί σχεδόν 1 700 άτομα που εργάζονται στον ιατρικό και ανθρωπιστικό τομέα σε ιδιαίτερα πληγείσες περιοχές της Αφρικής, της Ασίας και της Λατινικής Αμερικής.

Για να διασφαλιστεί ότι τα πλέον ευάλωτα άτομα δεν θα πληγούν περισσότερο, η Επιτροπή εξέδωσε τον Μάιο τις πρώτες οδηγίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να αποσταλεί ανθρωπιστική βοήθεια σε σχέση με τον κορονοϊό σε χώρες και περιοχές στις οποίες έχει επιβάλει κυρώσεις η ΕΕ, προκειμένου να βοηθήσει όσους έχουν ανάγκη ανεξάρτητα από τον τόπο στον οποίο βρίσκονται. Η Επιτροπή συνέβαλε επίσης στη συνέχιση των εμπορικών συναλλαγών με τρίτες χώρες σε ό,τι

Προστατευτικές μάσκες φορτώνονται σε πτήση που αναχωρεί από τη Λυόν (Γαλλία) με προορισμό το Μπανγκί (Κεντροαφρικανική Δημοκρατία) στο πλαίσιο της ανθρωπιστικής αερογέφυρας της ΕΕ, 7 Μαΐου 2020.

αφορά φάρμακα και μέσα ατομικής προστασίας κατά τη διάρκεια της κρίσης και πρότείνει τη σύναψη πολυμερούς εμπορικής συμφωνίας για τα προϊόντα υγείας στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου.

Η πανδημία είχε άμεσες συνέπειες στον τρόπο με τον οποίο εφαρμόστηκαν από τα κράτη μέλη οι κανόνες της ΕΕ για το άσυλο και την επιστροφή, και επηρέασε αρνητικά την επανεγκατάσταση των ατόμων που έρχονταν διεθνούς προστασίας. Η Επιτροπή εξέδωσε οδηγίες σχετικά με τη συνέχιση των διαδικασιών αυτών, με παράλληλη διασφάλιση της προστασίας της υγείας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ατόμων.

Τα μέτρα στήριξης που έλαβε η ΕΕ βοήθησαν επίσης ειδικότερα τα 79,5 εκατομμύρια ανθρώπους που έχουν εκτοπιστεί βίαια σε όλο τον κόσμο, πολλοί εκ των οποίων βρέθηκαν εγκλωβισμένοι μεταξύ του πολέμου και της πανδημίας.

Δημιουργία μιας κλιματικά ουδέτερης Ευρώπης έτοιμης για την ψηφιακή εποχή

↑
Διαδήλωση νέων για
το κλίμα, στο κέντρο
της Βαρσοβίας, Πολωνία,
25 Σεπτεμβρίου 2020

Η κλιματική κρίση παραμένει η καθοριστική πρόκληση της εποχής μας. Εάν αφεθεί ανεξέλεγκτη, υπάρχει κίνδυνος να έχει ακόμη μεγαλύτερες συνέπειες για το περιβάλλον, την υγεία και τα μέσα διαβίωσής μας απ' ό,τι η πανδημία του κορονοϊού. Η περίοδος 2010-2019 ήταν η θερμότερη δεκαετία που καταγράφηκε ποτέ. Οι καταστροφικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής σε ολόκληρη την Ευρώπη και στον κόσμο καταδεικνύουν την επείγουσα ανάγκη για επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης. Η ψηφιακή τεχνολογία, η οποία ήταν τόσο απαραίτητη κατά τη διάρκεια της πανδημίας, θα παίξει καθοριστικό ρόλο στην επίτευξη αυτού του στόχου. Από κοινού, η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και η ψηφιοποίηση θα τονώσουν την απασχόληση και την ανάπτυξη στην Ευρώπη, θα βελτιώσουν το περιβάλλον μας και θα καταστήσουν τις κοινωνίες μας πιο ανθεκτικές.

*Αργά ή γρήγορα
οι επιστήμονες και
οι ερευνητές μας θα
βρουν ένα εμβόλιο
κατά του κορονοϊού.
Δεν υπάρχει όμως
εμβόλιο κατά
της κλιματικής
αλλαγής. Για τον
λόγο αυτόν η Ευρώπη
πρέπει τώρα να
επενδύσει σε ένα
καθαρό μέλλον.*

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία

Η ΕΕ έχει ήδη αρχίσει να εργάζεται για να διασφαλίσει ότι η Ευρώπη θα γίνει η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος έως το 2050. Ο στόχος αυτός, ο οποίος αποτελεί τον πυρήνα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, θα επιτευχθεί κυρίως με τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, την επένδυση σε πράσινες τεχνολογίες και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Η επίτευξη αυτού του στόχου συνεπάγεται τη δημιουργία μιας καθαρής κυκλικής οικονομίας, την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και τη μείωση της ρύπανσης. Απαιτεί δράση από όλους τους τομείς της οικονομίας, συμπεριλαμβανομένης της βιομηχανίας, της ενέργειας, των μεταφορών, της παραγωγής τροφίμων, της γεωργίας και των κατασκευών. Η ΕΕ συνεργάζεται επίσης με εταίρους σε ολόκληρο τον κόσμο για την επίτευξη των κλιματικών στόχων και τη βελτίωση των παγκόσμιων περιβαλλοντικών προτύπων.

ΟΥΡΣΟΥΛΑ ΦΟΝ ΝΤΕΡ ΛΑΪΕΝ,
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ,
ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ, ΜΑΪΟΣ 2020

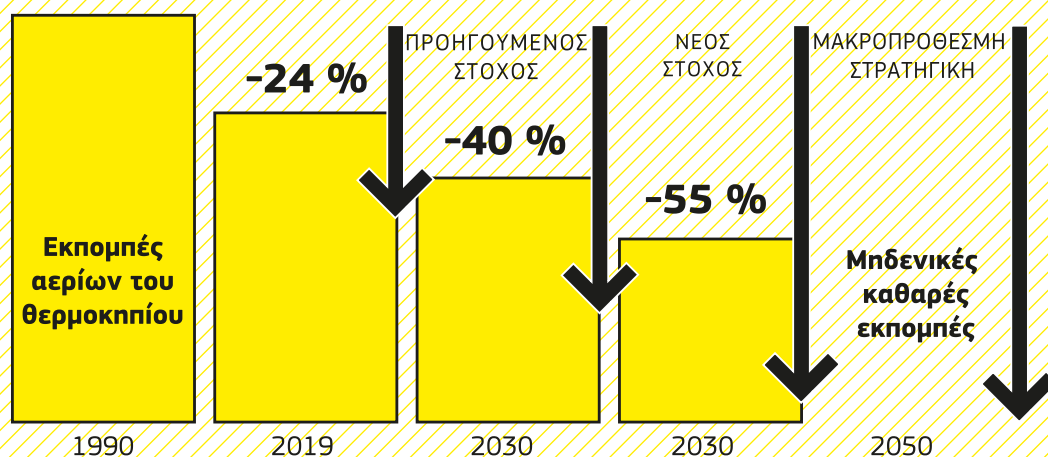
Η Επιτροπή πρότεινε τον Μάρτιο του 2020 έναν ευρωπαϊκό νόμο για το κλίμα για να καταστήσει τον στόχο της ΕΕ δεσμευτικό και να θέσει την ΕΕ σε μη αναστρέψιμη πορεία προς ένα πιο βιώσιμο μέλλον. Σκοπός της πρότασης είναι να κατοχυρώσει νομοθετικά τον στόχο που τίθεται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία: να καταστούν η οικονομία και η κοινωνία της ΕΕ κλιματικά ουδέτερες έως το 2050. Ο νόμος επιδιώκει να διασφαλίσει ότι όλες οι πολιτικές της ΕΕ θα συμβάλλουν στην επίτευξη του εν λόγω στόχου και όλοι οι τομείς της οικονομίας και της κοινωνίας θα διαδραματίζουν τον ρόλο που τους αναλογεί. Θα εξασφαλίσει την προβλεψιμότητα που χρειάζονται οι επενδυτές και οι επιχειρήσεις για να επενδύσουν στον οικολογικό προσανατολισμό των δραστηριοτήτων τους και στη μείωση των περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων.

Υψηλότερες φιλοδοξίες σχετικά με το κλίμα για την Ευρώπη και τον κόσμο

Τον Δεκέμβριο οι ηγέτες της ΕΕ ενέκριναν έναν πιο φιλόδοξο στόχο για τη μείωση των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Η Επιτροπή είχε προτείνει τη μείωση αυτή τον Σεπτέμβριο, ως απαραίτητο βήμα για να τεθεί η ΕΕ σε ισορροπημένη πορεία προς την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050. Κατά την επόμενη δεκαετία, η ΕΕ θα συνεχίσει να αξιοποιεί τις υφιστάμενες δράσεις για το κλίμα με παράλληλη οικονομική ανάπτυξη: έως το 2019 οι εκπομπές της ΕΕ είχαν μειωθεί κατά 24 % σε σύγκριση με το 1990, ενώ κατά την ίδια περίοδο η οικονομία μεγεθύνθηκε κατά περισσότερο από 60 %.

9 στους 10

πολίτες στην ΕΕ θεωρούν ότι η κλιματική αλλαγή αποτελεί σοβαρό πρόβλημα.

Μεγαλύτερη ενεργειακή ασφάλεια και εξοικονόμηση 100 δις. ευρώ έως το 2030 από τη μείωση των εισαγωγών

Καθαρότερη ενέργεια

Μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης κατά 60 % έως το 2030

Χαμηλότεροι λογαριασμοί ρεύματος

Καθαρές δημόσιες συγκοινωνίες και λιγότερη ρύπανση

Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και της υγείας — εξοικονόμηση 110 δις. ευρώ σε δαπάνες υγειονομικής περίθαλψης έως το 2030

Νέες, πράσινες, τοπικές θέσεις εργασίας

Μείωση των απαιτούμενων δράσεων για τις μελλοντικές γενιές

1 εκατ. σημεία φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων στην ΕΕ

Σύγχρονη και ανθεκτική ενωσιακή οικονομία

Τα οφέλη από την επίτευξη του νέου στόχου μείωσης των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990

Κυβερνήσεις σε όλο τον κόσμο, ακολουθώντας το παράδειγμα της ΕΕ, προέβησαν σε σειρά σημαντικών ανακοινώσεων για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Η πρόεδρος κ. φον ντερ Λάιεν παρουσίασε τον νέο στόχο της ΕΕ σε παγκόσμιους ηγέτες, μαζί με τον κ. Σαρλ Μισέλ, πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, και άλλους Ευρωπαίους ηγέτες, στη σύνοδο κορυφής για την κλιματική φιλοδοξία. Η εκδήλωση αυτή πραγματοποιήθηκε με αφορμή την πενταετή επέτειο της συμφωνίας του Παρισιού σηματοδοτώντας την αντίστροφη μέτρηση για τη διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (COP26) η οποία θα διεξαχθεί το 2021 στη Γλασκόβη.

Δράση της ΕΕ για την εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού

Η συμφωνία του Παρισιού, η οποία εγκρίθηκε το 2015 από 195 χώρες, καθορίζει ένα παγκόσμιο πλαίσιο για την αποφυγή της επικίνδυνης κλιματικής αλλαγής. Όλα τα μέρη της συμφωνίας του Παρισιού καθορίζουν τις δικές τους προσπάθειες για την επίτευξη των κοινών στόχων. Στις 18 Δεκεμβρίου η ΕΕ και τα κράτη μέλη της υπέβαλαν επικαιροποιημένη κοινή εθνικά καθορισμένη συνεισφορά —το σχέδιο δράσης τους για τον περιορισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Η ΕΕ έχει ήδη θέσει έναν από τους πιο φιλόδοξους στόχους παγκοσμίως, καθώς έχει δεσμευτεί να μειώσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 40 % έως το 2030 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Ο φιλόδοξος νέος στόχος μείωσης των εκπομπών κατά 55 % επιβεβαιώνει τη δέσμευση της ΕΕ για την ανάληψη ηγετικού ρόλου στην προστασία του κλίματος.

Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της αποτελούν από κοινού τον σημαντικότερο χορηγό δημόσιας χρηματοδότησης για το κλίμα στον κόσμο, έχοντας συνεισφέρει 21,9 δισ. ευρώ το 2019, ποσό που αντιστοιχεί σε αύξηση 7,4 % σε σύγκριση με το 2018. Από το 2013 και μετά η ΕΕ αυξάνει συνεχώς την ετήσια συνεισφορά της στη διεθνή χρηματοδότηση για το κλίμα προκειμένου να βοηθήσει τις αναπτυσσόμενες χώρες στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Πράσινη ανάκαμψη

Ο νέος φιλόδοξος κλιματικός στόχος για το 2030 θα συμβάλει στην ενίσχυση της οικονομικής ανάκαμψης της ΕΕ από την πανδημία, αλλά θα απαιτηθούν σημαντικές πράσινες επενδύσεις για να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα της ανάκαμψης. Οι δαπάνες της ΕΕ θα πρέπει να συνάδουν με τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού και την αρχή του «μη βλάπτειν» της Πράσινης Συμφωνίας, σύμφωνα με την οποία τα χρήματα δεν θα πρέπει να επενδύονται με τρόπους που υπονομεύουν τους στόχους της ΕΕ για το κλίμα.

Τουλάχιστον το 30 % των 1,8 τρις. ευρώ που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο του μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού για την περίοδο 2021-2027 και του NextGenerationEU θα πρέπει να δαπανηθεί σε πολιτικές και προγράμματα που σχετίζονται με το κλίμα. Η χρηματοδότηση πρέπει να συνάδει με τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη δέσμη πράσινων επενδύσεων στα παγκόσμια χρονικά. Για να συμβεί αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δεσμευτούν ότι οι πράσινες επενδύσεις στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητάς τους θα αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 37 %, κάτι που θα τους δώσει πρόσβαση στο μεγαλύτερο μέρος των κονδυλίων στο πλαίσιο του NextGenerationEU (βλ. επίσης «Συντονισμένη αντίδραση απέναντι στην COVID-19»).

Η Επιτροπή προτίθεται να συγκεντρώσει το 30 % των κονδυλίων στο πλαίσιο του NextGenerationEU μέσω της έκδοσης πράσινων ομολόγων, τα οποία είναι ολοένα και πιο δημοφιλή καθώς οι επενδυτές αναζητούν τρόπους για να συμβάλουν στη χρηματοδότηση της μετάβασης σε μια περιβαλλοντικά βιώσιμη οικονομία. Συνεπώς, θα είναι καθοριστικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Τα πράσινα ομόλογα θα διαδραματίσουν ακόμη σημαντικότερο ρόλο στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων του ιδιωτικού τομέα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την προώθηση της βιώσιμης οικονομικής ανάκαμψης μετά την πανδημία.

Ο κ. Ντάβιντ Σασόλι, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, διεκδικεί τη διαδικασία συζήτησης με θέμα «Θα αποτελέσει η Ευρώπη την κινητήρια δύναμη ενός πράσινου και κοινωνικά δίκαιου μετασχηματισμού;», Βρυξέλλες, Βέλγιο, 23 Σεπτεμβρίου 2020.

Σε όλους αναλογεί ένας ρόλος στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Στόχος του ευρωπαϊκού συμφώνου για το κλίμα, το οποίο δρομολογήθηκε τον Δεκέμβριο, είναι να συμβάλει ώστε να αλλάξουν συμπεριφορά όλοι, από τους απλούς πολίτες έως τις μεγαλύτερες πολυεθνικές. Δίνει σε κάθε πολίτη που

αγωνίζεται για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, και ιδίως στους νέους, έναν ρόλο στον σχεδιασμό νέων δράσεων για το κλίμα, στην ανταλλαγή πληροφοριών και στην υποστήριξη υφιστάμενων και νέων δραστηριοτήτων και λύσεων.

← **BINTEO** Το ευρωπαϊκό σύμφωνο για το κλίμα

Η έρευνα και η καινοτομία συμβάλλουν στην υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας

Το Ταμείο Καινοτομίας είναι ένα από τα μεγαλύτερα χρηματοδοτικά προγράμματα παγκοσμίως για την ανάδειξη καινοτόμων τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Δεν είναι ερευνητικό πρόγραμμα· αντιθέτως, στόχος του είναι η εισαγωγή εξαιρετικά καινοτόμων τεχνολογιών στην αγορά. Τα έσοδα του ταμείου θα προέλθουν από τον πλειστηριασμό 450 εκατομμυρίων δικαιωμάτων του συστήματος εμπορίας εκπομπών της ΕΕ από το 2020 έως το 2030. Το κεφάλαιο του ταμείου μπορεί να ανέλθει σε περίπου 10 δισ. ευρώ, ανάλογα με την τιμή του άνθρακα. Το 2020 η πρώτη πρόσκληση υποβολής προτάσεων του Ταμείου Καινοτομίας για έργα μεγάλης κλίμακας προσέφερε πάνω από 1 δισ. ευρώ για έργα καθαρής τεχνολογίας. Την 1η Δεκεμβρίου δημοσιεύτηκε άλλη μία πρόσκληση ύψους 100 εκατ. ευρώ η οποία αφορούσε έργα μικρής κλίμακας με αντικείμενο ρηζικέλευθες τεχνολογίες για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τις ενεργοβόρες βιομηχανίες, την αποθήκευση ενέργειας και τη δέσμευση, χρήση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα.

Με την τελευταία, και μεγαλύτερη, πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», θα επενδυθούν 1 δισ. ευρώ σε έργα που συμβάλλουν στην υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, παρέχουν μεγαλύτερη προστασία στη βιοποικιλότητα και στους οικοτόπους της Ευρώπης και επιταχύνουν τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Χρηματοδότηση της βιώσιμης μετάβασης

Η επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 απαιτεί μαζικές δημόσιες επενδύσεις και αυξημένες προσπάθειες για να κατευθυνθούν τα ιδιωτικά κεφάλαια σε δράσεις για το κλίμα και το περιβάλλον. Ο αναπροσανατολισμός των ιδιωτικών κεφαλαίων σε πιο βιώσιμες επενδύσεις απαιτεί συνολική επανεξέταση του τρόπου με τον οποίο λειτουργεί το χρηματοπιστωτικό μας σύστημα. Αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να μπορέσει η ΕΕ να στηρίξει την αειφόρο οικονομική ανάπτυξη, να διασφαλίσει τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος και να ενισχύσει τη διαφάνεια και τον μακρόπνοο χαρακτήρα της οικονομίας. Αυτό το σκεπτικό βρίσκεται στο επίκεντρο και του σχεδίου για την Ένωση Κεφαλαιαγορών της ΕΕ.

Τον Ιανουάριο η Επιτροπή ανακοίνωσε το επενδυτικό σχέδιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, το οποίο θα κινητοποιήσει δημόσιες επενδύσεις και θα βοηθήσει να αποδεσμευτούν ιδιωτικά κεφάλαια μέσω της χρηματοδοτικής στήριξης της ΕΕ, αποφέροντας έτσι βιώσιμες επενδύσεις ύψους τουλάχιστον 1 τρισ. ευρώ σε διάστημα 10 ετών.

Το σχέδιο διαθέτει τρεις διαστάσεις. Πρώτον, όσον αφορά τη χρηματοδότηση, το μεγαλύτερο στα χρονικά μερίδιο δαπανών για τη δράση για το κλίμα και το περιβάλλον από τον προϋπολογισμό της ΕΕ θα προσελκύσει ιδιωτική χρηματοδότηση, και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων θα διαδραματίσει βασικό ρόλο εδώ. Εκτός από τη χρηματοδότηση, το σχέδιο θα παράσχει κίνητρα για την αποδέσμευση και τον αναπροσανατολισμό δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων.

Δεύτερον, όσον αφορά τη «διευκόλυνση», η ΕΕ θα παράσχει εργαλεία για τους επενδυτές θέτοντας τη βιώσιμη χρηματοδότηση στο επίκεντρο του χρηματοπιστωτικού συστήματος, ενώ θα διευκολύνει και τις βιώσιμες επενδύσεις από δημόσιες αρχές μέσω της ενθάρρυνσης της κατάρτισης «πράσινων» προϋπολογισμών και των «πράσινων» δημόσιων συμβάσεων, καθώς και με τον σχεδιασμό τρόπων διευκόλυνσης της έγκρισης κρατικών ενισχύσεων στις περιφέρειες δίκαιης μετάβασης. Τρίτον, η Επιτροπή θα παρέχει πρακτική στήριξη σε δημόσιες αρχές και φορείς υλοποίησης έργων κατά τον προγραμματισμό, τον σχεδιασμό και την εκτέλεση βιώσιμων έργων.

Μολονότι θα απαιτηθεί χρηματοδότηση για όλες τις περιφέρειες, και το επενδυτικό σχέδιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας καλύπτει αυτή την ανάγκη, ο Μηχανισμός Δίκαιης Μετάβασης θα παράσχει στοχευμένη στήριξη ώστε να κινητοποιηθούν επενδύσεις ύψους τουλάχιστον 100 δισ. ευρώ την περίοδο 2021-2027 οι οποίες θα βοηθήσουν τις περιφέρειες, τις βιομηχανίες και τους εργαζομένους που θα αντιμετωπίσουν τις μεγαλύτερες προκλήσεις κατά τη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στηρίζει τα κράτη μέλη στην εκπόνηση των εδαφικών σχεδίων δίκαιης μετάβασης που απαιτούνται για την πρόσβαση στη σχετική χρηματοδότηση.

Χάρη στη νέα νομοθεσία (κανονισμός για την ταξινόμηση), βρίσκονται σε εξέλιξη εργασίες για τη δημιουργία του πρώτου παγκοσμίως συστήματος ταξινόμησης για βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες. Αυτό αλλάζει τα δεδομένα, καθώς σημαίνει ότι οι επενδυτές και η βιομηχανία θα διαθέτουν πλέον έναν κοινό ορισμό του τι είναι «πράσινο», γεγονός που θα δώσει πραγματική ώθηση στις επενδύσεις σε πράσινα και βιώσιμα έργα.

Για να πετύχει τους κλιματικούς της στόχους έως το 2050, η ΕΕ πρέπει να μετασχηματίσει το ενεργειακό της σύστημα, το οποίο ευθύνεται για το 75 % των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της ΕΕ. Κατά τη διάρκεια του έτους, η Επιτροπή δρομολόγησε διάφορες πρωτοβουλίες για την απανθρακοποίηση του ενεργειακού τομέα.

Αναγνωρίζοντας ότι το ενεργειακό σύστημα της ΕΕ είναι υπερβολικά άκαμπτο και σπάταλο, η Επιτροπή δημοσίευσε τον Ιούλιο μια στρατηγική για την ενοποίησή του. Η στρατηγική επικεντρώνεται σε τρεις κύριους πυλώνες: εξηλεκτρισμό μεγάλης κλίμακας, μεγαλύτερη κυκλικότητα, ανάπτυξη πράσινων αερίων και καυσίμων (όπως το υδρογόνο).

Τα βήματα αυτά θα αυξήσουν την ευελιξία του συστήματος, θα επιτρέψουν σε τομείς που αντιμετωπίζουν σοβαρές προκλήσεις να απανθρακοποιηθούν και θα συμβάλλουν στην ενσωμάτωση της αυξανόμενης ποσότητας ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που θα εισέρχεται στο δίκτυο

τα επόμενα χρόνια. Αυτό το συνδεδεμένο και ευέλικτο σύστημα θα είναι πιο αποδοτικό και θα μειώσει το κόστος για την κοινωνία. Για παράδειγμα, η ηλεκτρική ενέργεια η οποία θα απαιτείται για τα αυτοκίνητα της Ευρώπης θα μπορούσε να προέρχεται από ηλιακούς συλλέκτες τοποθετημένους στα σπίτια.

Παράλληλα, η Επιτροπή χάραξε στρατηγική για την τόνωση της ανάπτυξης ανανεώσιμου υδρογόνου, η οποία θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, ιδίως σε οικονομικούς τομείς όπου ο εξηλεκτρισμός είναι δυσκολότερος, όπως είναι η βαριά βιομηχανία και ορισμένοι κλάδοι των μεταφορών.

Η Επιτροπή δρομολόγησε επίσης την Ευρωπαϊκή Συμμαχία για το Καθαρό Υδρογόνο με σκοπό τη διοχέτευση επενδύσεων στην παραγωγή καθαρού υδρογόνου, φέρνοντας σε επαφή τη βιομηχανία, τις δημόσιες αρχές, την κοινωνία των πολιτών και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς.

Το Hydroville είναι το πρώτο πιστοποιημένο πλωτό λεωφορείο που χρησιμοποιεί υδρογόνο για να τροφοδοτήσει πετρελαιοκινητήρα. Χρησιμοποιείται κυρίως ως πλατφόρμα για τη δοκιμή της τεχνολογίας υδρογόνου για εμπορικά ποντοπόρα πλοία, καθώς και για τη μεταφορά επιβατών από το Κρουιμπέκε στην Αμβέρσα στις ώρες αιχμής για την αποφυγή κυκλοφοριακής συμφόρησης, Αμβέρσα, Βέλγιο, 19 Ιουνίου 2020.

Ενίσχυση της βιωσιμότητας των κτιρίων μας

Τον Οκτώβριο δρομολογήθηκε η στρατηγική «Κύμα ανακαινίσεων» για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, στα οποία αναλογεί το 40 % της χρήσης ενέργειας στην ΕΕ και το 36 % των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) που προέρχονται από την ενέργεια. Ο διπλασιασμός του ποσοστού ανακαινίσεων κατά τα επόμενα 10 έτη θα μειώσει σημαντικά τις εκπομπές, θα δημιουργήσει θέσεις εργασίας και θα τονώσει την ανάπτυξη, γεγονός που καθιστά τη στρατηγική «Κύμα ανακαινίσεων» μια από τις εμβληματικές πρωτοβουλίες της δέσμης μέτρων ανάκαμψης. Έτσι θα βελτιωθεί η ποιότητα ζωής των ενοίκων και γενικά όσων χρησιμοποιούν τα κτίρια, θα τονωθεί η ψηφιοποίηση και θα προωθηθεί η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση των υλικών. Έως το 2030 θα μπορούσαν να ανακαινιστούν 35 εκατομμύρια κτίρια και να δημιουργηθούν έως και 160 000 επιπλέον πράσινες θέσεις εργασίας στον κατασκευαστικό τομέα.

Η σύσταση της Επιτροπής σχετικά με την ενεργειακή φτώχεια, της 14ης Οκτωβρίου, έχει στόχο να βοηθήσει τα σχεδόν 34 εκατομμύρια άτομα στην ΕΕ που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να θερμάνουν τα σπίτια τους. Το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους θα αποτελέσει μια ακόμη κινητήρια δύναμη για την υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Θα είναι φόρουμ, εργαστήριο πειραματισμού και κόμβος δικτύωσης όπου σχεδιαστές, αρχιτέκτονες, καλλιτέχνες, επιστήμονες, μηχανικοί και φοιτητές θα συναντιούνται για να διερευνήσουν ιδέες για τη βιώσιμη διαβίωση.

Θα μπορούσαν να ανακαινιστούν

35 εκατ.
κτίρια.

Θα μπορούσαν να δημιουργηθούν

160 000
πρόσθετες πράσινες
θέσεις εργασίας.

BINTEO Κύμα ανακαινίσεων για την Ευρώπη

Ανανεώσιμη ενέργεια

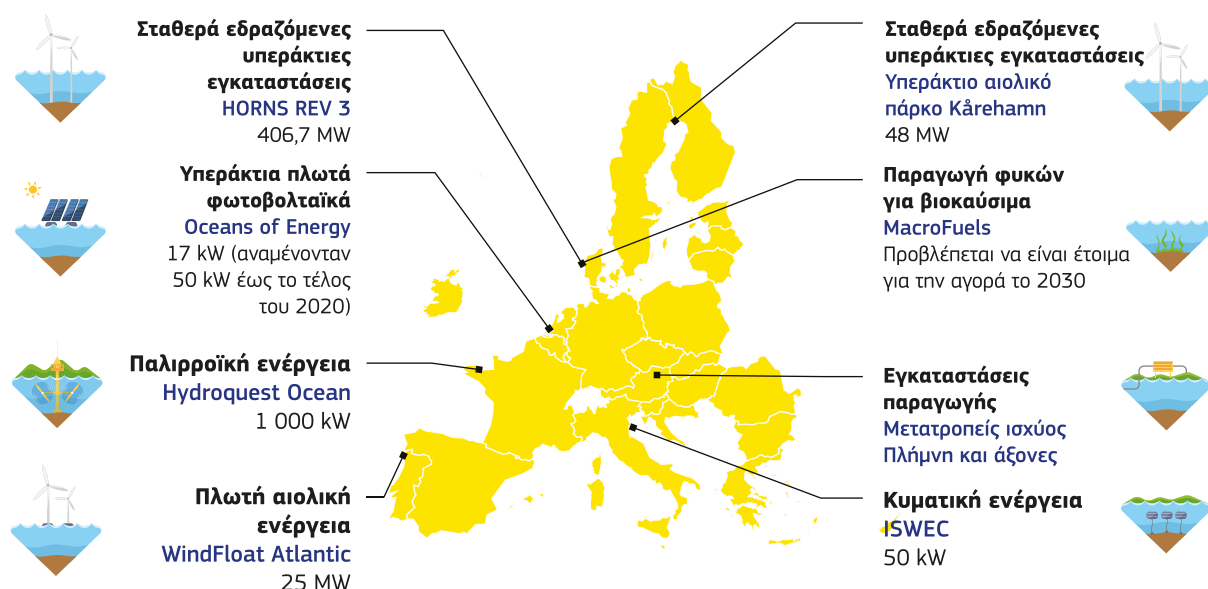
Στις αξιολογήσεις των σχεδίων των κρατών μελών για την ενέργεια και το κλίμα που δημοσιεύτηκαν τον Οκτώβριο, η Επιτροπή υπογράμμισε την ανάγκη για πιο φιλόδοξη προσέγγιση προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της ΕΕ. Η απανθρακοποίηση της παραγωγής ενέργειας με τη χρήση ανανεώσιμων πηγών είναι μια από τις βασικές συνιστώσες της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Οι υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας συγκαταλέγονται στις τεχνολογίες με τις μεγαλύτερες δυνατότητες κλιμάκωσης, χάρη στον μεγάλο αριθμό και την ποικιλία θαλάσσιων λεκανών στην ΕΕ και το σταθερά μειούμενο κόστος των νέων εγκαταστάσεων. Η στρατηγική της ΕΕ για τις υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η οποία δημοσιεύτηκε τον Νοέμβριο, αξιολογεί το δυναμικό του τομέα και προτείνει τρόπους για τη στήριξη της μακροπρόθεσμης ανάπτυξής του. Στόχος της στρατηγικής είναι η παραγωγή 300 γιγαβάτ υπεράκτιας αιολικής ενέργειας και 40 γιγαβάτ ωκεάνιας ενέργειας, όπως η κυματική και η παλιρροϊκή, έως το 2050. Η παραγωγή άφθονης, φυσικής και καθαρής υπεράκτιας ενέργειας θα αποδείξει ότι η ενίσχυση της γαλάζιας οικονομίας και η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος μπορούν να συμβαδίζουν.

Κατά την τελευταία δεκαετία η ΕΕ βελτίωσε τις διασυνοριακές ενεργειακές υποδομές χάρη στα διευρωπαϊκά ενεργειακά δίκτυα. Ενενήντα πέντε έργα ενεργειακών υποδομών (γνωστά ως «έργα κοινού ενδιαφέροντος») έχουν λάβει χρηματοδότηση ύψους 4,7 δισ. ευρώ μέσω του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη». Η πρόταση που υπέβαλε η Επιτροπή τον Δεκέμβριο του 2020 ευθυγραμμίζει τους κανόνες της για τα ενεργειακά δίκτυα με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Ο προτεινόμενος νέος κανονισμός θα βοηθήσει την ΕΕ να επιτύχει τον στόχο της ως προς τη μείωση των εκπομπών, προωθώντας την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών και των νέων τεχνολογιών καθαρής ενέργειας στο ενεργειακό σύστημα.

Η ΕΕ εξήγγειλε επενδύσεις ύψους σχεδόν 1 δισ. ευρώ σε 10 έργα ενεργειακών υποδομών, στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη». Το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης θα διατεθεί για την κατασκευή του *Harmony Link*, ενός ηλεκτρικού καλωδίου που θα συνδέει τη Λιθουανία με την Πολωνία μέσω της Βαλτικής Θάλασσας, το οποίο θα μειώσει την υπερβολική εξάρτηση της περιοχής από τις εισαγωγές από μία και μοναδική πηγή ενέργειας συνδέοντάς τη με την υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ενδεικτική παρουσίαση έργων και τόπων παραγωγής

Νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία δεν αφορά μόνο τη μείωση των εκπομπών, αλλά και τον εκσυγχρονισμό της οικονομίας, της κοινωνίας και της βιομηχανίας μας, καθώς και την οικοδόμηση ενός ισχυρότερου και πιο βιώσιμου κόσμου. Τον Μάρτιο, στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων για την ευρωπαϊκή βιομηχανική στρατηγική, η Επιτροπή δημοσίευσε ένα νέο σχέδιο δράσης για την

κυκλική οικονομία ώστε να προετοιμαστεί η οικονομία της ΕΕ για το πράσινο μέλλον, να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά της, με παράλληλη προστασία του περιβάλλοντος, και να εξασφαλιστούν νέα δικαιώματα στους καταναλωτές. Το σχέδιο αφορά ολόκληρο τον κύκλο ζωής των προϊόντων, από τον σχεδιασμό και την κατασκευή έως την κατανάλωση, την επισκευή, την επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση και την επαναφορά των πόρων στην οικονομία.

Τρόφιμα και συσκευασίες

Το 2017 τα απορρίμματα συσκευασίας στην Ευρώπη έφτασαν σε ύψη ρεκόρ, **174 κιλά ανά κάτοικο**.

Νέα νομοθετική πρωτοβουλία για την επαναχρησιμοποίηση, με σκοπό **να αντικατασταθούν οι συσκευασίες μίας χρήσης**.

Πλαστικά

Η κατανάλωση πλαστικών υλών αναμένεται να διπλασιαστεί τα επόμενα 20 χρόνια.

Τα προϊόντα μίας χρήσης θα καταργηθούν σταδιακά και θα αντικατασταθούν από διαρκή προϊόντα πολλαπλών χρήσεων.

Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα

Ο πλανήτης μας στέλνει για αποτέφρωση ή για υγειονομική ταφή ένα φορτηγό με κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα κάθε δευτερόλεπτο.

Η διαμόρφωση νέων επιχειρηματικών μοντέλων θα δώσει ώθηση στη διαλογή, την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση των προϊόντων αυτών και θα επιτρέψει στους καταναλωτές να επιλέγουν βιώσιμα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα.

Απόβλητα

Κατά μέσο όρο, κάθε άτομο παράγει σχεδόν **μισό τόνο αστικών αποβλήτων** ετησίως.

Θα θεσπιστούν μέτρα για την **πρόληψη και τη μείωση των αποβλήτων**.

Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις ενός προϊόντος εξαρτώνται σε ποσοστό έως και 80 % από τον σχεδιασμό. Ως εκ τούτου, τα προϊόντα που πωλούνται στην ΕΕ θα πρέπει να είναι σχεδιασμένα έτσι ώστε να διαρκούν περισσότερο, να επαναχρησιμοποιούνται, να επισκευάζονται και να ανακυκλώνονται ευκολότερα, και επίσης πρέπει να περιέχουν όσο το δυνατόν περισσότερα ανακυκλωμένα υλικά. Το σχέδιο δράσης δίνει έμφαση σε τομείς στους οποίους υπάρχουν οι μεγαλύτερες δυνατότητες κυκλικότητας, όπως τα ηλεκτρονικά προϊόντα, οι μπαταρίες και τα οχήματα, οι συσκευασίες, τα πλαστικά, τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, οι κατασκευές και τα τρόφιμα. Στο πλαίσιο της πρώτης της πρωτοβουλίας, η Επιτροπή πρότεινε τον Δεκέμβριο τη θέσπιση υποχρεωτικών απαιτήσεων ώστε να είναι όλες οι μπαταρίες πιο βιώσιμες και ασφαλείς καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Το σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία έχει επίσης στόχο να διασφαλίσει ότι οι καταναλωτές θα έχουν πληροφόρηση σχετικά με τη δυνατότητα επισκευής και την ανθεκτικότητα των προϊόντων, καθώς και δικαίωμα επισκευής.

Γιατί χρειαζόμαστε βιώσιμες μπαταρίες;

Η συνολική ζήτηση για μπαταρίες αναμένεται να αυξηθεί **κατά 14 φορές έως το 2030** (σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2018), κυρίως λόγω των ηλεκτρικών μέσων μεταφοράς.

Η ΕΕ θα μπορούσε να αντιπροσωπεύει έως το **2030 το 17 %** της παγκόσμιας ζήτησης, το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό παγκοσμίως.

Η ΕΕ θα γίνει η **δεύτερη** σε μέγεθος αγορά μπαταριών παγκοσμίως, συμπεριλαμβανομένης της **παραγωγής μπαταριών**.

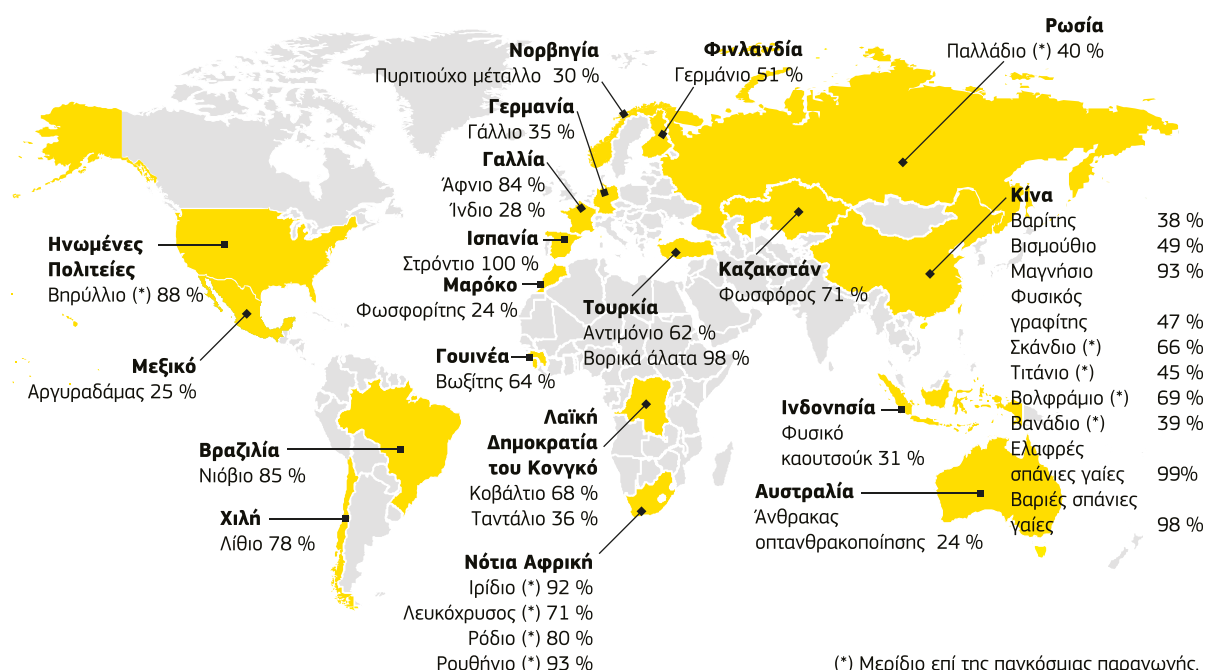
Το 2020 δρομολογήθηκε επίσης το Ευρωπαϊκό Ταμείο Κυκλικής Βιοοικονομίας, το οποίο συγκεντρώνει 175 εκατ. ευρώ για την προώθηση βιώσιμων καινοτομιών που θα στηρίξουν την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Πρόκειται για πρωτοβουλία της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, στην οποία η Επιτροπή συνεισφέρει 100 εκατ. ευρώ από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», ενώ είναι το πρώτο επενδυτικό ταμείο που επικεντρώνεται αποκλειστικά στην κυκλική βιοοικονομία στην ΕΕ.

Διασφάλιση της πρόσβασης σε κρίσιμες πρώτες ύλες

Η αξιόπιστη πρόσβαση σε πρώτες ύλες είναι απαραίτητη για την επιτυχή πράσινη και ψηφιακή μετάβαση. Ως εκ τούτου, η ζήτηση για πολλά είδη πρώτων υλών θα αυξηθεί δραματικά στην ΕΕ. Για παράδειγμα, η ζήτηση για λίθιο —βασική πρώτη ύλη για μπαταρίες ηλεκτρικών οχημάτων και τηλεφώνων— θα μπορούσε να εξαπλασιαστεί έως το 2050, ενώ η ζήτηση για μαγνήτες από σπάνιες γαίες,

οι οποίοι χρησιμοποιούνται στα ηλεκτρικά οχήματα, την ψηφιακή τεχνολογία και τις ανεμογεννήτριες, θα μπορούσε να δεκαπλασιαστεί. Με τη δρομολόγηση του σχεδίου δράσης για τις κρίσιμες πρώτες ύλες και της ευρωπαϊκής συμμαχίας για τις πρώτες ύλες, η Επιτροπή έχει στόχο τη μείωση της εξάρτησης από χώρες εκτός της ΕΕ, τη διαφοροποίηση των πηγών εφοδιασμού και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων, με παράλληλη προώθηση της υπεύθυνης προμήθειας πρώτων υλών παγκοσμίως.

Οι μεγαλύτεροι προμηθευτές κρίσιμων πρώτων υλών της ΕΕ (πηγή: Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την ανθεκτικότητα ως προς τις πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας, 3 Σεπτεμβρίου 2020)

(*) Μερίδιο επί της παγκόσμιας παραγωγής.

Βιώσιμα τρόφιμα και γεωργία

Στόχος της στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» που προτάθηκε τον Μάιο είναι να καταστήσει έως το 2030 τα συστήματα τροφίμων της ΕΕ πιο βιώσιμα και ανθεκτικά, καθώς και να εξασφαλίσει τη συμβολή της γεωργίας, της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας στο ποσοστό που τους αναλογεί στην υλοποίηση των κλιματικών στόχων της ΕΕ. Επιζητεί να ανταμείψει τους γεωργούς, τους αλιείς και τις επιχειρήσεις της αλυσίδας τροφίμων που έχουν ήδη πραγματοποιήσει τη μετάβαση σε βιώσιμες πρακτικές. Επιδιώκει επίσης να διευκολύνει τη μετάβαση για τους υπόλοιπους και να δημιουργήσει περισσότερες ευκαιρίες για τις επιχειρήσεις τους.

Με τον καθορισμό φιλόδοξων στόχων για τομείς προτεραιότητας σε ολόκληρη την αλυσίδα τροφίμων, η ΕΕ επιδιώκει να ηγηθεί της πορείας προς έναν πιο υγιεινό και βιώσιμο κόσμο. Η στρατηγική περιλαμβάνει μέτρα για την παροχή καλύτερης ενημέρωσης στους καταναλωτές και για την ενθάρρυνση της βιομηχανίας να αυξήσει τη διαθεσιμότητα θρεπτικών και βιώσιμων τροφίμων, καθιστώντας τα παράλληλα πιο προσιτά οικονομικά.

Η στρατηγική αποσκοπεί στη μείωση της χρήσης και της επικινδυνότητας των φυτοφαρμάκων, καθώς και της απώλειας θρεπτικών συστατικών, κατά 50 % έως το 2030. Αποβλέπει επίσης στη μείωση των πωλήσεων αντιμικροβιακών φαρμάκων για τα εκτρεφόμενα ζώα και τις υδατοκαλλιέργειες κατά 50 %, και στη χρήση του 25 % της γεωργικής γης για βιολογική καλλιέργεια. Μεταξύ των άλλων φιλόδοξων στόχων συγκαταλέγονται η βελτίωση της μεταχείρισης των ζώων και η μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της ΕΕ. Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας Ευρώπη» θα επενδυθούν 10 δισ. ευρώ στην έρευνα και την καινοτομία που σχετίζονται με τα τρόφιμα, με τη βιοοικονομία, τους φυσικούς πόρους, τη γεωργία, την αλιεία, την υδατοκαλλιέργεια και το περιβάλλον.

Οι εκπομπές CO₂ δεν είναι οι μόνες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που πρέπει να μειώσουμε. Το μεθάνιο έρχεται δεύτερο μετά το CO₂ όσον αφορά τη συμβολή στην κλιματική αλλαγή και, ως εκ τούτου, η νέα στρατηγική για το μεθάνιο είναι καίριας σημασίας για την επίτευξη του στόχου της ΕΕ για μείωση των εκπομπών κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030. Η στρατηγική επικεντρώνεται στη μείωση των εκπομπών μεθανίου στους τομείς της γεωργίας, των αποβλήτων και της ενέργειας. Θα συνδυάζει διατομεακές και τομεακές δράσεις τόσο εντός της ΕΕ όσο και διεθνώς.

Προς ένα πιο υγιές και βιώσιμο σύστημα τροφίμων στην ΕΕ, ακρογωνιαίο λίθο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας

Εξασφάλιση οικονομικά προσιτών και βιώσιμων τροφίμων για τους Ευρωπαίους

Αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Προστασία του περιβάλλοντος και διατήρηση της βιοποικιλότητας

Εξασφάλιση δίκαιης οικονομικής απόδοσης στην αλυσίδα εφοδιασμού

Ενίσχυση της βιολογικής γεωργίας

Προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας

Βιοποικιλότητα

Η φιλόδοξη νέα στρατηγική για τη βιοποικιλότητα, η οποία προτάθηκε τον Μάιο, ασχολείται με τα βασικά αίτια της απώλειας της βιοποικιλότητας, όπως είναι η μη βιώσιμη χρήση της γης και της θάλασσας, η υπερεκμετάλλευση των φυσικών πόρων, η ρύπανση και τα χωροκατακτητικά ξένα είδη.

Η στρατηγική προτείνει τη θέσπιση δεσμευτικών στόχων για την αποκατάσταση κατεστραμμένων οικοσυστημάτων και ποταμών, τη βελτίωση της υγείας των προστατευόμενων οικοτόπων και ειδών της ΕΕ, την επαναφορά επικονιαστών στη γεωργική γη, τη μείωση της ρύπανσης, τον οικολογικό προσανατολισμό των πόλεων, την ενίσχυση της βιολογικής γεωργίας, καθώς και τη βελτίωση της υγείας των ευρωπαϊκών δασών. Στόχος της είναι να τεθεί η βιοποικιλότητα της Ευρώπης σε πορεία ανάκαμψης έως το 2030, συμπεριλαμβανομένης της μετατροπής τουλάχιστον του 30 % των εδαφών και των θαλασσών της ΕΕ σε αποτελεσματικά διαχειριζόμενες προστατευόμενες

Η νέα στρατηγική για τη βιοποικιλότητα σε επίπεδο ΕΕ:

Θα καθορίσει προστατευόμενες περιοχές τουλάχιστον για:

το 30 %
των
εδαφών
της ΕΕ

το 30 %
των
θαλασσών
της ΕΕ

με αυξημένη προστασία των πρωτογενών και υπεραιωνόβιων δασών που απομένουν στην ΕΕ και θέτοντας νομικά δεσμευτικούς στόχους ως προς την αποκατάσταση της φύσης το 2021.

Θα αποκαταστήσει τα υποβαθμισμένα οικοσυστήματα στην ξηρά και στη θάλασσα σε ολόκληρη την ΕΕ με:

ενίσχυση της βιολογικής γεωργίας και των «χαρακτηριστικών τοπίου» με πλούσια βιοποικιλότητα στις γεωργικές εκτάσεις

ανάσχεση και αντιστροφή της μείωσης των επικονιαστών

αποκατάσταση της ελεύθερης ροής, μήκους τουλάχιστον 25 000 χλμ., ποταμών της ΕΕ

μείωση της χρήσης και της επικινδυνότητας των φυτοφαρμάκων κατά 50 % έως το 2030

φύτευση 3 δισεκατομμυρίων δέντρων έως το 2030

περιοχές και της επαναφοράς των χαρακτηριστικών τοπίου υψηλής ποικιλομορφίας τουλάχιστον στο 10 % των γεωργικών εκτάσεων.

Τον Μάρτιο η Επιτροπή συνέστησε τον παγκόσμιο συνασπισμό για τη βιοποικιλότητα. Εκατοντάδες εθνικά πάρκα, ενυδρεία, βοτανικοί και ζωολογικοί κήποι, μουσεία επιστημών και φυσικής ιστορίας ενώνουν τις δυνάμεις τους για την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με την κρίση στον φυσικό κόσμο. Κατά τη σύνοδο κορυφής των Ηνωμένων Εθνών για τη βιοποικιλότητα τον Σεπτέμβριο, περισσότεροι από 70 αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων καθώς και η πρόεδρος κ. φον ντερ Λάιεν προσυπέγραψαν τη «Δέσμευση των ηγετών για τη φύση», αναλαμβάνοντας έτσι δεσμεύσεις για 10 αποφασιστικές δράσεις με σκοπό την αντιμετώπιση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης όσον αφορά τη φύση.

Το έργο LIFE Pannon Eagle αποσκοπεί στην προστασία του ανατολικού βασιλαετού μέσω της μείωσης της ανθρωπογενούς θνησιμότητας στην περιοχή της Παννονίας. Το έργο περιλαμβάνει δράσεις διατήρησης στην Αυστρία, την Τσεχία, την Ουγγαρία, τη Σερβία και τη Σλοβακία. Στη φωτογραφία, ένας αετός πετάει με σηματοδότη στη ράχη του, Πασμπερένι, Ουγγαρία, 14 Οκτωβρίου 2020.

↓

↑
BINTÉO Στρατηγική για τις χημικές ουσίες με στόχο τη βιωσιμότητα

Ένα περιβάλλον χωρίς τοξικές ουσίες

Για την καλύτερη προστασία των ανθρώπων και του περιβάλλοντος, και για την προώθηση της καινοτομίας στην παραγωγή ασφαλών και βιώσιμων χημικών προϊόντων, η Επιτροπή παρουσίασε τον Οκτώβριο τη στρατηγική για τη βιωσιμότητα των χημικών προϊόντων. Τα χημικά προϊόντα είναι απαραίτητα στη σύγχρονη ζωή και χρησιμοποιούνται σε πολλούς τομείς, όπως είναι η υγεία, η ενέργεια, οι μεταφορές και η στέγαση. Ωστόσο, ορισμένα μπορεί να βλάψουν το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία. Η ΕΕ έχει ήδη θεσπίσει εξελιγμένους νόμους για τα χημικά, αλλά η παγκόσμια παραγωγή προβλέπεται να διπλασιαστεί έως το 2030, ενώ θα αυξηθεί και η χρήση τους σε καταναλωτικά προϊόντα. Η στρατηγική αποτελεί το πρώτο βήμα προς την υλοποίηση του φιλόδοξου στόχου της μηδενικής ρύπανσης και για ένα περιβάλλον χωρίς τοξικές ουσίες, όπως προσδιορίζεται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα

Οι μεταφορές και η κινητικότητα διαδραματίζουν βασικό ρόλο στη ζωή των ανθρώπων και στην οικονομία της ΕΕ, αλλά επιφέρουν κάποιο κόστος για την κοινωνία. Λόγω των αρνητικών επιπτώσεών τους —όπως είναι οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, η ατμοσφαιρική ρύπανση και η ρύπανση των υδάτων, τα ατυχήματα, η κυκλοφοριακή συμφόρηση, ο θόρυβος και η απώλεια βιοποικιλότητας— επηρεάζουν την υγεία και την ευημερία μας. Το ένα τέταρτο των συνολικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της ΕΕ σήμερα οφείλεται στις μεταφορές. Για να επιτευχθεί ο στόχος της για κλιματική ουδετερότητα, οι εκπομπές αυτές πρέπει να μειωθούν κατά 90 % έως το 2050. Για τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να αλλάξει ο τρόπος μεταφοράς των ανθρώπων και των εμπορευμάτων στην Ευρώπη. Και η καινοτομία και η ψηφιοποίηση θα διαδραματίσουν καίριο ρόλο στην επίτευξη αυτού του στόχου.

Η στρατηγική της Επιτροπής για τη βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα, η οποία δημοσιεύτηκε τον Δεκέμβριο, δείχνει τον δρόμο για την οικοδόμηση ενός πράσινου, ψηφιακού και ανθεκτικού συστήματος μεταφορών για τις επόμενες γενιές. Η στρατηγική καθορίζει επίσης τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις, πολιτικές και δράσεις για τη στήριξη της ανάκαμψης του τομέα των μεταφορών, ο οποίος είναι μεταξύ εκείνων που έχουν πληγεί περισσότερο από την πανδημία. Θέτοντας συγκεκριμένα ορόσημα, το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφορών θα χαράξει πορεία προς ένα έξυπνο και βιώσιμο μέλλον.

Βιώσιμη κινητικότητα: τι μας επιφυλάσσει το μέλλον
↓

των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στις μεταφορές έως το 2050

Μείωση της εξάρτησης των μεταφορών από τα ορυκτά καύσιμα

Έως το 2030 θα τεθούν σε κυκλοφορία τουλάχιστον 30 εκατ. επιβατικά αυτοκίνητα και 80 000 φορτηγά μηδενικών εκπομπών.

Έως το 2030 θα υπάρχουν τουλάχιστον 100 κλιματικά ουδέτερες πόλεις στην Ευρώπη. Οι προγραμματισμένες μαζικές μετακινήσεις σε αποστάσεις κάτω των 500 χλμ. θα πρέπει να έχουν ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα **έως το 2030** εντός της ΕΕ.

Έως το 2035 θα είναι έτοιμα για διάθεση στην αγορά μεγάλα αεροσκάφη μηδενικών εκπομπών.

Διαθεσιμότητα εναλλακτικών επιλογών

Έως το 2030 όλες οι μεγάλες και μεσαίου μεγέθους πόλεις θα θέσουν σε ισχύ τα δικά τους σχέδια βιώσιμης αστικής κινητικότητας.

Η κυκλοφορία σε σιδηροδρομικές γραμμές υψηλής ταχύτητας θα διπλασιαστεί **έως το 2030**. **Έως το 2050** θα διπλασιαστεί η σιδηροδρομική εμπορευματική κυκλοφορία.

Οι εσωτερικές πλωτές μεταφορές και οι θαλάσσιες μεταφορές μικρών αποστάσεων θα αυξηθούν κατά **25 % έως το 2030**.

Τιμολόγηση που αντικατοπτρίζει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις

Με την εσωτερική του εξωτερικού κόστους των μεταφορών το αργότερο **έως το 2050** οι χρήστες των μεταφορών θα επωμίζονται όλο το κόστος αντί να το μετακυλίνουν στην υπόλοιπη κοινωνία.

Καθαρότερα και ασφαλέστερα οχήματα

Τον Ιανουάριο άρχισαν να ισχύουν αυστηρότεροι κανόνες σχετικά με την ποσότητα CO₂ που μπορούν να εκπέμπουν τα νέα επιβατικά αυτοκίνητα και τα ημιφορτηγά. Τα οχήματα αυτά παράγουν περίπου το 12 % και το 2,5 %, αντίστοιχα, των συνολικών εκπομπών CO₂ της ΕΕ. Τα αναμενόμενα οφέλη έως το 2030 περιλαμβάνουν μείωση των εκπομπών από τις οδικές μεταφορές κατά 23 % σε σύγκριση με το 2005, καθώς και 60 000 νέες θέσεις εργασίας (ή και 80 000 εάν οι μπαταρίες παράγονται στην ΕΕ). Έχει ανακοινωθεί ότι το 2021 θα υποβληθεί πρόταση για αυστηρότερα πρότυπα εκπομπών CO₂, εναρμονισμένα με τον πιο φιλόδοξο πλέον στόχο για τις συνολικές μειώσεις έως το 2030. Η Επιτροπή εργάζεται επίσης για την κατάρτιση φιλόδοξων νέων προτύπων για τις εκπομπές ρύπων από τα αυτοκίνητα, κάτι το οποίο έχει προαναγγελθεί για το 2021.

Οι νέοι κανόνες που ισχύουν από τον Ιανουάριο απαιτούν τα νέα μοντέλα αυτοκινήτων να διαθέτουν προηγμένα τεχνολογικά χαρακτηριστικά από τον Ιούλιο του 2022 και εξής, γεγονός που θα βοηθήσει να βελτιωθεί η ασφάλεια και να μειωθούν τα ατυχήματα. Επιπλέον, από τον Σεπτέμβριο του 2020 άρχισαν να εφαρμόζονται νέοι κανόνες προκειμένου όλα τα αυτοκίνητα να πληρούν τις απαιτήσεις ασφαλείας, προστασίας του περιβάλλοντος και παραγωγής πριν από τη διάθεσή τους στην αγορά. Οι κανόνες αυτοί περιλαμβάνουν περισσότερους ελέγχους στα αυτοκίνητα που είναι ήδη στην αγορά και καθιερώνουν την εποπτεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς επιτρέπουν για παράδειγμα στην Επιτροπή να διατάζει ανακλήσεις σε ολόκληρη την ΕΕ και να επιβάλλει κυρώσεις στους κατασκευαστές αυτοκινήτων που παραβιάζουν τη νομοθεσία, με τα πρόστιμα να ανέρχονται έως και στα 30 000 ευρώ ανά αυτοκίνητο.

Ιδιοκτήτρια κομμωτηρίου το οποίο έκλεισε λόγω των περιοριστικών μέτρων κατά του κορονοϊού, κοντά στο Δουβλίνο, στην Ιρλανδία, διοργανώνει διαδικτυακές παρτίδες μπίνγκο με μέλη της κοινότητάς της, κυρίως για την καταπολέμηση της ανίας των ατόμων που ζουν μόνα, 13 Νοεμβρίου 2020. →

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της ΕΕ

Ποτέ δεν ήταν πιο σημαντική στη ζωή μας η ψηφιακή τεχνολογία. Κατά τη διάρκεια της κρίσης της νόσου COVID-19 έχει αποδειχθεί ανεκτίμητη, καθώς χάρη σ' αυτήν οι άνθρωποι παραμένουν συνδεδεμένοι και οι επιχειρήσεις συνεχίζουν να λειτουργούν, ενώ η χρήση της στην εκπαίδευση και την κατάρτιση αποτέλεσε σημείο καμπής. Οι υπερυπολογιστές συμβάλλουν στην πρόβλεψη της εξέλιξης της πανδημίας, και οι εφαρμογές ικνηλάτησης επαφών και αποστολής ειδοποιήσεων μπορούν να βοηθήσουν στη διακοπή της αλυσίδας μετάδοσης του ιού.

Η πανδημία έχει επίσης αναδείξει τη σημασία της ανάπτυξης των ψηφιακών δεξιοτήτων όλων των πολιτών της ΕΕ και της βελτίωσης της πρόσβασης στο διαδίκτυο υψηλής ταχύτητας για τα σπίτια, τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες υπηρεσίες. Οι ευρωπαϊκές νεοφυείς επιχειρήσεις που βασίζονται στην ψηφιακή τεχνολογία μπορούν να ανοίξουν τον δρόμο για καινοτόμες λύσεις προς όφελος άλλων μικρών και μεσαίων εταιρειών και μεγαλύτερων βιομηχανιών, λύσεις οι οποίες απαιτούνται για τον εν λόγω μετασχηματισμό. Οι ψηφιακές τεχνολογίες είναι επίσης ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των κλιματικών στόχων της ΕΕ, με τη βοήθεια μεταξύ άλλων των έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, της γεωργίας ακριβείας και της έξυπνης κινητικότητας.

Εθελοντές φοιτητές στη Γερμανία ίδρυσαν το Corona School για να βοηθήσουν διαδικτυακά μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που έχασαν αρκετούς μήνες μαθημάτων το πρώτο εξάμηνο του 2020. Στη φωτογραφία, ένας εθελοντής βοηθά μια μαθήτρια στα λατινικά, Βερολίνο, Γερμανία, 16 Νοεμβρίου 2020.

Η ευρωπαϊκή ψηφιακή στρατηγική

Οι βάσεις για τον ψηφιακό μετασχηματισμό έχουν ήδη τεθεί, καθώς σημειώνεται σταθερή πρόοδος στην ψηφιακή ενιαία αγορά η οποία αποφέρει πραγματικά οφέλη για τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις σε ολόκληρη την ΕΕ και πέραν αυτής. Η Επιτροπή είναι αποφασισμένη να κάνει τη δεκαετία του 2020 την ψηφιακή δεκαετία της Ευρώπης. Στην ομιλία της για την κατάσταση της Ένωσης, η πρόεδρος κ. φον ντερ Λάιεν κάλεσε την ΕΕ να πρωτοστατήσει στην ψηφιακή καινοτομία με κοινό σχέδιο και σαφώς καθορισμένους στόχους για το 2030, για παράδειγμα όσον αφορά τη συνδεσιμότητα, τις δεξιότητες και τις ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες. Στο πλαίσιο του μέσου ανάκαμψης NextGenerationEU, τα κράτη μέλη καλούνται να διαθέσουν το 20 % της χρηματοδοτικής τους στήριξης από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στον ψηφιακό μετασχηματισμό (βλ. επίσης «[Συντονισμένη αντίδραση απέναντι στην COVID-19](#)»).

Το 2020 η Επιτροπή εκπόνησε την [ευρωπαϊκή ψηφιακή στρατηγική για τη «Διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης»](#), η οποία προαναγγέλλει νέες πολιτικές και πρωτοβουλίες έτσι ώστε η ΕΕ να αξιοποιήσει τα οφέλη που μπορεί να προσφέρει η τεχνολογία στους ανθρώπους, στην οικονομία και στην κοινωνία, διατηρώντας παράλληλα τα πλέον πολύτιμα πλεονεκτήματά μας: τη δημοκρατία, τη δικαιοσύνη, τη συμμετοχή χωρίς αποκλεισμούς και το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο.

Η στρατηγική υποδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο οι ψηφιακές λύσεις θα μπορούσαν να προωθήσουν τους στόχους βιωσιμότητας που καθορίζει η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, και ανοίγει τον δρόμο στην ΕΕ ώστε να καταστεί παγκόσμιο πρότυπο για την ψηφιακή οικονομία. Οι σχετικές δράσεις θα δημιουργήσουν νέες ευκαιρίες για τις επιχειρήσεις, δίνοντας έμφαση παράλληλα στην ανάπτυξη της τεχνολογίας με σεβασμό στα δικαιώματα των πολιτών και κερδίζοντας έτσι την εμπιστοσύνη τους.

Η επιτυχία του ψηφιακού μετασχηματισμού της ΕΕ θα εξαρτηθεί από τη θέσπιση αποτελεσματικών πλαισίων για να εξασφαλιστεί η ανάπτυξη αξιόπιστων τεχνολογιών και να αποκτήσουν οι επιχειρήσεις πίστη στις δυνάμεις τους και τα μέσα που απαιτούνται για την ψηφιοποίηση. Η [στρατηγική για τα δεδομένα](#) και η [Λευκή Βίβλος για την τεχνητή νοημοσύνη](#) αποτελούν τους πρώτους πυλώνες της νέας ευρωπαϊκής ψηφιακής στρατηγικής. Επικεντρώνονται στην ανάγκη να δοθεί προτεραιότητα στους ανθρώπους κατά την ανάπτυξη των τεχνολογιών, καθώς και στην ανάγκη προάσπισης και προώθησης των ευρωπαϊκών αξιών και των δικαιωμάτων στον τρόπο σχεδιασμού, παραγωγής και εφαρμογής των τεχνολογιών.

Οι ψηφιακές τεχνολογίες είναι καίριας σημασίας προκειμένου να καταστεί η ΕΕ κλιματικά ουδέτερη έως το 2050, σύμφωνα με τον στόχο που καθορίζεται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.

Ενεργειακά δίκτυα

Γεωργία ακριβείας

Μετακινήσεις και μεταφορές

Έξυπνα κτίρια

Χώροι πράσινων δεδομένων

Η δύναμη των δεδομένων

Ενωσιακοί κανόνες για το διαδίκτυο κατάλληλοι για την ψηφιακή εποχή

Τον Δεκέμβριο η Επιτροπή πρότεινε μια φιλόδοξη μεταρρύθμιση του ψηφιακού χώρου, ένα ολοκληρωμένο σύνολο νέων κανόνων για όλες τις ψηφιακές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, των διαδικτυακών αγορών και άλλων διαδικτυακών πλατφορμών που δραστηριοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση: τον νόμο για τις ψηφιακές υπηρεσίες και την πράξη για τις ψηφιακές αγορές. Βάσει του νόμου για τις ψηφιακές υπηρεσίες, για όλες τις ψηφιακές υπηρεσίες που συνδέουν τους καταναλωτές με αγαθά, υπηρεσίες ή περιεχόμενο προβλέπονται δεσμευτικές υποχρεώσεις σε επίπεδο ΕΕ, που θα περιλαμβάνουν νέες διαδικασίες για ταχύτερη αφαίρεση παράνομου περιεχομένου, καθώς και ολοκληρωμένη προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των χρηστών στο διαδίκτυο. Το νέο πλαίσιο θα δημιουργήσει μια νέα ισορροπία ανάμεσα στα δικαιώματα και τις ευθύνες των χρηστών, των ενδιάμεσων πλατφορμών και των δημόσιων αρχών. Θέτει τους πολίτες της ΕΕ στο επίκεντρο και βασίζεται στις αξίες της, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας και του κράτους δικαίου. Η πρόταση συμπληρώνεται από το ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τη δημοκρατία, το οποίο έχει στόχο να κάνει τις δημοκρατίες πιο ανθεκτικές.

Η πράξη για τις ψηφιακές αγορές αντιμετωπίζει τις αρνητικές συνέπειες από συγκεκριμένες συμπεριφορές πλατφορμών που λειτουργούν ως ψηφιακοί ρυθμιστές της πρόσβασης στην ενιαία αγορά. Πρόκειται για πλατφόρμες με σημαντικό αντίκτυπο στην ενιαία αγορά, που λειτουργούν ως σημαντική δίοδος προσέγγισης πελατών για τους επιχειρηματικούς χρήστες και έχουν παγιωμένη θέση. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορούν να τους παρέχουν τη δυνατότητα να ενεργούν ως ιδιωτικοί φορείς θέσπισης κανόνων και να θέτουν φραγμούς μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών. Μέσω της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, οι νέοι κανόνες θα ορίζουν και θα απαγορεύουν τις εν λόγω αθέμιτες πρακτικές των ρυθμιστών πρόσβασης. Στόχος είναι να διασφαλιστούν ίσοι όροι ανταγωνισμού για τις μεγάλες διαδικτυακές πλατφόρμες και να δοθεί η δυνατότητα στις νεοφυείς επιχειρήσεις της ΕΕ να αναπτυχθούν, να επεκταθούν

και να ανταγωνιστούν, ώστε να προσφέρουν καλύτερες τιμές και ποιότητα και περισσότερες επιλογές και καινοτομίες στους χρήστες.

Η Επιτροπή ενέκρινε επίσης το σχέδιο δράσης για τα μέσα ενημέρωσης και τον οπτικοακουστικό τομέα τον Δεκέμβριο, για να στηρίξει την ανάκαμψη και τον ψηφιακό μετασχηματισμό των μέσων ενημέρωσης της ΕΕ. Το σχέδιο δράσης θα συμπληρώσει τις υπάρχουσες δράσεις για τη διαφύλαξη της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης, καθώς και της κουλτούρας των μέσων και της ψηφιακής νοοτροπίας.

Κατά τη διάρκεια του έτους, άρχισαν να εφαρμόζονται σε ολόκληρη την ΕΕ διάφορες σημαντικές νομοθετικές πράξεις. Σε αυτές περιλαμβάνεται η πρώτη στα χρονικά δέσμη κανόνων για τις μικρότερες επιχειρήσεις και τους εμπορευόμενους σε διαδικτυακές πλατφόρμες, καθώς και κανόνες για τον συντονισμό των εθνικών νομοθεσιών σε επίπεδο ΕΕ για όλα τα οπτικοακουστικά μέσα και για την προσβασιμότητα των ιστοτόπων των φορέων του δημόσιου τομέα. Τέθηκε επίσης σε ισχύ νομοθεσία που θεσπίζει ένα σαφές σύνολο κανόνων για τις υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, παρέχει μεγαλύτερη προστασία στους καταναλωτές και προωθεί τις επενδύσεις σε δίκτυα νέας γενιάς.

Κυβερνοασφάλεια και προστασία δεδομένων

Καθώς οι κυβερνοαπειλές αυξάνονται κατά τη διάρκεια της πανδημίας, η ΕΕ πρότεινε την ανάληψη δράσης σε διάφορα μέτωπα. Τον Φεβρουάριο η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με τη διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης, η οποία έθετε το υψηλό επίπεδο κυβερνοασφάλειας στο επίκεντρο του ψηφιακού μετασχηματισμού της ΕΕ, και στις 16 Δεκεμβρίου ανακοίνωσε τη νέα στρατηγική της ΕΕ για την κυβερνοασφάλεια.

Η στρατηγική κυβερνοασφάλειας για την ψηφιακή δεκαετία περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο η ΕΕ μπορεί να αξιοποιήσει και να ενισχύσει όλα τα εργαλεία και τους πόρους της ώστε να είναι τεχνολογικά κυρίαρχη και να διευρύνει τη συνεργασία της με εταίρους σε ολόκληρο τον κόσμο. Ζητεί την ενσωμάτωση της κυβερνοασφάλειας σε όλες τις ψηφιακές επενδύσεις που έχουν προγραμματιστεί

για τη δημοσιονομική περίοδο 2021-2027, μαζί με πρωτοβουλίες σε τρεις τομείς δράσης της ΕΕ: προώθηση ανθεκτικότητας, τεχνολογικής κυριαρχίας και ηγετικής θέσης· ανάπτυξη επιχειρησιακής ικανότητας πρόληψης, αποτροπής και αντιμετώπισης· και προώθηση ενός παγκόσμιου και ανοικτού κυβερνοχώρου. Οι πρωτοβουλίες αυτές περιλαμβάνουν την Κοινή Μονάδα Κυβερνοχώρου, μια κυβερνοασπίδα συνδεδεμένων κέντρων επιχειρήσεων ασφάλειας με στόχο τον εντοπισμό πρώιμων ενδείξεων επίθεσης και την ενίσχυση του ηγετικού ρόλου στη διασφάλιση ενός παγκόσμιου και ανοικτού διαδικτύου.

Η πρόεδρος κ. φον ντερ Λάιεν προανήγγειλε πρόταση για τη σύσταση Κοινής Μονάδας Κυβερνοχώρου για τον περαιτέρω συντονισμό των επιχειρησιακών ικανοτήτων κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την ΕΕ. Η ευρωπαϊκή ψηφιακή στρατηγική προβλέπει ακόμη επανεξέταση του κανονισμού σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές, για την οποία πραγματοποιήθηκαν ανοικτές δημόσιες διαβουλεύσεις το 2020. Η στρατηγική συνοδεύτηκε από την αναθεώρηση της οδηγίας για την ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών, η οποία αποτελεί την πρώτη νομοθετική πράξη σε επίπεδο ΕΕ για την κυβερνοασφάλεια.

Οι κυρώσεις είναι μία από τις διαθέσιμες επιλογές της εργαλειοθήκης της ΕΕ για την κυβερνοδιπλωματία με σκοπό την πρόληψη, την αποτροπή και την αντιμετώπιση κακόβουλων κυβερνοδραστηριοτήτων οι οποίες στρέφονται κατά της ΕΕ ή των κρατών μελών της. Τον Ιούλιο το Συμβούλιο επέβαλε κυρώσεις για πρώτη φορά σε έξι πρόσωπα και τρεις οντότητες για διάφορες κυβερνοεπιθέσεις. Οι κυρώσεις περιλάμβαναν ταξιδιωτική απαγόρευση και δέσμευση περιουσιακών στοιχείων. Επιπλέον, απαγορεύεται σε πρόσωπα και οντότητες της ΕΕ να διαθέτουν κεφάλαια σε όσους περιλαμβάνονται στους καταλόγους των κυρώσεων.

Όπως προκύπτει από την έκθεση της Επιτροπής για τα πρώτα 2 έτη ισχύος του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων, ο κανονισμός αυτός εκπλήρωσε τους περισσότερους από τους στόχους του, ιδίως με την παροχή ενός ισχυρού συνόλου εκτελεστών δικαιωμάτων στους πολίτες και τη δημιουργία ενός νέου ενωσιακού συστήματος διακυβέρνησης και επιβολής.

Αξιοποίηση της ισχύος των δεδομένων

Τα δεδομένα αποτελούν πολύτιμο πόρο για την ανταγωνιστικότητα, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την πρόοδο της κοινωνίας γενικότερα. Η καινοτομία που βασίζεται στα δεδομένα θα αποφέρει τεράστια οφέλη στους πολίτες, για παράδειγμα μέσω της βελτίωσης της εξατομικευμένης ιατρικής, της έξυπνης κινητικότητας και της συμβολής της στην επίτευξη του στόχου της ΕΕ για κλιματική ουδετερότητα έως το 2050.

Η πρόσβαση σε έναν συνεχώς αυξανόμενο όγκο δεδομένων και η ικανότητα χρησιμοποίησής του είναι καθοριστικής σημασίας για την καινοτομία και την οικονομική ανάπτυξη. Η ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα αποσκοπεί στη δημιουργία ενός πραγματικού ευρωπαϊκού χώρου δεδομένων, μιας ενιαίας αγοράς στην οποία θα είναι δυνατή η ελεύθερη ροή δεδομένων εντός της ΕΕ, αλλά και σε διατομεακό επίπεδο. Οι κοινοί ευρωπαϊκοί χώροι δεδομένων σε διάφορους τομείς, όπως η υγεία, το περιβάλλον και η ασφάλεια, θα διασφαλίσουν τη διαθεσιμότητα περισσότερων δεδομένων προς χρήση στην οικονομία και την κοινωνία, παρέχοντας παράλληλα την εγγύηση ότι οι εταιρείες και τα φυσικά πρόσωπα που παράγουν τα δεδομένα θα διατηρούν τον έλεγχό τους. Αυτό θα αυξήσει την αυτάρκεια της Ευρώπης σε βασικές τεχνολογίες και σε υποδομές γενικής εφαρμογής της οικονομίας των δεδομένων, συμβάλλοντας παράλληλα στην ανάπτυξη αξιόπιστων εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης. Για να επιτευχθεί αυτό, τον Νοέμβριο η ΕΕ πρότεινε ένα κανονιστικό πλαίσιο για τη διακυβέρνηση δεδομένων, την πρόσβαση σε δεδομένα και την περαιτέρω χρήση και ανταλλαγή τους μεταξύ μεμονωμένων επιχειρήσεων, μεταξύ επιχειρήσεων και κυβερνήσεων, καθώς και εντός των διοικητικών αρχών.

Τεχνητή νοημοσύνη και υπερυπολογιστές

Τα δεδομένα αποτελούν το καύσιμο για τις νέες τεχνολογίες, συμπεριλαμβανομένης της τεχνητής νοημοσύνης, οι οποίες μπορούν να βελτιώσουν τη ζωή μας, επιτρέποντας για παράδειγμα μεγαλύτερη ακρίβεια στις ιατρικές διαγνώσεις ή την αύξηση της αποδοτικότητας της γεωργίας και της μεταποίησης. Η τεχνητή νοημοσύνη αναπτύσσεται με ταχείς ρυθμούς, και αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η ΕΕ πρέπει όχι απλώς να διατηρήσει, αλλά να αυξήσει τις επενδύσεις της στον τομέα. Ταυτόχρονα όμως ενέχει δυνητικούς κινδύνους που πρέπει να αντιμετωπιστούν προκειμένου αυτή να χαίρει της εμπιστοσύνης των πολιτών. Όπως αναφέρεται στη Λευκή Βίβλο για το θέμα αυτό, η ΕΕ θα πρωτοστατήσει στην ανάπτυξη τεχνητής νοημοσύνης με βάση την αριστεία και την εμπιστοσύνη. Η Επιτροπή υποστηρίζει μια προσέγγιση προσανατολισμένη στο κανονιστικό πλαίσιο και τις επενδύσεις, με στόχο την προώθηση της αποδοχής της τεχνητής νοημοσύνης, αλλά και την αντιμετώπιση των κινδύνων που συνδέονται με ορισμένες χρήσεις της νέας αυτής τεχνολογίας. Για την επίτευξη των στόχων, και με βάση τα αποτελέσματα δημόσιας διαβούλευσης, το 2021 θα υποβληθεί νομοθετική πρόταση και επικαιροποιημένο σχέδιο για τον συντονισμό των προσπαθειών με τα κράτη μέλη.

Οι υπερυπολογιστές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη ζωή μας, με συμβολή σε διάφορους τομείς, από την πρόβλεψη της εξέλιξης της πανδημίας και την εξεύρεση θεραπείας για τη νόσο COVID-19 έως την καλύτερη κατανόηση των νευρολογικών διαταραχών ή την πρόβλεψη και παρακολούθηση των επιπτώσεων της υπερθέρμανσης του πλανήτη. Στο πλαίσιο του ψηφιακού θεματολογίου της Ευρώπης, η Επιτροπή δημοσίευσε τον Σεπτέμβριο πρόταση για να βοηθήσει την ΕΕ να διατηρήσει τον ηγετικό της ρόλο στην υπερυπολογιστική, συμπεριλαμβανομένης επένδυσης ύψους 8 δισ. ευρώ σε υπερυπολογιστές επόμενης γενιάς.

Η τεχνητή νοημοσύνη στην ΕΕ σε αριθμούς

1,5 δισ. ευρώ

Η χρηματοδότηση της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης αυξήθηκε σε 1,5 δισ. ευρώ την περίοδο 2018-2020. Δεν ήταν όμως αρκετό.

20 δισ. ευρώ

Στόχος είναι η προσέλκυση συνολικών επενδύσεων στην τεχνητή νοημοσύνη που να υπερβαίνουν τα 20 δισ. ευρώ ετησίως κατά την επόμενη δεκαετία.

> 25 %

Πάνω από το ένα τέταρτο του συνόλου των βιομηχανικών και προσωπικών ρομπότ παράγεται στην Ευρώπη.

→ Η κ. Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, επισκέπτεται το Κέντρο Εμπειρίας Τεχνητής Νοημοσύνης στο Vrije Universiteit Brussel, Βρυξέλλες, Βέλγιο, 18 Φεβρουαρίου 2020.

Ταχύτερες και καλύτερες συνδέσεις για τους πολίτες της ΕΕ

Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή απηύθυνε σύσταση προς τα κράτη μέλη να δώσουν ώθηση στις επενδύσεις σε υποδομές ευρυζωνικής συνδεσιμότητας πολύ υψηλής χωρητικότητας, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων 5G, οι οποίες αποτελούν το πιο βασικό δομικό στοιχείο του ψηφιακού μετασχηματισμού και κεντρικό πυλώνα της ανάκαμψης. Η σύσταση καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν κοινή προσέγγιση, με τη μορφή εργαλειαθής βέλτιστων πρακτικών, έως το τέλος Μαρτίου του 2021.

Είναι ζωτικής σημασίας να διαφυλαχθεί η ασφάλεια των δικτύων 5G της ΕΕ. Τον Ιανουάριο η ΕΕ ενέκρινε την κοινή εργαλειαθήκη μέτρων που συμφωνήθηκε από τα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση των κινδύνων για την ασφάλεια που συνδέονται με την ανάπτυξη των δικτύων 5G. Σύμφωνα με έκθεση που δημοσιεύτηκε τον Δεκέμβριο, τα περισσότερα κράτη μέλη βρίσκονται ήδη σε καλό δρόμο όσον αφορά την εφαρμογή των συνιστώμενων μέτρων. Οι συντονισμένες εργασίες για την ασφάλεια των δικτύων 5G σε επίπεδο ΕΕ θα συνεχιστούν.

Δεξιότητες για την ψηφιακή εποχή

Όλοι χρειάζονται ψηφιακές δεξιότητες, όχι μόνο για να αντιμετωπίσουν την τρέχουσα πανδημία, αλλά και λόγω της ζήτησης για ψηφιακό γραμματισμό στον χώρο εργασίας και στην κοινωνία. Ένας στους πέντε νέους σε όλη την ΕΕ δεν διαθέτει καν βασικό επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων, ενώ πολλά νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος δεν έχουν πρόσβαση σε υπολογιστές. Το θεματολόγιο δεξιοτήτων για την Ευρώπη έχει θέσει διάφορους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν έως το 2025, ένας από τους οποίους είναι η απόκτηση τουλάχιστον βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων από το 70 % των ατόμων ηλικίας 16-74 ετών, έναντι 56 % το 2019.

Με βάση τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την πανδημία του κορονοϊού, το νέο σχέδιο δράσης της Επιτροπής για την ψηφιακή εκπαίδευση θα στηρίξει τους πολίτες, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τους φορείς κατάρτισης και τα κράτη μέλη στις προσπάθειές τους να παρακολουθήσουν την ψηφιακή μετάβαση. (Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. «Οικοδόμηση μιας δίκαιης και κοινωνικής Ευρώπης».)

Οι επενδύσεις και οι μεταρρυθμίσεις για την προσαρμογή των εκπαιδευτικών συστημάτων ώστε να παρέχονται ψηφιακές δεξιότητες, εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση σε όλες τις ηλικίες βρίσκονται στο επίκεντρο των προσπαθειών ανάκαμψης. Η Επιτροπή ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν τις εν λόγω επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητάς τους.

Ψηφιακός χρηματοοικονομικός τομέας

Οι καταναλωτές και οι επιχειρήσεις της ΕΕ χρησιμοποιούν ολοένα και περισσότερο ψηφιακές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες για πολλούς και διάφορους σκοπούς, ακόμη περισσότερο μάλιστα κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Στόχος της Επιτροπής είναι να ενισχύσει την υπεύθυνη καινοτομία στον χρηματοοικονομικό τομέα της ΕΕ, υποστηρίζοντας ιδίως τις εξαιρετικά καινοτόμες ψηφιακές νεοφυείς επιχειρήσεις, και μετριάζοντας παράλληλα δυνητικούς κινδύνους που σχετίζονται με την προστασία των επενδυτών, τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και το κυβερνοέγκλημα.

Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή ενέκρινε δέσμη μέτρων στοχεύοντας σε χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες πιο φιλικές προς την ψηφιακή τεχνολογία, και επιδιώκοντας να τονωθεί η υπεύθυνη καινοτομία και ο ανταγωνισμός μεταξύ των παρόχων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών στην ΕΕ. Στη δέσμη αυτή περιλαμβάνονταν στρατηγική για τις πληρωμές λιανικής και νομοθετικές προτάσεις σχετικά με

τα κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία και την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα. Τα μέτρα αποσκοπούν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ στον χρηματοοικονομικό τομέα και στην παροχή στους πολίτες πρόσβασης σε καινοτόμα χρηματοπιστωτικά προϊόντα και νέες μεθόδους πληρωμής, διασφαλίζοντας παράλληλα την προστασία των καταναλωτών και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Σύμφωνα με την ευρύτερη στρατηγική της Επιτροπής για τα δεδομένα και την ανάπτυξη αξιόπιστων εφαρμογών αλυσίδας συστοιχιών για τις δημόσιες υπηρεσίες, στόχος είναι η προώθηση της ανταλλαγής δεδομένων και της ανοικτής χρηματοδότησης, παράλληλα με τη διατήρηση των πολύ υψηλών προτύπων της ΕΕ ως προς την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων. Τα μέτρα θα είναι ζωτικής σημασίας για την οικονομική ανάκαμψη της ΕΕ, καθώς θα δημιουργήσουν νέους διαύλους χρηματοδότησης για τις επιχειρήσεις, συμβάλλοντας παράλληλα στην υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, της ψηφιακής μετάβασης της Ευρώπης και της νέας βιομηχανικής στρατηγικής για την Ευρώπη.

Τα οφέλη από την ανάπτυξη του ψηφιακού χρηματοοικονομικού τομέα

Καλύτερα χρηματοπιστωτικά προϊόντα για τους καταναλωτές και νέοι τρόποι διοχέτευσης της χρηματοδότησης σε επιχειρήσεις της ΕΕ, ιδίως στις μικρομεσαίες

Στηρίζει τη στρατηγική οικονομικής ανάκαμψης της Ευρώπης και ανοίγει νέους διαύλους χρηματοδότησης για την υλοποίηση της Πράσινης Συμφωνίας και της νέας βιομηχανικής στρατηγικής για την Ευρώπη.

Οι διασυννοητικές ψηφιακές χρηματοοικονομικές υπηρεσίες θα διευκολύνουν την ολοκλήρωση των χρηματοπιστωτικών αγορών στην τραπεζική ένωση και στην Ένωση Κεφαλαιαγορών.

Ενισχύει την ικανότητα της Ευρώπης όσον αφορά τη διατήρηση και την ισχυροποίηση της ανοικτής στρατηγικής αυτονομίας στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.

Προστασία των πολιτών και των ελευθεριών

Η πανδημία COVID-19 προκάλεσε σοβαρούς οικονομικούς κλυδωνισμούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ως εκ τούτου, ενδέχεται να αυξηθούν η φτώχεια, ο κοινωνικός αποκλεισμός και οι ανισότητες. Οι κοινωνικές επιπτώσεις της πανδημίας αγγίζουν εκατομμύρια ανθρώπους στην ΕΕ. Το 2020 η Ευρωπαϊκή Ένωση διατήρησε τους πολίτες στο επίκεντρο όσον αφορά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων και ανέλαβε δράση για να εξασφαλίσει μια δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς ανάκαμψη για όλους, με προτεραιότητα στην υγεία και την ασφάλεια. Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους η ΕΕ δρομολόγησε πολλές νέες πρωτοβουλίες που αφορούν την υγειονομική περίθαλψη, την κοινωνική ενσωμάτωση και την καταπολέμηση των απειλών για την ασφάλεια.

Οικοδόμηση μιας Ευρωπαϊκής Ένωσης Υγείας

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τα ίδια την πολιτική τους στον τομέα της υγείας, ενώ η ΕΕ διαδραματίζει μόνον υποστηρικτικό ρόλο στη βελτίωση της δημόσιας υγείας, στην αντιμετώπιση μη μεταδοτικών νόσων όπως ο καρκίνος και στην καταπολέμηση σοβαρών διασυννοριακών απειλών κατά της υγείας. Ωστόσο, η πανδημία COVID-19 κατέδειξε την ανάγκη ενίσχυσης του συντονισμού σε επίπεδο ΕΕ πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από κρίσεις στον τομέα της υγείας. Μια μη συντονισμένη προσέγγιση δεν δίνει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να παρέχουν στους πολίτες τους το βέλτιστο επίπεδο προστασίας και φροντίδας σε περίπτωση κρίσης.

Στην ομιλία της για την κατάσταση της Ένωσης τον Σεπτέμβριο, η πρόεδρος κ. φον ντερ Λάιεν έθεσε ως προτεραιότητα για τα επόμενα έτη την ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης Υγείας. Η έμφαση σε αυτή όχι μόνο θα βελτιώσει τον τρόπο αντίδρασής μας στις κρίσεις, αλλά θα δώσει ακόμα μεγαλύτερη ώθηση στην προαγωγή της υγείας των πολιτών από κάθε άποψη, με την αντιμετώπιση του καρκίνου μέσω του ευρωπαϊκού σχεδίου για την καταπολέμηση του καρκίνου (που αναμένεται να εγκριθεί το 2021) και την επικέντρωση στη διαθεσιμότητα και την οικονομική προσιτότητα των φαρμάκων μέσω της φαρμακευτικής στρατηγικής. Μια ισχυρότερη Ευρωπαϊκή Ένωση Υγείας θα πολλαπλασιάσει τις προσπάθειες για την αντιμετώπιση των τρωτών σημείων των συστημάτων υγείας μας.

Το 66 %

των πολιτών
επιθυμεί η ΕΕ να
έχει περισσότερες
αρμοδιότητες
σε υγειονομικές
κρίσεις.

Διδάγματα που αντλήθηκαν από την πανδημία COVID-19

- ✓ Απαιτείται εντατικοποίηση της συνεργασίας μας και δημιουργία ισχυρών δομών σε επίπεδο ΕΕ.
- ✓ Απαιτείται διενέργεια κοινών εκτιμήσεων κινδύνου.
- ✓ Απαιτείται συνεργασία για τη συγκέντρωση δεδομένων, ώστε να έχουμε στη διάθεσή μας περισσότερες πληροφορίες και πόρους για την κατάρτιση σχεδίων ετοιμότητας και αντίδρασης.

Προετοιμασία για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας και αντιμετώπισή τους

Σε ένα πρώτο βήμα προς την Ευρωπαϊκή Ένωση Υγείας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε τον Νοέμβριο προτάσεις με σκοπό να βοηθήσει την ΕΕ να προετοιμαστεί ώστε να αντιδρά καλύτερα στις περιπτώσεις διασυννοριακών απειλών κατά της υγείας. Η κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης σε επίπεδο ΕΕ θα μπορούσε, στο μέλλον, να ενεργοποιεί καλά συντονισμένα μέτρα αντίδρασης. Η αύξηση της ετοιμότητας απαιτεί καλύτερα δεδομένα, σωστά σχεδιασμένους πόρους και εμπειρογνωμοσύνη, λόγος για τον οποίο η Επιτροπή πρότεινε να δοθεί μεγαλύτερος ρόλος στους οργανισμούς υγείας της ΕΕ: το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου

Νόσων και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων.

Η Επιτροπή προτρέπει επίσης να προτείνει τη σύσταση ειδικού οργανισμού για την αντιμετώπιση έκτακτων βιοϊατρικών καταστάσεων: της αρχής για την αντίδραση σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας.

Η έλλειψη πρόσβασης σε δεδομένα και η περιορισμένη ικανότητα επαρκούς αντίδρασης σε επιδημικές εξάρσεις μεγάλης κλίμακας δημιούργησαν εμπόδια για το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων κατά τη διάρκεια αυτής της πανδημίας. Ένας ισχυρότερος Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων θα μπορούσε να εξασφαλίζει προμήθειες φαρμάκων, να παρέχει συμβουλές σχετικά με νεοεμφανιζόμενες θεραπείες και να συντονίζει τις κλινικές δοκιμές στη διάρκεια κρίσεων στον τομέα της υγείας με μεγαλύτερη ευχέρεια.

Φαρμακευτική στρατηγική για την Ευρώπη

Στις 25 Νοεμβρίου η Επιτροπή ενέκρινε τη φαρμακευτική στρατηγική για την Ευρώπη, προκειμένου οι ασθενείς να έχουν πρόσβαση σε καινοτόμα και οικονομικώς προσιτά φάρμακα και να στηρίξει παράλληλα την ανταγωνιστικότητα, την καινοτομία και τη βιωσιμότητα της φαρμακευτικής βιομηχανίας της ΕΕ. Η στρατηγική θα επιτρέπει στην ΕΕ να καλύπτει τις φαρμακευτικές της ανάγκες, ακόμη και σε περιόδους κρίσης, μέσω ισχυρών αλυσίδων εφοδιασμού. Επιπλέον, ως βασική συνιστώσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης Υγείας, θα συμβάλει στη δημιουργία ενός διαχρονικού και ανθεκτικού στις κρίσεις φαρμακευτικού συστήματος, αντλώντας διδάγματα και από την πανδημία COVID-19.

Πού βρισκόμαστε σήμερα

Πάνω από **15 εκατομμύρια άνθρωποι** έχουν προσβληθεί από τη νόσο COVID-19 στην Ευρώπη.

Αύξηση των φαρμακευτικών δαπανών, οι οποίες αντιστοιχούν ήδη στο **20-30 % των νοσοκομειακών δαπανών**

Τα φάρμακα δεν είναι πάντα διαθέσιμα ή οικονομικώς προσιτά.

Ανάγκες που δεν έχουν ακόμη καλυφθεί
 → Η **μικροβιακή αντοχή** είναι υπεύθυνη για 33 000 θανάτους ετησίως.
 → Για το 95 % των **σπάνιων νόσων** δεν υπάρχουν θεραπευτικές επιλογές.

Η στρατηγική αφορά τον πλήρη κύκλο ζωής ενός φαρμάκου

1

Έρευνα και καινοτομία

2

Έγκριση, αξιολόγηση τεχνολογιών υγείας και διάθεση στην αγορά

3

Εξασφάλιση προμηθειών του φαρμάκου

4

Χορήγηση στους ασθενείς

Ενίσχυση της δημοκρατίας μας

Σε μια υγιή και ακμάζουσα δημοκρατία, οι πολίτες μπορούν να εκφράζουν ελεύθερα τις απόψεις τους, να επιλέγουν τους πολιτικούς ηγέτες τους και να έχουν λόγο για το μέλλον τους. Για να έχει νόημα η συμμετοχή, οι πολίτες πρέπει επίσης να είναι σε θέση να διαμορφώνουν γνώμη οι ίδιοι. Θα πρέπει να μπορούν να κάνουν τις επιλογές τους στις εκλογές, σε μια δημόσια σφαίρα στην οποία μπορεί να εκφραστεί ανοιχτά πληθώρα απόψεων και όπου τα ελεύθερα μέσα ενημέρωσης, η πανεπιστημιακή κοινότητα και η κοινωνία των πολιτών μπορούν να επιτελέσουν τον ρόλο τους στην τόνωση του διαλόγου, χωρίς κακόβουλες παρεμβάσεις, είτε από το εσωτερικό είτε από το εξωτερικό. Τα τελευταία χρόνια έχει διαφανεί ότι η δημοκρατία στην ΕΕ αντιμετωπίζει ποικίλες προκλήσεις, από την άνοδο του εξτρεμισμού και τις παρεμβάσεις σε εκλογές έως τη διάδοση πληροφοριών με σκοπό τη χειραγώγηση και τις απειλές κατά δημοσιογράφων.

Το σχέδιο δράσης για την ευρωπαϊκή δημοκρατία θα ενδυναμώσει τους πολίτες και θα ενισχύσει τη δημοκρατία σε ολόκληρη την ΕΕ. Απαντώντας στις προκλήσεις για τα δημοκρατικά μας συστήματα και λαμβάνοντας υπόψη το ζήτημα της απόστασης που αισθάνονται οι πολίτες ότι τους χωρίζει από τους πολιτικούς, θεσπίζει μέτρα για την προώθηση ελεύθερων και δίκαιων εκλογών, την ενίσχυση της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης και την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης. Τα μέτρα αυτά θα συμβάλουν στην ενίσχυση των τομέων στους οποίους τα δημοκρατικά μας συστήματα και οι ίδιοι οι πολίτες είναι περισσότερο ευάλωτοι.

Πιο συγκεκριμένα, για να συμβάλει στην προστασία της ακεραιότητας των εκλογών και στην προώθηση της συμμετοχής στις δημοκρατικές διαδικασίες, το σχέδιο δράσης εξαγγέλλει νέες νομοθετικές προτάσεις για μεγαλύτερη διαφάνεια της πολιτικής διαφήμισης και αναθεώρηση των κανόνων σχετικά με τη χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων. Μέσω του ευρωπαϊκού δικτύου συνεργασίας για τις εκλογές, η Επιτροπή θα δημιουργήσει επίσης κοινό μηχανισμό για την αντιμετώπιση των απειλών κατά των εκλογικών διαδικασιών.

Όσον αφορά την ελευθερία και πολυφωνία των

μέσων ενημέρωσης, η Επιτροπή θα εκδώσει επίσης σύσταση για τη βελτίωση της σωματικής και διαδικτυακής ασφάλειας των δημοσιογράφων, με έμφαση στις νέες απειλές, ιδίως κατά των γυναικών δημοσιογράφων, και θα παρουσιάσει πρωτοβουλία για την προστασία των δημοσιογράφων και της κοινωνίας των πολιτών από στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού.

Άλλα μέτρα για την προώθηση της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης είναι η κατάρτιση παρατηρητηρίου για το ιδιοκτησιακό καθεστώς των μέσων ενημέρωσης, η παροχή καθοδήγησης σχετικά με τη διαφάνεια στο ιδιοκτησιακό καθεστώς των μέσων ενημέρωσης, η προώθηση της διαφανούς και δίκαιης κατανομής της κρατικής διαφήμισης, η ενίσχυση της πολυμορφίας των μέσων ενημέρωσης και η εφαρμογή μιας ευρωπαϊκής προσέγγισης για την προβολή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων γενικού ενδιαφέροντος. Η Επιτροπή θα υποστηρίξει τη συνεργασία μεταξύ εθνικών συμβουλίων μέσων ενημέρωσης, ανεξάρτητων ρυθμιστικών αρχών των μέσων ενημέρωσης, άλλων φορέων αυτορρύθμισης των μέσων ενημέρωσης και δικτύων δημοσιογράφων, καθώς και πρωτοβουλιών για την προώθηση συμπράξεων και προτύπων δημοσιογραφίας.

Τέλος, η Επιτροπή θα εντείνει τις προσπάθειές της για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης και των ξένων παρεμβάσεων. Το έργο της ΕΕ στον τομέα αυτό θα εξακολουθήσει να βασίζεται σταθερά στις ευρωπαϊκές αξίες και αρχές και θα διασφαλίζει πλήρως το δικαίωμα των πολιτών να εκφράζουν άποψη και την πρόσβασή τους σε νομικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή θα διευθύνει τις εργασίες για την ενίσχυση του υπάρχοντος κώδικα δεοντολογίας για την παραπληροφόρηση. Θα εκδώσει σαφείς κατευθυντήριες γραμμές προς τις πλατφόρμες σχετικά με τον τρόπο κλιμάκωσης της δράσης κατά της παραπληροφόρησης και θα θεσπίσει ισχυρό πλαίσιο παρακολούθησης και εποπτείας. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί επίσης με τα κράτη μέλη για την ανάπτυξη και την ενίσχυση της εργαλειαθικής της ΕΕ για την καταπολέμηση των εξωτερικών παρεμβάσεων και των επιχειρήσεων επηρεασμού.

Η υγιής δημοκρατία βασίζεται στη συμμετοχή και στην ενεργή κοινωνία των πολιτών σε μόνιμη βάση και όχι

μόνο στην περίοδο των εκλογών. Στο σχέδιο δράσης δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ενδυνάμωση των πολιτών και της κοινωνίας των πολιτών. Στο επίκεντρό του βρίσκεται η ανάπτυξη του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας, ώστε οι πολίτες κάθε ηλικίας να μάθουν να πλοηγούνται στο ειδησεογραφικό τοπίο, καθώς και η ενθάρρυνση της συμμετοχής σε τοπικό, εθνικό και ενωσιακό επίπεδο.

Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Ψηφιακών Μέσων Επικοινωνίας, που εγκαινιάστηκε τον Ιούνιο, έχει σκοπό να στηρίξει το έργο ανεξάρτητων ελεγκτών γεγονότων και ακαδημαϊκών ερευνητών, σε συνεργασία με οργανισμούς μέσων ενημέρωσης και εμπειρογνώμονες στον γραμματισμό στα μέσα επικοινωνίας. Στόχος είναι να καταστεί το παρατηρητήριο ο ευρωπαϊκός κόμβος για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης στο διαδίκτυο.

Προάσπιση του κράτους δικαίου

Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή δημοσίευσε την πρώτη ετήσια έκθεσή της για το κράτος δικαίου. Η έκθεση περιλαμβάνει κεφάλαια ανά χώρα για όλα τα κράτη μέλη και αξιολογεί τόσο τις θετικές, όσο και τις αρνητικές εξελίξεις σε ολόκληρη την ΕΕ. Δείχνει ότι, ενώ πολλά κράτη διαθέτουν υψηλά πρότυπα σε ό,τι αφορά το κράτος δικαίου, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές προκλήσεις. Η έκθεση λαμβάνει επίσης υπόψη τις εξελίξεις που συνδέονται με τα μέτρα έκτακτης ανάγκης τα οποία έλαβαν τα κράτη μέλη λόγω της κρίσης του κορονοϊού. Περιλαμβάνει τέσσερις βασικούς πυλώνες με ισχυρή επίδραση στο κράτος δικαίου: εθνικά συστήματα δικαιοσύνης· πλαίσια για την αντιμετώπιση της διαφθοράς· πολυφωνία και ελευθερία των μέσων μαζικής επικοινωνίας· άλλα θεσμικά ζητήματα που σχετίζονται με τους ελέγχους και τις εξισορροπήσεις που έχουν ιδιαίτερη σημασία για τη λειτουργία της δημοκρατίας.

Στόχος της νέας έκθεσης για το κράτος δικαίου είναι η επέκταση των υπάρχοντων μέτρων της ΕΕ μέσω ενός νέου προληπτικού εργαλείου και η έναρξη συζήτησης σχετικά με τη νοοτροπία κράτους δικαίου σε ολόκληρη την ΕΕ. Θα βοηθήσει όλα τα κράτη μέλη να εξετάσουν τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να διδαχθούν το ένα από τις εμπειρίες του άλλου, και επίσης θα δείξει πώς το κράτος δικαίου μπορεί να ενισχυθεί περαιτέρω με πλήρη σεβασμό των εθνικών συνταγματικών συστημάτων και παραδόσεων.

Τον Ιανουάριο του 2020, στο πλαίσιο εκκρεμούς υπόθεσης σχετικά με το πειθαρχικό καθεστώς των Πολωνών δικαστών, η Επιτροπή ζήτησε από το Δικαστήριο να επιβάλει προσωρινά μέτρα στην Πολωνία διατάσσοντάς τη να αναστείλει τη δραστηριότητα του πειθαρχικού τμήματος του Ανώτατου Δικαστηρίου σε ό,τι αφορά τις πειθαρχικές διώξεις κατά δικαστών. Στην κίνηση αυτή προέβη μετά την προδικαστική απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Νοεμβρίου 2019 σχετικά με την ανεξαρτησία του νέου αυτού πειθαρχικού τμήματος και την επακόλουθη απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου της Πολωνίας τον Δεκέμβριο του 2019, σύμφωνα με την οποία το τμήμα δεν πληρούσε τις απαιτήσεις του δικαίου της ΕΕ σχετικά με την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και ως εκ τούτου δεν αποτελούσε ανεξάρτητο δικαστήριο κατά την έννοια του δικαίου της ΕΕ. Η συνεχιζόμενη δραστηριότητα του πειθαρχικού τμήματος σε ό,τι αφορά πειθαρχικές διώξεις κατά δικαστών δημιούργησε κίνδυνο ανεπανόρθωτης ζημίας για τους Πολωνούς δικαστές και υπονόμωσης της ανεξαρτησίας του πολωνικού δικαστικού σώματος. Το αίτημα της Επιτροπής έγινε δεκτό από το Δικαστήριο με την απόφασή του της 8ης Απριλίου 2020.

Με την αποστολή προειδοποιητικής επιστολής τον Απρίλιο, η Επιτροπή κίνησε διαδικασία επί παραβάσει κατά της Πολωνίας σχετικά με τον νόμο της 20ής Δεκεμβρίου 2019 για το δικαστικό σώμα, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 14 Φεβρουαρίου 2020. Η Επιτροπή έκρινε ότι ο εν λόγω νόμος υπονομεύει την ανεξαρτησία των Πολωνών δικαστών και δεν συνάδει με την υπεροχή του δικαίου της ΕΕ. Ο νέος νόμος δεν επιτρέπει στα πολωνικά δικαστήρια την άμεση εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του δικαίου της ΕΕ για την προστασία της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης και την υποβολή προδικαστικών ερωτημάτων στο Δικαστήριο της ΕΕ για τέτοια ζητήματα. Η Επιτροπή ανέλυσε την απάντηση της πολωνικής κυβέρνησης στην προειδοποιητική επιστολή και, δεδομένου ότι δεν υπήρξε αντίδραση σε ό,τι αφορά τις ανησυχίες της, προχώρησε στο δεύτερο στάδιο της διαδικασίας επί παραβάσει, αποστέλλοντας αιτιολογημένη γνώμη στην Πολωνία στις 30 Οκτωβρίου 2020.

Επιπλέον, στις 3 Δεκεμβρίου 2020 η Επιτροπή απέστειλε συμπληρωματική προειδοποιητική επιστολή στην Πολωνία στο πλαίσιο της διαδικασίας επί παραβάσει όσον αφορά, μεταξύ άλλων, πρόσφατες αποφάσεις του πειθαρχικού τμήματος του Ανώτατου Δικαστηρίου σχετικά με την άρση της ασυλίας δικαστών στο πλαίσιο ποινικών ερευνών.

Τον Δεκέμβριο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή συμφώνησαν σε ένα ενισχυμένο μητρώο διαφάνειας κοινό για τα τρία θεσμικά όργανα. Αυτό θα αυξήσει τη διαφάνεια και τον δημόσιο έλεγχο σε ό,τι αφορά τον τρόπο με τον οποίο τα θεσμικά όργανα της ΕΕ αλληλεπιδρούν με εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων.

Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης

Η πρόοδος και η ανθεκτικότητα της ΕΕ εξαρτώνται από τη στήριξη και τη συμμετοχή των πολιτών της. Η ενίσχυση του ρόλου των Ευρωπαίων στην οικοδόμηση του μέλλοντος της Ένωσής μας είναι μία από τις πολιτικές προτεραιότητες της πρόεδρου κ. φον ντερ Λάιεν. Το 2020 η ΕΕ προετοίμασε τη Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης, προκειμένου να συζητηθεί με τους πολίτες για τη διαμόρφωση των πολιτικών της Ένωσης. Η Επιτροπή παρουσίασε τις προτάσεις της τον Ιανουάριο, και οι προετοιμασίες συνεχίστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους.

Η Διάσκεψη θα δώσει τη δυνατότητα σε Ευρωπαίους από όλα τα κοινωνικά στρώματα και όλες τις γωνίες της ΕΕ να εκφράσουν τις απόψεις τους και να υποβάλουν προτάσεις για το μέλλον της ηπείρου μας. Στόχος είναι η επικοινωνία με όσο το δυνατόν περισσότερους ανθρώπους στην Ευρώπη, ιδίως με τους νέους και όσους δεν ασχολούνται συνήθως με ευρωπαϊκά ζητήματα. Θα διεξαχθούν συζητήσεις σε όλα τα επίπεδα: τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ενωσιακό. Η πρόεδρος κ. φον ντερ Λάιεν έχει δεσμευτεί να παρακολουθήσει την εφαρμογή όσων θα συμφωνηθούν.

Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών

Τον Ιούλιο το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έλαβαν μέτρα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 στον τρόπο λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Πολιτών. Οι περιορισμοί στις μετακινήσεις που επιβλήθηκαν στα κράτη μέλη για λόγους υγείας εμπόδισαν τους διοργανωτές να πραγματοποιήσουν εκστρατείες για τις πρωτοβουλίες τους και να προβούν σε συγκέντρωση υπογραφών σε χαρτί. Οι νέοι κανόνες επιτρέπουν την παράταση της προθεσμίας συγκέντρωσης υπογραφών για τις πρωτοβουλίες πολιτών που πλήττονται από την πανδημία.

ΒΙΝΤΕΟ Η πρωτοβουλία «Ρωτήστε την πρόεδρο» φέρνει τους πολίτες πιο κοντά στην ΕΕ από ποτέ: ο καθένας μπορεί τώρα να μαγνητοσκοπήσει ένα σύντομο βίντεο με την ερώτησή του και να λάβει απάντηση από την ίδια την πρόεδρο κ. φον ντερ Λάιεν.

Καλύτεροι όροι για τους καταναλωτές

Το νέο θεματολόγιο για τους καταναλωτές που εγκρίθηκε από την Επιτροπή τον Νοέμβριο καθορίζει τις δράσεις που θα αναλάβει η ΕΕ για την αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων που θέτουν η COVID-19 και η ψηφιακή και η πράσινη μετάβαση, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι ανησυχίες που σχετίζονται με το περιβάλλον και τη βιωσιμότητα, η αποτελεσματική επιβολή των δικαιωμάτων των καταναλωτών και η προστασία των ευάλωτων καταναλωτών. Για την υλοποίηση των προτάσεων αυτών θα χρειαστούν στενότερη συνεργασία μεταξύ

της ΕΕ και των εθνικών αρχών και βελτιώσεις στη διαχείριση της πολιτικής της για τους καταναλωτές. Τον Νοέμβριο το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν οδηγία που θα δημιουργήσει ένα νέο ευρωπαϊκό σύστημα συλλογικής έννομης προστασίας, το οποίο θα διευκολύνει τις οργανώσεις που υπερασπίζονται τα συλλογικά συμφέροντα των καταναλωτών προσφεύγοντας στα δικαστήρια ή στις αρμόδιες αρχές για λογαριασμό των καταναλωτών που ζημιώνονται από παραβιάσεις του δικαίου της ΕΕ.

Βελτίωση των τελωνείων της ΕΕ

Τα τελωνεία διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στη διευκόλυνση της ομαλής και ασφαλούς ροής των εμπορευμάτων, ενώ παράλληλα εμποδίζουν την είσοδο μη ασφαλών ή παράνομων προϊόντων στην ΕΕ. Τα τελωνειακά έσοδα συμβάλλουν επίσης στην ενίσχυση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή παρουσίασε ένα νέο σχέδιο δράσης για την τελωνειακή ένωση, το οποίο περιέχει μια σειρά μέτρων για πιο έξυπνα, καινοτόμα και αποδοτικά τελωνεία. Στόχος των μέτρων είναι η καλύτερη

προστασία των προϋπολογισμών των πολιτών και των κρατικών προϋπολογισμών, με παράλληλη εξάλειψη των περιττών επιβαρύνσεων για τις επιχειρήσεις, τους εμπόρους και τις διοικήσεις. Τον Οκτώβριο η Επιτροπή παρουσίασε το πρώτο από αποτέλεσμα του σχεδίου δράσης. Το περιβάλλον ενιαίας θυρίδας θα βελτιώσει τη διασύνδεση μεταξύ όλων των αρχών στα σύνορα της ΕΕ και θα επιτρέψει στις επιχειρήσεις να διεκπεραιώνουν τις διατυπώσεις στα σύνορα μέσω μιας ενιαίας πύλης σε ένα κράτος μέλος.

Βασικά στοιχεία

Εμπόριο

Το 2019 το **μερίδιο της ΕΕ στο παγκόσμιο εμπόριο** ανερχόταν στο **15,3 %**, με περισσότερες από **850 000 τελωνειακές διασαφήσεις** ημερησίως. Κάθε μήνα τα 27 κράτη μέλη εισάγουν και εξάγουν από και προς τον υπόλοιπο κόσμο αγαθά αξίας περίπου **339 δισ. ευρώ**.

Απάτη

Από το 2017 έως το 2019 η OLAF συνέστησε την ανάκτηση ποσού άνω των **2,7 δισ. ευρώ** που αφορά μη καταβληθέντες τελωνειακούς δασμούς για εμπορεύματα για τα οποία δηλώθηκε χαμηλότερη δασμολογητέα αξία και **300 εκατ. ευρώ** για περιπτώσεις δασμών αντιντάμπινγκ σε φωτοβολταϊκά πάνελ, βιοντίζελ και σε άλλους τομείς.

Προϊόντα παραποίησης

Το 2018 κατασχέθηκαν σχεδόν **27 εκατομμύρια αντικείμενα** που παραβίαζαν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας (ΔΔΙ), αγοραίας αξίας σχεδόν **740 εκατ. ευρώ**.

Νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο

Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή πρότεινε ένα νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο. Το σύμφωνο αυτό ανταποκρίνεται στην ανάγκη για διαρθρωτική μεταρρύθμιση της μεταναστευτικής πολιτικής της ΕΕ, ούτως ώστε να μπορεί η ΕΕ να αντιμετωπίσει τις τρέχουσες και μελλοντικές προκλήσεις με πλήρη σεβασμό των ευρωπαϊκών αξιών και των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Διασφαλίζει το δικαίωμα όσων έχουν πραγματική ανάγκη προστασίας να παραμείνουν στην ΕΕ, ενώ άλλοι θα πρέπει να επιστρέψουν με αποτελεσματικό και αξιοπρεπή τρόπο.

Το νέο σύμφωνο περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για μια ολοκληρωμένη ενωσιακή προσέγγιση της μετανάστευσης, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσματικότερων διαδικασιών ασύλου και επιστροφής, της ενισχυμένης διαχείρισης των συνόρων, των αναβαθμισμένων νόμιμων μεταναστευτικών οδών προς την ΕΕ, της ενσωμάτωσης των μεταναστών στην κοινωνία και ισχυρότερων εταιρικών σχέσεων με τρίτες χώρες. Θα

βαθύνει επίσης την αλληλεγγύη και θα διευκολύνει τη δίκαιη κατανομή ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών· επίσης, θα βελτιώσει τη συνεργασία και τον συντονισμό σε ό,τι αφορά την έρευνα και διάσωση και θα θέσει σε εφαρμογή ένα σύστημα αντίδρασης για την αντιμετώπιση κρίσεων και ένα μόνιμο σύστημα παρακολούθησης της μετανάστευσης. Ο προτεινόμενος μηχανισμός αλληλεγγύης θα διασφαλίσει σε όλα τα κράτη μέλη τη βοήθεια που χρειάζονται για την αντιμετώπιση της μεταναστευτικής πίεσης ή μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης.

Το σύμφωνο αποσκοπεί επίσης στην ενίσχυση των αμοιβαία επωφελών εταιρικών σχέσεων με τις χώρες καταγωγής και διέλευσης για την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων, όπως είναι η στήριξη των κοινοτήτων υποδοχής, η αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της παράτυπης μετανάστευσης, η καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών, η υποστήριξη της διαχείρισης των συνόρων και η ανάπτυξη νόμιμων οδών.

Οφέλη από τις διαδικασίες ορθής διαχείρισης της μετανάστευσης και του ασύλου

Οι γρήγορες, ολοκληρωμένες διαδικασίες θα διασφαλίσουν την ύπαρξη σαφέστερων αρμοδιοτήτων και θα συμβάλουν στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών.

ασφάλεια και προστασία των μεταναστών και των προσφύγων

αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος

αξιόπιστη εφαρμογή των κανόνων

Έχει συμβάλει επίσης στην ενίσχυση της διαχείρισης των συνόρων της ΕΕ μέσω της εφαρμογής του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή, με την προετοιμασία μεταξύ άλλων του μόνιμου σώματος της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής για την πρώτη ανάπτυξή του την 1η Ιανουαρίου 2021 και του κύκλου πολυετούς στρατηγικής πολιτικής για την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων.

Το νέο σύμφωνο θεσπίζει τον έλεγχο τόσο στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ όσο και εντός της επικράτειας των κρατών μελών, με ελέγχους ταυτοποίησης, ασφάλειας και υγείας για τους υπηκόους τρίτων χωρών που διασχίζουν παράτυπα τα εξωτερικά σύνορα ή ζητούν διεθνή προστασία. Με στόχο τη διασφάλιση ισχυρών εξωτερικών συνόρων, προβλέπει επίσης την εφαρμογή νέων, βελτιωμένων συστημάτων ΤΠ (και τη διαλειτουργικότητά τους) για την παρακολούθηση των αφίξεων και των αιτούντων άσυλο και τη βελτίωση της ασφάλειας. Η διάσωση ζωών στη θάλασσα εξακολουθεί να αποτελεί προτεραιότητα: το σύμφωνο επικεντρώνεται στις προκλήσεις της έρευνας και της διάσωσης στη Μεσόγειο, ιδίως όσον αφορά τη διαχείριση των ανθρώπων που διασώζονται στη θάλασσα και αποβιβάζονται στο έδαφος της ΕΕ.

Στο πρώτο φόρουμ Σένγκεν, που συγκλήθηκε στις 30 Νοεμβρίου από την Επιτροπή, μετείχαν μέσω βιντεοδιάσκεψης μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και οι υπουργοί Εσωτερικών, για να συζητήσουν τον τρόπο αντιμετώπισης των προκλήσεων για τον χώρο Σένγκεν.

Ευρωπαϊκή προσέγγιση στην έρευνα και διάσωση στη θάλασσα

- Η έρευνα και διάσωση αποτελεί **νομική και ηθική υποχρέωση**.
- **Από το 2015 έχουν διασωθεί 600 000 άνθρωποι** στη θάλασσα από κράτη μέλη και στο πλαίσιο επιχειρήσεων υπό την ηγεσία του Frontex.
- Η συνεχής έρευνα και διάσωση από ιδιωτικά σκάφη **συνεπάγεται ευθύνες και για τα κράτη μέλη**.
- **Αρμόδια για την έρευνα και διάσωση είναι τα παράκτια κράτη μέλη, αλλά** υπεύθυνη για τη διαχείριση της μετανάστευσης στην Ευρώπη είναι η **ΕΕ στο σύνολό της**.

Προστασία όσων χρειάζονται βοήθεια

Το νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο περιλαμβάνει διάφορες προτάσεις για τη διασφάλιση της προστασίας όσων χρειάζονται βοήθεια, συμπεριλαμβανομένων των πλέον ευάλωτων προσώπων. Το πρώτο βήμα θα είναι η έγκριση των προτάσεων της Επιτροπής του 2016 για την τροποποίηση της οδηγίας σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία, του κανονισμού για τη θέσπιση πλαισίου της Ένωσης για την επανεγκατάσταση και του κανονισμού σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση. Διασφαλίζει επίσης την εξυπηρέτηση κατά προτεραιότητα του υπέρτατου συμφέροντος των παιδιών-μεταναστών στο πλαίσιο των διαδικασιών ασύλου, επιστροφής και συνόρων. Κατά τη διάρκεια του 2020 αυτό έγινε πραγματικότητα με τη μετεγκατάσταση 2 209 ασυνόδευτων παιδιών, οικογενειών, ευάλωτων αιτούντων άσυλο και αναγνωρισμένων προσφύγων από την Ελλάδα σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Μετά τις πυρκαγιές που κατέστρεψαν το κέντρο υποδοχής και ταυτοποίησης της Μόριας τον Σεπτέμβριο, η Επιτροπή ενήργησε αμέσως. Χρηματοδότησε τη μεταφορά και των 406 ασυνόδευτων ανηλίκων από τη Μόρια στην ηπειρωτική χώρα, συνεχίζοντας παράλληλα να συντονίζει και να χρηματοδοτεί εθελοντικές μετεγκαταστάσεις από την Ελλάδα σε 13 κράτη μέλη, την Ισλανδία, τη Νορβηγία και την Ελβετία. Επιπλέον, η Επιτροπή, σε πλήρη συμφωνία με τις ελληνικές αρχές, συγκρότησε ειδική ομάδα για την υποστήριξη της διαχείρισης της μετανάστευσης στην Ελλάδα με βιώσιμο τρόπο. Πρώτη προτεραιότητα της ομάδας αυτής ήταν η υλοποίηση ενός κοινού πιλοτικού σχεδίου με τις ελληνικές αρχές για την κατασκευή νέας δομής υποδοχής στη Λέσβο, η οποία θα συμβάλει στην αποτελεσματική διαχείριση της μετανάστευσης.

Ασυνόδευτα παιδιά-πρόσφυγες εγκαταλείπουν την Ελλάδα για ένα ασφαλές νέο ξεκίνημα στη Γερμανία. Η Επιτροπή οργάνωσε και χρηματοδότησε τη μετεγκατάσταση ασυνόδευτων και εγκλωβισμένων παιδιών-μεταναστών σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, Αθήνα, Ελλάδα, 18 Απριλίου 2020.

Ο κ. Σαρλ Μισέλ, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, μιλά σε δημοσιογράφους κατά την επίσκεψή του στον νέο προσωρινό καταυλισμό προσφύγων του Καρά Τεπέ στη Λέσβο, μετά την πυρκαγιά στον καταυλισμό της Μόριας, Ελλάδα, 15 Σεπτεμβρίου 2020.

© Νικόλας Οικονόμου / NurPhoto / NurPhoto via AFP

Ασφαλείς και νόμιμες οδοί προς την Ευρώπη

Το σύμφωνο τονίζει την ανάγκη να ολοκληρωθεί η εκκρεμούσα μεταρρύθμιση της οδηγίας για την μπλε κάρτα της ΕΕ, με σκοπό την προσέλκυση ταλέντων υψηλής ειδίκευσης που χρειάζονται οι οικονομίες της ΕΕ, και εξαγγέλλει την έγκριση δέσμης μέτρων για τις δεξιότητες και τα ταλέντα το 2021. Η Επιτροπή προτείνει επίσης τη σύναψη εταιρικών σχέσεων προσέλκυσης ταλέντων για τη στήριξη προγραμμάτων κινητικότητας και μετανάστευσης με βασικές τρίτες χώρες. Η ΕΕ θα διευκολύνει και θα συντονίζει τις εταιρικές σχέσεις παρέχοντας χρηματοδότηση και στήριξη.

Το 2020 34 εκατομμύρια άνθρωποι στην ΕΕ (ή το 8 % του πληθυσμού της) είχαν γεννηθεί σε τρίτες χώρες. Μια από τις προϋποθέσεις ενός υγιούς και δίκαιου συστήματος διαχείρισης της μετανάστευσης είναι η διασφάλιση ότι όλοι όσοι βρίσκονται νόμιμα στην ΕΕ μπορούν να συμμετέχουν και να συμβάλλουν στην ευημερία, την ευμάρεια και τη συνοχή των ευρωπαϊκών κοινωνιών. Ένα τέτοιο σύστημα προωθεί την κοινωνική συνοχή και τον οικονομικό δυναμισμό και αναδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο η ΕΕ μπορεί να διαχειριστεί τις επιπτώσεις της μετανάστευσης και την πολυμορφία ως παράδειγμα προς μίμηση, με την οικοδόμηση ανοικτών και ανθεκτικών κοινωνιών.

Αν και η πολιτική ενσωμάτωσης αποτελεί πρωτίστως ευθύνη των κρατών μελών, η Επιτροπή εντείνει την υποστήριξή της προς αυτά με ένα νέο σχέδιο δράσης για την ενσωμάτωση και την ένταξη για την περίοδο 2021-2027. Προϊόν ευρείας διαβούλευσης, το σχέδιο εξετάζει την ενσωμάτωση και την κοινωνική ένταξη σε τομείς όπως η απασχόληση, η εκπαίδευση, η υγεία, η στέγαση, η ισότητα, ο πολιτισμός και ο αθλητισμός.

→

BINTEO Η Σουάντ Αλσλέχ είναι φοιτήτρια ιατρικής στο Δουβλίνο της Ιρλανδίας. Ήταν πρόσφυγας από τη Συρία.

Εταιρικές σχέσεις προσέλκυσης ταλέντων για τη δημιουργία καλύτερων ευκαιριών απασχόλησης στις χώρες καταγωγής και νόμιμων οδών προς την ΕΕ

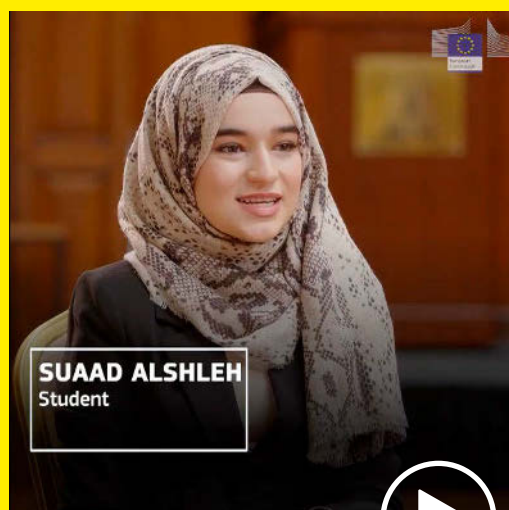
Στήριξη της νόμιμης μετανάστευσης συμπράττοντας με βασικούς εταίρους, αναβάθμιση της υπάρχουσας συνεργασίας

Προγράμματα κινητικότητας για εργασία/κατάρτιση με ενωσιακή χρηματοδότηση και ανάλογα με τις κενές θέσεις εργασίας και τις ανάγκες σε δεξιότητες στην ΕΕ

Ανάπτυξη ικανοτήτων για την επαγγελματική κατάρτιση και την ένταξη των επαναπατριζόμενων μεταναστών

Συνεργασία με υπουργεία, εργοδότες, κοινωνικούς εταίρους, το εκπαιδευτικό σύστημα και τη διασπορά

SUAAD ALSHLEH
Student

Νέοι κανόνες σχετικά με τις διαδικασίες χορήγησης θεωρήσεων

Τα κράτη μέλη της ΕΕ συγκαταλέγονται μεταξύ των κορυφαίων τουριστικών προορισμών στον κόσμο. Ο αριθμός των αιτήσεων θεώρησης που διεκπεραιώνονται αυξάνεται κάθε χρόνο, και η τάση αυτή είναι πιθανό να συνεχιστεί μόλις αρθούν οι σχετικοί με τη νόσο COVID-19 περιορισμοί σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι νέοι κανόνες για τις θεωρήσεις

βραχείας διαμονής που τέθηκαν σε ισχύ τον Φεβρουάριο διευκολύνουν τους νόμιμους ταξιδιώτες ώστε να υποβάλουν αίτηση θεώρησης εισόδου στην ΕΕ, παρέχοντας παράλληλα περισσότερα εργαλεία για την καταπολέμηση της παράτυπης μετανάστευσης. Επιπλέον, η ΕΕ μπορεί πλέον να προσαρμόζει την εφαρμογή ορισμένων κανόνων στον τρόπο με τον οποίο μια τρίτη χώρα συνεργάζεται για την επιστροφή και την επανεισδοχή των υπηκόων της που διαμένουν παράτυπα στην ΕΕ.

Ασφάλεια και άμυνα

Τον Ιούλιο η Επιτροπή παρουσίασε μια νέα στρατηγική της ΕΕ για την Ένωση Ασφάλειας για την περίοδο 2020-2025, δίνοντας έμφαση σε τομείς στους οποίους η ΕΕ μπορεί να στηρίξει αποτελεσματικότερα τα κράτη μέλη σε ό,τι αφορά την ενίσχυση της ασφάλειας όλων όσοι ζουν στην επικράτειά της. Η στρατηγική παρουσιάζει τα εργαλεία και τα μέτρα που θα αναπτυχθούν κατά τα επόμενα 5 έτη με σκοπό την εγγύηση ασφάλειας για όλους, τόσο στο φυσικό όσο και στο ψηφιακό περιβάλλον. Το πεδίο της στρατηγικής εκτείνεται από την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος έως την πρόληψη και τον εντοπισμό υβριδικών απειλών, την αύξηση της ανθεκτικότητας των υποδομών ζωτικής σημασίας, την προώθηση της κυβερνοασφάλειας και την προαγωγή της έρευνας και της καινοτομίας.

Καταπολέμηση του οργανωμένου και του διασυνοριακού εγκλήματος

Το 2020 η Επιτροπή ενέτεινε την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και των διεθνών εγκληματιών, δρομολογώντας πρωτοβουλίες σε διάφορα μέτωπα. Τα τελευταία χρόνια έχει σημειωθεί δραματική αύξηση των καταγγελιών για σεξουαλική κακοποίηση παιδιών στο διαδίκτυο σε όλα τα κράτη μέλη, και υπάρχουν ενδείξεις ότι το πρόβλημα έχει γίνει ακόμη πιο σοβαρό εν μέσω πανδημίας. Τον Ιούλιο η Επιτροπή ενέκρινε τη νέα στρατηγική της ΕΕ για αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών. Η στρατηγική επικεντρώνεται στη θέσπιση κατάλληλου νομικού πλαισίου, στη βελτίωση της αντίδρασης των αρχών επιβολής του νόμου και στην προώθηση μιας συντονισμένης απάντησης όσον αφορά την πρόληψη,

τη διερεύνηση και την παροχή βοήθειας στα θύματα, η οποία θα περιλαμβάνει όλους τους σχετικούς παράγοντες. Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή πρότεινε επίσης την υιοθέτηση προσωρινής νομοθεσίας για να διασφαλιστεί η δυνατότητα των παρόχων υπηρεσιών επιγραμμικών επικοινωνιών να συνεχίσουν να εφαρμόζουν οικειοθελώς μέτρα για τον εντοπισμό και την καταγγελία περιστατικών σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών στο διαδίκτυο και την αφαίρεση υλικού σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών.

BINTEO Η Ένωση Ασφάλειας της ΕΕ συμβάλλει στην προστασία όλων των Ευρωπαίων πολιτών.

Η ΕΕ συντονίζει εδώ και αρκετά χρόνια δράσεις για την καταπολέμηση της διακίνησης πυροβόλων όπλων, αλλά οι νέες απειλές απαιτούν νέες δράσεις. Τον Ιούλιο η Επιτροπή ενέκρινε νέο σχέδιο δράσης της ΕΕ κατά της διακίνησης πυροβόλων όπλων για την περίοδο 2020-2025, το οποίο επικεντρώνεται στον περιορισμό της πρόσβασης στη μαύρη αγορά πυροβόλων όπλων και επιδιώκει τη βελτίωση της ικανότητας επιβολής του νόμου και της διεθνούς συνεργασίας. Στόχος της Επιτροπής είναι να αντιμετωπίσει την αύξηση της διακίνησης ναρκωτικών και της χρήσης παράνομων ναρκωτικών στην Ευρώπη με το νέο θεματολόγιο και σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ναρκωτικά για την περίοδο 2021-2025. Το θεματολόγιο προσεγγίζει το

πρόβλημα των ναρκωτικών σε εθνικό, ενωσιακό και διεθνές επίπεδο, δίνοντας έμφαση στη βελτίωση της ασφάλειας (σε όλες τις πτυχές της διακίνησης), της πρόληψης, στην ευκολότερη πρόσβαση στη θεραπεία και στη μείωση των κινδύνων και των βλαβών.

Τον Ιούνιο ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ) ίδρυσε το Ευρωπαϊκό Κέντρο Χρηματοοικονομικού και Οικονομικού Εγκλήματος, για να ανταποκριθεί στην εκρηκτική αύξηση του χρηματοοικονομικού και οικονομικού εγκλήματος και του οργανωμένου εγκλήματος μεγάλης κλίμακας, καθώς και στα αιτήματα των κρατών μελών για επιχειρησιακή στήριξη.

Πρόληψη και αντιμετώπιση της τρομοκρατίας και της ριζοσπαστικοποίησης

Η Επιτροπή ανέλαβε διάφορες πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της εφαρμογής του νομικού πλαισίου της ΕΕ στον τομέα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας. Τον Ιούνιο δημοσίευσε κατευθυντήριες γραμμές για να βοηθήσει τις εθνικές αρχές, τις επιχειρήσεις και τις διαδικτυακές αγορές στην εφαρμογή των κανόνων για τις χημικές ουσίες που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν καταχρηστικά για την κατασκευή αυτοσχέδιων εκρηκτικών (πρόδρομες ουσίες εκρηκτικών υλών). Δρομολογήθηκε επίσης διαδικτυακό πρόγραμμα παρακολούθησης του αντικτύπου των εν λόγω κανόνων. Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή δημοσίευσε έκθεση αξιολόγησης των μέτρων που έχουν λάβει τα κράτη μέλη συμμορφούμενα με τους κανόνες της ΕΕ για την

καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Οι κανόνες αυτοί αποτελούν το βασικό εργαλείο ποινικής δικαιοσύνης σε επίπεδο ΕΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

Τον Δεκέμβριο η Επιτροπή πρότεινε ένα νέο θεματολόγιο για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, με σκοπό την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της ΕΕ έναντι της τρομοκρατίας. Το θεματολόγιο βασίζεται στο έργο που επιτελέστηκε τα τελευταία χρόνια και περιλαμβάνει μέτρα για τη στήριξη των κρατών μελών με σκοπό την πρόβλεψη, την πρόληψη και την αντιμετώπιση τρομοκρατικών απειλών καθώς και την προστασία από αυτές. Η Επιτροπή πρότεινε επίσης την ενίσχυση της εντολής της Ευρωπόλ με την αναθεώρηση του κανονισμού Ευρωπόλ. Η πρωτοβουλία αυτή αποσκοπεί στην αναβάθμιση της στήριξης που παρέχει η Ευρωπόλ στα κράτη μέλη για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του σοβαρού εγκλήματος και θα προωθήσει περαιτέρω τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών.

Αντιμετώπιση εξελισσόμενων απειλών

Η ΕΕ στηρίζει τις εθνικές αρχές επιβολής του νόμου και τις δικαστικές αρχές με εργαλεία για:

- την αντιμετώπιση των νέων απειλών
- την πάταξη του κυβερνοεγκλήματος
- την καταπολέμηση του παράνομου περιεχομένου στο διαδίκτυο
- τη μάχη ενάντια στις υβριδικές απειλές.

Οι διαπραγματεύσεις οδήγησαν σε έναν κανονισμό σχετικά με την πρόληψη της διάδοσης τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο, με βάση τον οποίο θα αφαιρείται γρήγορα η τρομοκρατική προπαγάνδα, ενώ ταυτόχρονα θα διασφαλίζονται η ελευθερία του λόγου και η αύξηση της διαφάνειας, παράλληλα με τη συνέχιση των εργασιών στο πλαίσιο του φόρουμ της ΕΕ για το διαδίκτυο, το οποίο καταπολεμά τη διάδοση της τρομοκρατικής προπαγάνδας στο διαδίκτυο. Η Επιτροπή παρέιχε επίσης πιο στοχευμένη στήριξη στα κράτη μέλη και στους επαγγελματίες πρώτης γραμμής μέσω του δικτύου για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη ριζοσπαστικοποίηση, σε τομείς προτεραιότητας που είχαν προσδιοριστεί προηγουμένως.

Προστασία υποδομών ζωτικής σημασίας

Με τις βασικές υποδομές, τόσο τις υλικές όσο και τις ψηφιακές, όπως αεροδρόμια, σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής, ιατρικές εγκαταστάσεις ή τηλεπικοινωνιακά δίκτυα, εξασφαλίζεται η παροχή πολλών απαραίτητων υπηρεσιών. Οι υποδομές αυτές πρέπει να είναι ανθεκτικές σε κάθε είδους κινδύνους, φυσικούς ή ανθρωπογενείς, τυχαίους ή κακόβουλους. Τον Δεκέμβριο η Επιτροπή πρότεινε την έκδοση νέας οδηγίας σχετικά με την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων που υποστηρίζουν ζωτικές υπηρεσίες σε πολλούς τομείς.

Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας

Το νέο σχέδιο δράσης της Επιτροπής για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας αποσκοπεί στην κάλυψη τυχόν κενών και στην εξάλειψη τυχόν αδύναμων κρίκων στους κανόνες της ΕΕ για την αντιμετώπιση αυτών των απειλών. Βασίζεται σε έξι πυλώνες, καθένας από τους οποίους έχει σχεδιαστεί με σκοπό την αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας στην ΕΕ, καθώς και την αναβάθμιση του ρόλου της ΕΕ σ' αυτό τον τομέα στην παγκόσμια σκηνή. Οι έξι αυτοί πυλώνες, εφόσον συνδυαστούν, θα διασφαλίσουν την καλύτερη εναρμόνιση και ως εκ τούτου τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των κανόνων της ΕΕ. Θα υπάρξει καλύτερη εποπτεία του τρόπου εφαρμογής των κανόνων και καλύτερος συντονισμός μεταξύ των αρχών των κρατών μελών.

Διαχρονικό περιβάλλον ασφάλειας

Η ΕΕ συμβάλλει στην **προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας** από ένα ευρύ φάσμα απειλών και στην **ενίσχυση της ανθεκτικότητάς** τους απέναντι σ' αυτές τις απειλές. Έμφαση δίνεται στους εξής βασικούς τομείς:

- ενίσχυση της **κυβερνοασφάλειας**
- **προστασία των δημόσιων χώρων.**

Προστασία των πολιτών στην ΕΕ από την τρομοκρατία και το οργανωμένο έγκλημα

Η μάχη ενάντια στην **τρομοκρατία** απαιτεί συνεχείς προσπάθειες:

- στέρηση των τρομοκρατών από τα μέσα δράσης τους με τον περιορισμό της πρόσβασης σε πυροβόλα όπλα, χρηματοδότηση, εκρηκτικά ή χημικές ουσίες
- διαμέσου της πρόληψης, με την ενίσχυση του αγώνα κατά της ριζοσπαστικοποίησης.

Η ΕΕ συμβάλλει στη μάχη ενάντια στο **οργανωμένο έγκλημα** τόσο σε νέους, όσο και σε παραδοσιακούς τομείς, όπως:

- η διακίνηση ναρκωτικών ή πυροβόλων όπλων και η εμπορία ανθρώπων
- το οικονομικό έγκλημα
- η διαφθορά
- το περιβαλλοντικό έγκλημα.

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΕΓΚΡΙΝΕΙ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- ✓ Θεματολόγιο της ΕΕ για τα ναρκωτικά 2021-2025.
- ✓ Σχέδιο δράσης της ΕΕ κατά της διακίνησης πυροβόλων όπλων για την περίοδο 2020-2025.
- ✓ Πρώτη έκθεση σε επίπεδο ΕΕ για το κράτος δικαίου.
- ✓ Σχέδιο δράσης για την ενσωμάτωση και την ένταξη.
- ✓ Θεματολόγιο της ΕΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.
- ✓ Αναθεώρηση της εντολής της Ευρώπης.

Έκθεση προόδου σχετικά με την Ένωση Ασφάλειας, της 9ης Δεκεμβρίου: σύνοψη των πρωτοβουλιών που έχουν αναληφθεί μέχρι στιγμής

Αμυντική βιομηχανία

Ο κατακερματισμός της αμυντικής βιομηχανίας θέτει υπό αμφισβήτηση την ικανότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να οικοδομήσει την επόμενη γενιά αμυντικών ικανοτήτων κρίσιμης σημασίας. Θα μπορούσε να υπονομεύσει τη στρατηγική αυτονομία και την κυριαρχική θέση της ΕΕ, καθώς και την ικανότητά της να ενεργεί ως εγγυήτρια της ασφάλειας. Το 2020 δύο καινοτόμα πιλοτικά προγράμματα της ΕΕ —η προπαρασκευαστική ενέργεια της Ένωσης για την έρευνα στον τομέα της άμυνας, με προϋπολογισμό 90 εκατ. ευρώ, και το ευρωπαϊκό πρόγραμμα βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας, με προϋπολογισμό 500 εκατ. ευρώ— αποτέλεσαν σημαντικό βήμα προόδου. Κατά τη διάρκεια του έτους, η προπαρασκευαστική ενέργεια παρείχε χρηματοδότηση ύψους 23 εκατ. ευρώ σε 10 ερευνητικά έργα στον τομέα της άμυνας, ενώ το πρόγραμμα ανάπτυξης χορήγησε 200 εκατ. ευρώ σε

16 έργα. Τα προγράμματα ανοίγουν τον δρόμο για την πλήρη ανάπτυξη ενός Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας, το οποίο από το 2021 θα συμβάλει στη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης βιομηχανικής βάσης στον τομέα της άμυνας σε ολόκληρη την ΕΕ.

Παράλληλα, τα κράτη μέλη και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης συνέχισαν να εργάζονται για την υλοποίηση αμυντικών πρωτοβουλιών, συμπεριλαμβανομένων της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας σε θέματα άμυνας και της συντονισμένης ετήσιας επανεξέτασης στον τομέα της άμυνας. Το Συμβούλιο ανέθεσε στον ύπατο εκπρόσωπο / αντιπρόεδρο κ. Τζουζέπ Μπορέλ την ανάπτυξη στρατηγικού προσανατολισμού για την ενίσχυση μιας κοινής ευρωπαϊκής κουλτούρας ασφάλειας και άμυνας και τον καθορισμό πολιτικών προσανατολισμών στους τομείς της διαχείρισης κρίσεων, της ανθεκτικότητας, της ανάπτυξης ικανοτήτων και των εταιρικών σχέσεων.

Ενίσχυση της οικονομίας

Η πανδημία του κορονοϊού προκαλεί κλυδωνισμούς άνευ προηγουμένου στην παγκόσμια οικονομία και ως εκ τούτου και στις οικονομίες της ΕΕ, με ιδιαίτερα σοβαρές οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις. Σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Επιτροπής, αναμενόταν συρρίκνωση της οικονομίας της ΕΕ κατά 7,4 % το 2020, προτού ανακάμψει για να αναπτυχθεί κατά 4,1 % το 2021 και κατά 3 % το 2022. Και ενώ η πανδημία έχει πλήξει τις οικονομίες όλων των κρατών μελών, η κλίμακα των επιπτώσεών της και το μέγεθος της ανάκαμψης θα διαφέρουν σημαντικά από περιφέρεια σε περιφέρεια.

Το ποσοστό ανεργίας στο σύνολο της ΕΕ αναμενόταν να αυξηθεί από 6,7 % το 2019 σε 7,7 % το 2020, πλήττοντας δυσανάλογα τις γυναίκες, τους νέους, τους εργαζομένους χαμηλής ειδίκευσης και τους προσωρινώς απασχολούμενους. Η φτώχεια, ο κοινωνικός αποκλεισμός και οι ανισότητες αναμένεται να αυξηθούν, γεγονός που υπογραμμίζει την ανάγκη μιας δίκαιης και χωρίς αποκλεισμούς ανάκαμψης.

Οι προκλήσεις με τις οποίες μας έφερε αντιμέτωπους η πανδημία το 2020 υποδεικνύουν και πάλι τη σημασία του συντονισμού της οικονομικής πολιτικής στην ΕΕ. Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο παρέχει παγιωμένο πλαίσιο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και των πολιτικών απασχόλησης με σκοπό να καθοδηγήσει την ΕΕ και τα κράτη μέλη σε ό,τι αφορά τις προκλήσεις της ανάκαμψης και την ψηφιακή και την πράσινη μετάβαση. Ως εκ τούτου, το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και ο νέος Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας συνδέονται στενά μεταξύ τους. Η αξιολόγηση των

σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας των κρατών μελών θα λάβει υπόψη τις προηγούμενες ειδικές ανά χώρα συστάσεις, καθώς αυτές αντικατοπτρίζουν τις κύριες προκλήσεις για κάθε κράτος μέλος. Λόγω της σύνδεσης αυτής, το χρονοδιάγραμμα του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τον κύκλο 2020-2021 προσαρμόστηκε προσωρινά στη δρομολόγηση του νέου μηχανισμού.

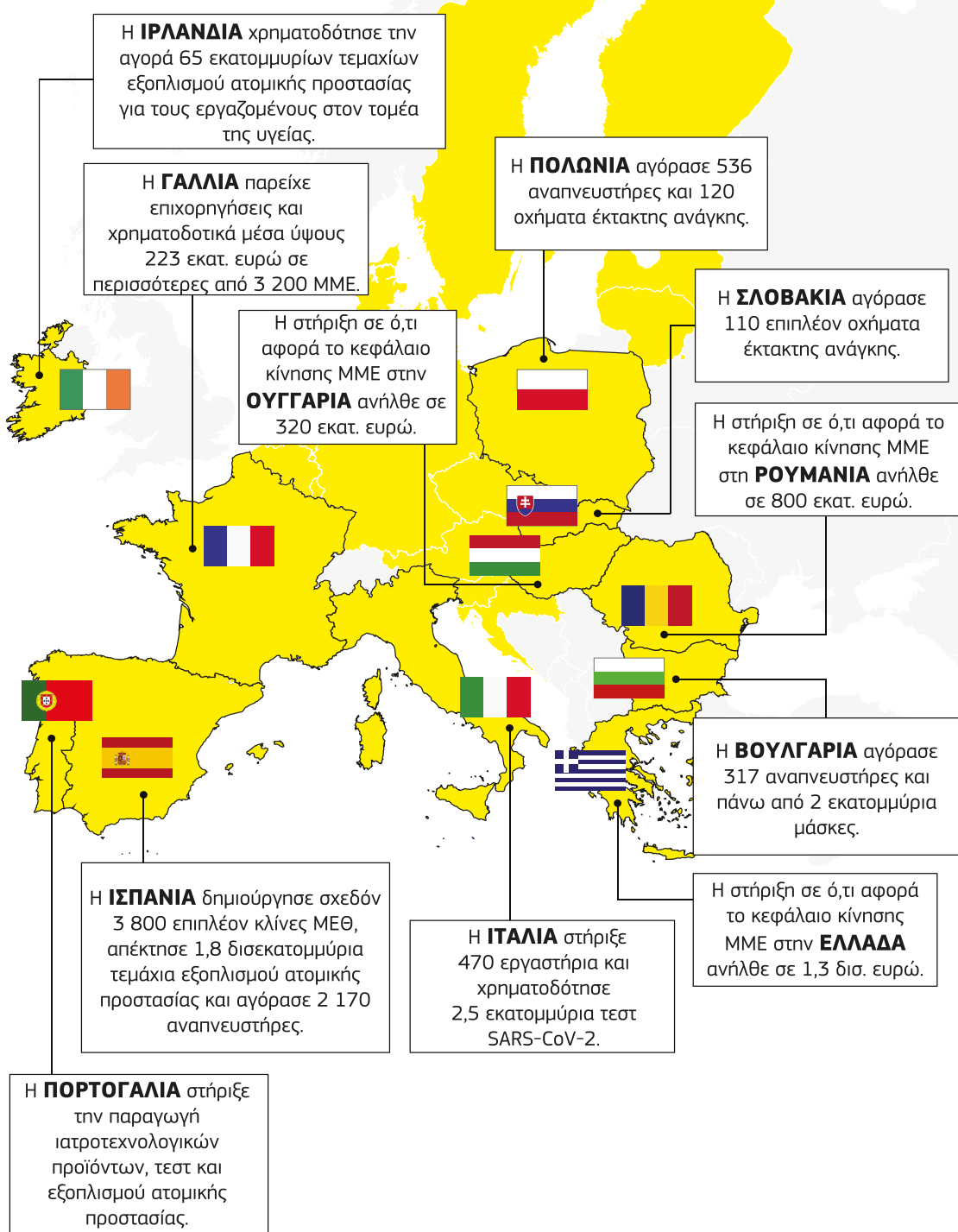
Το 2020 η Επιτροπή άρχισε επίσης να ενσωματώνει τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο στο πλαίσιο της στρατηγικής της επικέντρωσης στην ανταγωνιστική βιωσιμότητα και την οικοδόμηση μιας οικονομίας στην υπηρεσία των ανθρώπων και του πλανήτη, όπως προβλέπει η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.

Το πρώτο εξάμηνο του 2020 επενδύθηκαν πάνω από 23 δισ. ευρώ στην ΕΕ στο πλαίσιο των τεσσάρων ταμείων πολιτικής συνοχής —αύξηση άνω του 5 % από το τέλος του 2019, παρά την οικονομική αβεβαιότητα που προκάλεσε η πανδημία. Μια σημαντική προσπάθεια αναπρογραμματισμού βρίσκεται σε εξέλιξη στο πλαίσιο των δύο πρωτοβουλιών επενδύσεων για την αντιμετώπιση του κορονοϊού που δρομολογήθηκαν τον Μάρτιο και τον Απρίλιο χάρη στην άμεση υποβολή πρότασης από την Επιτροπή και την ταχεία έγκριση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, επιτρέποντας τη διάθεση κονδυλίων σε ειδικές δράσεις για την αντιμετώπιση της κρίσης σε όλα τα κράτη μέλη (βλ. επίσης «Συντονισμένη αντίδραση απέναντι στην COVID-19»).

Δημιουργία κινητού νοσοκομείου, ενός πρωτοτύπου χρηματοδοτούμενου από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, προκειμένου να συνδράμει τα νοσοκομεία της περιοχής στην περίθαλψη του αυξημένου αριθμού ασθενών λόγω του κορονοϊού, Μπαγιόν, Γαλλία, 9 Νοεμβρίου 2020

Η χρηματοδότηση που διατέθηκε στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας επενδύσεων για την αντιμετώπιση του κορονοϊού (CRII) και της πρωτοβουλίας επενδύσεων για την αντιμετώπιση του κορονοϊού + (CRII+) διευκόλυνε τις επείγουσες αγορές ιατρικού εξοπλισμού και βοήθησε τις επιχειρήσεις να επιβιώσουν. Ενδεικτικά:

Τον Μάρτιο η Επιτροπή δημοσίευσε μια νέα βιομηχανική στρατηγική για την Ευρώπη, που υποδεικνύει τον τρόπο για να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες που θα βοηθήσουν τη βιομηχανία να παραμείνει ανταγωνιστική σε παγκόσμιο επίπεδο και να ηγηθεί της πράσινης και της ψηφιακής

μετάβασης. Η πανδημία επιτάχυνε τις τάσεις αυτές και έδειξε πώς οι παγκόσμιες εξαρτήσεις της ΕΕ μπορούν να επηρεάσουν την ικανότητά μας να αντιδρούμε σε μια κρίση. Η στρατηγική θα στηρίξει την ανάκαμψη της Ευρώπης και θα διασφαλίσει την ανθεκτικότητα της οικονομίας.

Πράσινη μετάβαση

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία είναι η νέα στρατηγική της Ευρώπης για την ανάπτυξη. Πυρήνα της αποτελεί ο στόχος να καταστεί η Ευρώπη η **πρώτη κλιματικά ουδέτερη** ήπειρος έως το 2050.

Παγκόσμια ανταγωνιστικότητα

Χρειάζονται οι **κατάλληλες συνθήκες** ώστε οι επιχειρηματίες να μετατρέπουν τις ιδέες τους σε προϊόντα και υπηρεσίες και οι επιχειρήσεις κάθε μεγέθους να ευδοκιμούν και να αναπτύσσονται.

Η ΕΕ πρέπει να αξιοποιήσει τον αντίκτυπο, το μέγεθος και την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς της ώστε να κάνει τη φωνή της να ακουστεί στον κόσμο και να **θεσπίσει παγκόσμια πρότυπα**.

Ψηφιακή μετάβαση

Οι **ψηφιακές τεχνολογίες** αλλάζουν το πρόσωπο της βιομηχανίας και τον τρόπο άσκησης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Επιτρέπουν στους **οικονομικούς παράγοντες** να είναι πιο προορατικοί, παρέχουν νέες δεξιότητες στους εργαζομένους και διευκολύνουν την απαλλαγή της οικονομίας μας από τις ανθρακούχες εκπομπές.

Από τον Μάρτιο ήδη, η Επιτροπή έχει υποβάλει διάφορες προτάσεις σχετικά με τους στόχους της στρατηγικής: ένα σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία, ένα σχέδιο δράσης για τις κρίσιμες πρώτες ύλες, μια στρατηγική της ΕΕ για το υδρογόνο για τη στήριξη της καθαρής και της ψηφιακής μετάβασης της βιομηχανίας μας (βλ. επίσης «Δημιουργία μιας κλιματικά ουδέτερης Ευρώπης έτοιμης για την ψηφιακή εποχή»): ένα σχέδιο δράσης για τη διανοητική ιδιοκτησία με σκοπό την ενίσχυση της τεχνολογικής αυτοδυναμίας και της βιομηχανικής ανθεκτικότητας της ΕΕ. Παράλληλα, η Επιτροπή εργάστηκε για την αναβάθμιση του ρόλου των βιομηχανικών οικοσυστημάτων, αναλύοντας τις επενδυτικές τους ανάγκες. Προκειμένου η ΕΕ να μπορεί να εγγυηθεί ισότιμους όρους ανταγωνισμού στην ενιαία αγορά, η Επιτροπή δημοσίευσε Λευκή Βίβλο και πραγματοποίησε ευρείες διαβουλεύσεις σχετικά με τις στρεβλώσεις που δημιουργούν οι ξένες επιδοτήσεις και τον τρόπο αντιμετώπισής τους.

Η στρατηγική για τις ΜΜΕ που συνοδεύει τη δέσμη μέτρων για τη βιομηχανική στρατηγική αποσκοπεί στην αξιοποίηση όλου του δυναμικού των 25

εκατομμυρίων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της Ευρώπης. Πρωτοβουλίες όπως οι ειδικοί σύμβουλοι βιωσιμότητας και η επενδυτική προσέγγιση Escalator, για την προσέλκυση επενδύσεων αξίας έως και 1,2 δισ. ευρώ σε επιχειρηματικά και ιδιωτικά κεφάλαια ώστε να υποστηριχθούν πρωτοποριακές καινοτομίες, θα βοηθήσουν αυτές τις επιχειρήσεις να προσαρμοστούν και να διαδραματίσουν καίριο ρόλο στον βιομηχανικό μετασχηματισμό.

Ο βιομηχανικός μετασχηματισμός της Ευρώπης βασίζεται επίσης σε μια ολοκληρωμένη και λειτουργική ενιαία αγορά. Στο πλαίσιο της υπέρβασης των εμποδίων που απομένουν, η Επιτροπή πρότεινε δράσεις για την αποτελεσματικότερη επιβολή των υφιστάμενων κανόνων της ενιαίας αγοράς, συμπεριλαμβανομένης της σύστασης ειδικής ομάδας για την επιβολή των κανόνων αυτών, η οποία έχει διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση των περιορισμών που σχετίζονται με την πανδημία. Οι νέοι κανόνες που ισχύουν για την αμοιβαία αναγνώριση των εμπορευμάτων θα βοηθήσουν επίσης τις επιχειρήσεις να πωλούν τα προϊόντα τους σε ολόκληρη την Ευρώπη πιο γρήγορα και ευκολότερα.

←

Ο δορυφόρος παρατήρησης της Γης του προγράμματος Copernicus Sentinel-6 Michael Freilich εκτοξεύθηκε στις 21 Νοεμβρίου 2020. Χρησιμοποιεί την πλέον σύγχρονη τεχνολογία υψομέτρησης με ραντάρ για τη συλλογή δεδομένων σχετικά με την τοπογραφία των ωκεανών, επιτρέποντας τη μέτρηση της ανόδου της στάθμης της θάλασσας. Ως εκ τούτου, τα εν λόγω δεδομένα θα είναι ιδιαίτερα σημαντικά για την κλιματική επιστήμη και τη χάραξη πολιτικής, καθώς και για την προστασία των ατόμων που κινδυνεύουν από την άνοδο της στάθμης της θάλασσας.

Διαστημική πολιτική

Οι διαστημικές τεχνολογίες, τα διαστημικά δεδομένα και οι διαστημικές υπηρεσίες μπορούν να ενισχύσουν τη βιομηχανική βάση της ΕΕ στηρίζοντας την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της ανάδυσης καινοτόμων τεχνολογιών αιχμής. Για παράδειγμα, το Galileo, η συνιστώσα πλοήγησης του διαστημικού προγράμματος της ΕΕ, ενίσχυσε την παρουσία του στην αγορά το 2020, φθάνοντας σε περισσότερα από 1,7 δισεκατομμύρια έξυπνα τηλέφωνα που είναι συμβατά με αυτό. Με το Galileo, οι πληροφορίες εντοπισμού θέσης που παρέχονται από κινητές συσκευές είναι ακριβέστερες και πιο αξιόπιστες, ιδίως στις αστικές περιοχές.

Τον Δεκέμβριο του 2020 το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατέληξαν σε προσωρινή πολιτική συμφωνία σχετικά με τον κανονισμό της ΕΕ για το διάστημα, που εντάσσει όλες τις συνιστώσες του διαστημικού της προγράμματος σε ενιαίο πλαίσιο, με προϋπολογισμό ύψους 13 δισ. ευρώ (ο μεγαλύτερος προϋπολογισμός που έχει προβλεφθεί ποτέ για το διάστημα σε ενωσιακό επίπεδο). Ο νέος κανονισμός αποτυπώνει την εντεινόμενη ενασχόληση και τις υψηλότερες φιλοδοξίες της ΕΕ σε

σχέση με το διάστημα, οι οποίες εκτείνονται πέραν των εμβληματικών προγραμμάτων Copernicus και Galileo ώστε να συμπεριλάβουν νέες δράσεις για την ενίσχυση της διαστημικής ασφάλειας, της ανεξάρτητης πρόσβασης και της επιχειρηματικότητας στο διάστημα. Παράλληλα, συνεχίστηκαν επίσης οι διαπραγματεύσεις για μια χρηματοδοτική συμφωνία-πλαίσιο εταιρικής σχέσης μεταξύ της Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος και του μελλοντικού οργανισμού της ΕΕ για το διαστημικό πρόγραμμα, προκειμένου να καθοριστεί ο τρόπος με τον οποίο θα κατανεμηθούν τα καθήκοντα των δύο οργανισμών, σύμφωνα με τον κανονισμό για το διάστημα.

Αεροπορία

Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή παρουσίασε τα σχέδιά της για τον εκσυγχρονισμό του ευρωπαϊκού εναέριου χώρου μέσω της τροποποιημένης πρότασης για τον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Ουρανό 2+. Η πρωτοβουλία αποσκοπεί στην αύξηση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας και στη μείωση των καθυστερήσεων και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των πτήσεων, διατηρώντας παράλληλα υψηλό επίπεδο ασφάλειας και υπό έλεγχο το κόστος που καταβάλλουν οι χρήστες του εναέριου χώρου.

Άριστη έρευνα και καινοτομία

Με ανακοίνωσή της τον Οκτώβριο για τον νέο Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας, η Επιτροπή παρουσίασε τα σχέδιά της για την έρευνα και την καινοτομία με σκοπό τη στήριξη της ανάκαμψης της ΕΕ και της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης. Η ανακοίνωση καθορίζει τις προϋποθέσεις για τη δημιουργία ενός ανταγωνιστικού, βασισμένου στο ταλέντο και ανοικτού Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας. Οι 14 προτεινόμενες δράσεις θα συμβάλουν στην ιεράρχηση των επενδύσεων, στη βελτίωση της πρόσβασης στην αριστεία, στην κατάρτιση και προσέλκυση των εξαιρετικά ταλαντούχων, στη μετατροπή καινοτόμων ιδεών σε νέα προϊόντα και υπηρεσίες και στο «άνοιγμα» της επιστήμης.

Τον Ιούνιο του 2020 η Επιτροπή συγκρότησε το Ταμείο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας για την πραγματοποίηση άμεσων επενδύσεων για την πραγματοποίηση άμεσων επενδύσεων μετοχικών και οιονεί μετοχικών κεφαλαίων στο κεφάλαιο νεοφυών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Είναι η πρώτη φορά που η Επιτροπή πραγματοποιεί

τέτοιες άμεσες επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου σε εταιρείες. Συνολικά προεπιλέχθηκαν 140 επιχειρήσεις σε πολλούς τομείς υψηλής έντασης τεχνολογίας (όπως της υγείας, της ψηφιακής τεχνολογίας και της ενέργειας) για επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου ύψους σχεδόν 600 εκατ. ευρώ.

Τον Ιούνιο η Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και η Investitionsbank Berlin εξήγγειλαν τον πρώτο γύρο χρηματοδότησης από το Ταμείο της ΕΕ για την Ελonoσία, που αποσκοπεί στην υποστήριξη οικονομικά προσιτών και καινοτόμων λύσεων για την πρόληψη και τη θεραπεία της ελonoσίας. Η χρηματοδότηση ύψους 70 εκατ. ευρώ θα στηρίξει έργα πολλά υποσχόμενα επιστημονικώς που δεν έχουν ακόμη βρει τον δρόμο τους για τη φαρμακευτική βιομηχανία. Το ταμείο στηρίζεται από το χρηματοδοτικό μέσο InnovFin EU και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων, κοινές πρωτοβουλίες της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

BINTEO Ο νέος Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας
↓

Τραπεζική ένωση και Ένωση Κεφαλαιαγορών

Η κρίση λόγω του κορονοϊού επηρεάζει επίσης τον δανεισμό, και οι χρηματοπιστωτικές αγορές μας και η ισχύς της ανάκαμψης εξαρτώνται από την εύρυθμη λειτουργία των κεφαλαιαγορών και την πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Τον Ιούνιο το Κοινοβούλιο ενέκρινε την προφανή λύση του κανονισμού για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις, προκειμένου να ενθαρρυνθούν οι τράπεζες να δανείζουν σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά, και τον Ιούλιο η Επιτροπή ανακοίνωσε μέτρα με σκοπό τη διευκόλυνση των κεφαλαιαγορών σε ό,τι αφορά τη στήριξη των επιχειρήσεων της ΕΕ που ανακάμπτουν από την κρίση.

Για τον περαιτέρω μετριασμό των επιπτώσεων της πανδημίας στους πολίτες και στις επιχειρήσεις, τον Ιούλιο καταρτίστηκε κατάλογος βέλτιστων πρακτικών, μετά από δύο συναντήσεις που διοργάνωσε η Επιτροπή με εκπροσώπους των καταναλωτών και των επιχειρήσεων, ευρωπαϊκές τράπεζες, άλλους δανειστές και τον ασφαλιστικό τομέα. Ο κατάλογος καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο οι εν λόγω παράγοντες της αγοράς μπορούν να στηρίζουν τους πολίτες και τις επιχειρήσεις καθ' όλη τη διάρκεια της κρίσης. Οι συζητήσεις αποτελούν μέρος μιας ευρύτερης προσπάθειας της Επιτροπής για αύξηση του δανεισμού.

Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή ανακοίνωσε ένα νέο σχέδιο δράσης για την υλοποίηση μιας Ένωσης Κεφαλαιαγορών που θα λειτουργεί προς όφελος των πολιτών και των επιχειρήσεων. Παρότι πρόκειται για μακροπρόθεσμο έργο, τα βραχυπρόθεσμα μέτρα μπορούν να κάνουν τη διαφορά —μέτρα όπως η απλούστευση των απαιτήσεων εισαγωγής για

τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, η υποστήριξη περισσότερων μακροπρόθεσμων επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου από ασφαλιστικές εταιρείες και τράπεζες, η ενθάρρυνση των τραπεζών να κάνουν μεγαλύτερη χρήση της τιτλοποίησης και η βελτίωση της πρόσβασης των επενδυτών σε πληροφορίες.

Πολλά νοικοκυριά και επιχειρήσεις δέχονται έντονη οικονομική πίεση λόγω της πανδημίας. Η εγγύηση ότι οι πολίτες και οι επιχειρήσεις θα συνεχίσουν να έχουν πρόσβαση σε πιστώσεις από την τράπεζά τους αποτελεί, συνεπώς, ύψιστη προτεραιότητα για την Επιτροπή. Στα τέλη του 2020 η Επιτροπή πρότεινε στρατηγική για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, η οποία, ενώ διασφαλίζει την προστασία των δανειοληπτών, μπορεί να συμβάλει στην πρόληψη μιας αύξησης των μη εξυπηρετούμενων δανείων ανάλογης αυτής που ακολούθησε την τελευταία χρηματοπιστωτική κρίση. Στόχος της είναι να συμβάλει στην ταχεία και βιώσιμη ανάκαμψη της οικονομίας μετά τη λήξη της πανδημίας, διατηρώντας παράλληλα τη σταθερότητα του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού τομέα και την ικανότητα των τραπεζών να χορηγούν δάνεια στην πραγματική οικονομία.

Με την έγκριση του κανονισμού για την ταξινόμηση το 2020, η Ένωση Κεφαλαιαγορών γίνεται πιο πράσινη και βοηθά την ΕΕ να πετύχει τους στόχους της σε ό,τι αφορά το κλίμα, δίνοντας ώθηση στις επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα σε πράσινα και βιώσιμα έργα. (Βλ. επίσης «Δημιουργία μιας κλιματικά ουδέτερης Ευρώπης έτοιμης για την ψηφιακή εποχή».)

Δίκαιη, απλή και σύγχρονη φορολογία και τελωνεία

Η δίκαιη φορολογία είναι απαραίτητη για την προστασία των δημόσιων εσόδων, τη δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού και τη διασφάλιση της κοινωνικής δικαιοσύνης. Το 2020 η Επιτροπή ξεκίνησε τις εργασίες της για την αναμόρφωση του φορολογικού περιβάλλοντος στην Ευρώπη, ώστε να καταστεί πιο δίκαιο και φιλικό προς την ανάπτυξη. Τον Ιούλιο παρουσίασε μια νέα δέσμη μέτρων για τη φορολογία, συμπεριλαμβανομένου ενός σχεδίου δράσης για δίκαιη και απλή φορολόγηση, προκειμένου να καταστεί η φορολόγηση ευκολότερη για τους έντιμους φορολογούμενους και να κάνει πιο δύσκολη τη ζωή των φοροφυγάδων. Μετά από πρόταση της Επιτροπής τον Ιούλιο, τα κράτη μέλη συμφώνησαν τον Νοέμβριο σε νέους κανόνες φορολογικής διαφάνειας για τις ψηφιακές πλατφόρμες. Το Συμβούλιο ενέκρινε επίσης

συμπεράσματα για τον θεμιτό φορολογικό ανταγωνισμό στην ΕΕ και εκτός αυτής, μετά τη σχετική ανακοίνωση της Επιτροπής της 15ης Ιουλίου.

Σε ό,τι αφορά τα τελωνεία, τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή παρουσίασε ένα νέο σχέδιο δράσης για την τελωνειακή ένωση, το οποίο περιέχει μια σειρά μέτρων ώστε να καταστούν τα τελωνεία της ΕΕ πιο έξυπνα, καινοτόμα και αποδοτικά. Τον Οκτώβριο ενέκρινε την πρωτοβουλία για ένα περιβάλλον ενιαίας θυρίδας της ΕΕ για τα τελωνεία, που αποτελεί μια μελλοντοστραφή ψηφιακή λύση για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη ανταλλαγή ηλεκτρονικών δεδομένων μεταξύ των διαφόρων κυβερνητικών αρχών που εμπλέκονται στον εκτελωνισμό εμπορευμάτων στα σύνορα.

Θεμιτός ανταγωνισμός

Η μελλοντική βιομηχανική, οικολογική και ψηφιακή στρατηγική της Ευρώπης πρέπει να βασίζεται στον θεμιτό ανταγωνισμό. Η πολιτική ανταγωνισμού διασφαλίζει ισότιμους όρους ανταγωνισμού, που παρέχουν στις επιχειρήσεις κίνητρα για επενδύσεις, καινοτομία και ανάπτυξη. Συμβάλλει στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της ΕΕ και των εταιρειών της και προστατεύει την πρόσβαση των εταιρειών της σε υψηλής ποιότητας συντελεστές παραγωγής σε ελκυστικές τιμές, διασφαλίζοντας τη θέση τους τόσο στο εσωτερικό όσο και παγκοσμίως. Οι υγιείς κανόνες ανταγωνισμού της ΕΕ επιτρέπουν τη συνεργασία για την ενίσχυση του ανταγωνισμού, στηρίζουν τη μεγέθυνση και την ανάπτυξη ισχυρών εταιρειών, είτε μεγαλύτερων είτε ΜΜΕ, ενώ επιτρέπουν και στηρίζουν τον οικολογικό προσανατολισμό της οικονομίας μας.

Το 2020 η Επιτροπή συνέχισε να επιβάλλει μέτρα όσον αφορά την εφαρμογή της νομοθεσίας για τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων, τον έλεγχο των συγκεντρώσεων και τους αντιμονοπωλιακούς κανόνες σε όλες τις αγορές, συμπεριλαμβανομένης της ψηφιακής, της φαρμακευτικής, των βασικών βιομηχανιών και άλλων αγορών.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι, στο πλαίσιο της οικονομικής της αντίδρασης στην COVID-19, τον Μάρτιο η Επιτροπή εξέδωσε προσωρινό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις, το οποίο επιτρέπει στα κράτη μέλη να αξιοποιούν την πλήρη ευελιξία που παρέχουν οι κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις για τη

στήριξη των επιχειρήσεων που πλήττονται από την πρωτοφανή έξαρση της νόσου. Κατά τη διάρκεια του έτους, η Επιτροπή έλαβε σχεδόν 400 αποφάσεις για την έγκριση 500 εθνικών μέτρων που κοινοποιήθηκαν από τα 27 κράτη μέλη και το Ηνωμένο Βασίλειο στο πλαίσιο της έξαρσης του κορονοϊού.

Τα τελευταία χρόνια συντελούνται αλλαγές με ολοένα ταχύτερους ρυθμούς, ενώ ο κόσμος ψηφιοποιείται και διασυνδέεται όλο και περισσότερο. Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή συνέχισε τη διαδικασία αναστοχασμού σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού, συνεχίζοντας παράλληλα την επανεξέταση των κανόνων ανταγωνισμού στους τομείς του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων, του ελέγχου των συγκεντρώσεων και της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας, υλοποιώντας τις πράσινες και τις ψηφιακές προτεραιότητες της προέδρου κ. φον ντερ Λάιεν.

Επιπλέον, για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων που ανακύπτουν στις ψηφιακές αγορές οι οποίες επηρεάζονται περισσότερο από αδυναμίες της αγοράς, όπως συμβαίνει με ορισμένες ψηφιακές πλατφόρμες που έχουν ρόλο ρυθμιστή πρόσβασης, η Επιτροπή παρουσίασε στις 15 Δεκεμβρίου νόμο για τις ψηφιακές αγορές και νόμο για τις ψηφιακές υπηρεσίες. (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με αυτές τις πρωτοβουλίες, βλ. «Δημιουργία μιας κλιματικά ουδέτερης Ευρώπης έτοιμης για την ψηφιακή εποχή».)

Οικοδόμηση μιας δίκαιης και κοινωνικής Ευρώπης

Μια ισχυρή κοινωνική Ευρώπη για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση

Η οικονομική ανάκαμψη από την πανδημία του κορονοϊού πρέπει να είναι δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς και, ταυτόχρονα, να προετοιμάζει τους πολίτες για τη διττή πράσινη και ψηφιακή μετάβαση. Η ΕΕ θα δώσει προτεραιότητα στην κοινωνική διάσταση της οικονομίας, ιδίως με τη στήριξη των κρατών μελών για την πλήρη υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Το 2020 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δρομολόγησε πρωτοβουλίες για μια ισχυρή κοινωνική Ευρώπη, χρησιμοποιώντας ως θεμέλιο τον πυλώνα. Τα κράτη μέλη, οι περιφέρειες και οι εταίροι της ΕΕ κλήθηκαν να εκφράσουν τις απόψεις τους σχετικά με τον τρόπο επίτευξης των στόχων του πυλώνα στο πλαίσιο της προετοιμασίας για ένα νέο σχέδιο δράσης το 2021.

Μόνον **1 στους 25** εργαζομένους χαμηλής ειδίκευσης συμμετέχει σε διά βίου μάθηση.

Το μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων ανερχόταν σε **14,1 %** το 2018.

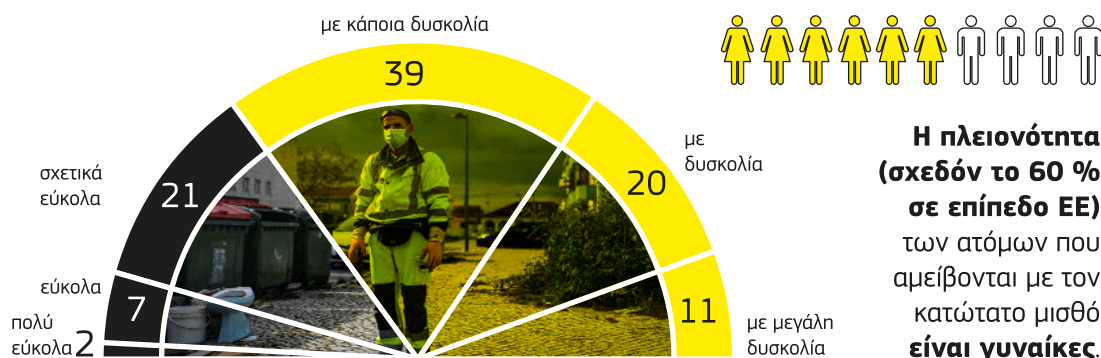
Μόνο το **50 %** των ατόμων με αναπηρία που επιθυμούν να εργαστούν έχουν δουλειά.

Πάνω από **1 στα 5** παιδιά αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού.

Το **40 %** των κρουσμάτων καρκίνου μπορούν να προληφθούν.

Η ανεργία των νέων στις περιφέρειες της ΕΕ κυμαινόταν μεταξύ **2,8 % και 64 %** το 2019.

Οι περισσότεροι εργαζόμενοι που αμείβονται με τον κατώτατο μισθό δυσκολεύονται να καλύψουν τις ανάγκες τους (%)

Πηγή: Υπολογισμοί Eurofound βάσει των EU-SILC 2018.

Μία από τις αρχές του πυλώνα, και προτεραιότητα για την πρόεδρο κ. φον ντερ Λάιεν, είναι να διασφαλιστεί για κάθε εργαζόμενο στην ΕΕ επαρκής προστασία του κατώτατου μισθού η οποία να επιτρέπει την αξιοπρεπή διαβίωση. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η Επιτροπή πρότεινε τον Οκτώβριο να αυξηθούν η επάρκεια και το εύρος της προστασίας του κατώτατου μισθού στην Ευρώπη. Η προτεινόμενη οδηγία έχει στόχο να διασφαλίσει την προστασία όλων των εργαζομένων στην ΕΕ με έναν επαρκή κατώτατο μισθό που να επιτρέπει την αξιοπρεπή διαβίωση οπουδήποτε και αν εργάζονται. Προωθεί επίσης τις συλλογικές διαπραγματεύσεις για τον καθορισμό των μισθών σε όλα τα κράτη μέλη, και αποσκοπεί στη μείωση της μισθολογικής ανισότητας και της φτώχειας των εργαζομένων, με παράλληλο σεβασμό της ποικιλομορφίας των εθνικών πλαισίων και παραδόσεων.

Ανάπτυξη των δεξιοτήτων των ατόμων

Ο πράσιнос και ο ψηφιακός μετασχηματισμός αλλάζουν τον τρόπο με τον οποίο εργαζόμαστε, μαθαίνουμε, συμμετέχουμε στα κοινωνικά δρώμενα και ζούμε την καθημερινότητά μας. Ταυτόχρονα, η πανδημία είχε σοβαρές επιπτώσεις σε εκατομμύρια ανθρώπους στην ΕΕ που έχασαν τη δουλειά τους ή υπέστησαν σημαντική απώλεια εισοδήματος. Η Ευρώπη μπορεί να αντιμετωπίσει αυτές τις προκλήσεις και να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες αρκεί οι πολίτες της να αναπτύξουν τις κατάλληλες δεξιότητες.

Το ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων είναι ένα 5ετές σχέδιο το οποίο αποσκοπεί στην υποστήριξη ατόμων και επιχειρήσεων ώστε να μπορέσουν να αναπτύξουν περισσότερες και καλύτερες δεξιότητες και να τις αξιοποιήσουν. Το θεματολόγιο αυτό κινητοποιεί εταίρους του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα με μια δέσμη φιλόδοξων στόχων για την ανάπτυξη δεξιοτήτων οι οποίοι πρέπει να επιτευχθούν έως το 2025.

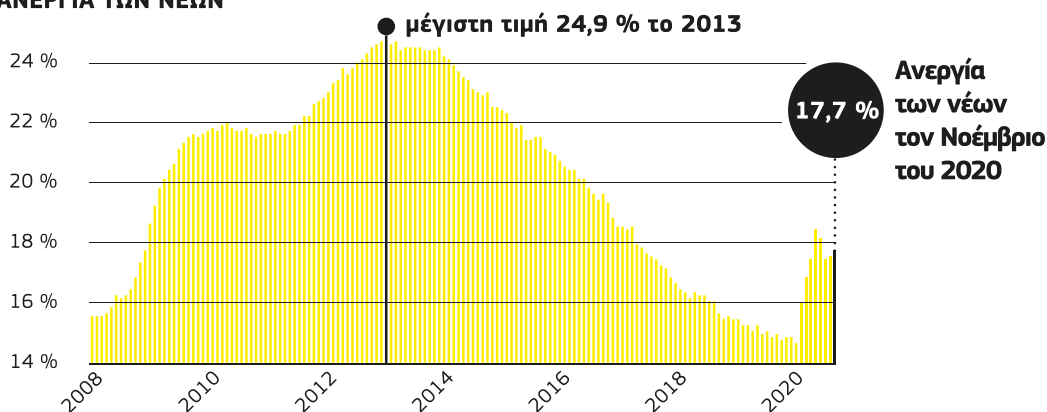
Το θεματολόγιο δεξιοτήτων περιλαμβάνει 12 δράσεις που διαρθρώνονται γύρω από τέσσερα δομικά στοιχεία: ένα σύμφωνο δεξιοτήτων για την προώθηση κοινής δράσης με στόχο τη μεγιστοποίηση του αντικτύπου των επενδύσεων στη βελτίωση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού· δράσεις που διασφαλίζουν την κατοχή των κατάλληλων δεξιοτήτων για την κάλυψη των θέσεων εργασίας· εργαλεία και πρωτοβουλίες για τη στήριξη των ατόμων στις μαθησιακές διαδρομές τους στον τομέα της διά βίου μάθησης· και ένα πλαίσιο για την απελευθέρωση των επενδύσεων σε δεξιότητες.

Το ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων δρομολογήθηκε την 1η Ιουλίου 2020, και ήδη έχει αναληφθεί δράση στο πλαίσιο των 7 από τις 12 εμβληματικές πρωτοβουλίες του. Οι υπόλοιπες 5 θα δρομολογηθούν το 2021.

Δημιουργία περισσότερων ευκαιριών για τους νέους

Η πανδημία ανέδειξε τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν συχνά πολλοί νέοι κατά τα πρώτα τους βήματα στην αγορά εργασίας. Με τη δέσμη μέτρων για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων, η οποία δρομολογήθηκε τον Ιούλιο, η ΕΕ έχει στόχο να στηρίξει τους νέους, θέτοντας στη διάθεσή τους περισσότερα προγράμματα μαθητείας και μεριμνώντας ούτως ώστε να προσφέρεται απασχόληση, κατάρτιση ή περαιτέρω εκπαίδευση σε όλους τους νέους κάτω των 30 ετών εντός 4 μηνών από τη στιγμή που μένουν άνεργοι ή εξέρχονται από την εκπαίδευση. Η πρωτοβουλία αυτή έχει επίσης στόχο να εκσυγχρονίσει την επαγγελματική εκπαίδευση και να την κάνει πιο ελκυστική, προσαρμόζοντάς την παράλληλα στις απαιτήσεις της ψηφιακής και της πράσινης οικονομίας.

ΑΝΕΡΓΙΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Η δέσμη μέτρων για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων προτείνει επίσης την ενίσχυση των Εγγυήσεων για τη νεολαία, ώστε στο μέλλον να μπορέσουν να λάβουν βοήθεια ακόμη περισσότεροι νέοι. Τον Νοέμβριο το Συμβούλιο ενέκρινε την πρόταση της Επιτροπής, η οποία περιλαμβάνει βελτιώσεις όπως είναι η διεύρυνση ώστε να συμπεριλάβει ευάλωτους

νέους και η αύξηση του ανώτατου ορίου ηλικίας στα 29 έτη. Ως εκ τούτου, διατίθεται ενωσιακή χρηματοδότηση στα κράτη μέλη ώστε να ενισχυθεί η στήριξη της απασχόλησης των νέων, με τη φιλοδοξία να επενδυθούν συνολικά 22 δισ. ευρώ μέσω του NextGenerationEU και του προϋπολογισμού για την περίοδο 2021-2027.

Γέφυρα προς την απασχόληση για την επόμενη γενιά: πώς η ΕΕ βοηθά τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν κατά μέτωπο την πρόκληση. ↓

Γέφυρα προς την απασχόληση – ενίσχυση των Εγγυήσεων για τη νεολαία

Θωράκιση της πολιτικής της ΕΕ στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για το μέλλον

Νέα ώθηση στη μαθητεία

Συμπληρωματικά μέτρα για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων

Δεκάδες δισεκατομμύρια ευρώ τροφοδοτούν το σχέδιο ανάκαμψης για τους νέους.

Τα κράτη μέλη πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στις επενδύσεις που μπορούν να βοηθήσουν τους νέους βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα.

Δημιουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης

Περισσότερες ευκαιρίες για τους νέους σημαίνουν επίσης αναβάθμιση της ποιότητας, της συμμετοχικότητας και της ψηφιακής και πράσινης διάστασης των εκπαιδευτικών συστημάτων. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή εξέδωσε τον Σεπτέμβριο ανακοίνωση σχετικά με την ολοκλήρωση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη. Η ανακοίνωση

αυτή υποδεικνύει πώς μπορούν τα κράτη μέλη να διαμορφώσουν από κοινού μια ΕΕ όπου οι σπουδαστές και οι διδάσκοντες θα είναι ελεύθεροι να μαθαίνουν και να εργάζονται σε ολόκληρη την ήπειρο, και όπου τα εκπαιδευτικά ιδρύματα θα μπορούν να συνεργάζονται ελεύθερα, όχι μόνο στην Ευρώπη αλλά και πέραν αυτής. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της έχουν θέσει σαφή ορόσημα, και θα υποστηριχθούν από το NextGenerationEU και το πρόγραμμα Erasmus+.

←

Η Technocité, κοντά στη Μονς στο Βέλγιο, συνεργάζεται με ενήλικους εκπαιδευόμενους και άτομα που αναζητούν εργασία για να τους βοηθήσει να αναπτύξουν τις δεξιότητες που απαιτούνται στους κλάδους των ψηφιακών εφαρμογών και της δημιουργίας. Κατά την πρώτη επιβολή περιορισμών της κυκλοφορίας, την άνοιξη του 2020, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα σε όλη τη χώρα έκλεισαν για μήνες. Για την Technocité αυτό επέβαλλε γρήγορη αναπροσαρμογή ή κλείσιμο. Με χρηματοδότηση της ΕΕ ύψους 3,3 εκατ. ευρώ, η Technocité μπόρεσε να διαμορφώσει νέες μεθόδους εργασίας. Όλα τα μαθήματα μεταφέρθηκαν στο διαδίκτυο, ώστε οι εκπαιδευόμενοι να τα παρακολουθούν εξ αποστάσεως.

Ψηφιακή εκπαίδευση και κατάρτιση

Η κρίση του κορονοϊού έθεσε την εξ αποστάσεως μάθηση στο επίκεντρο των εκπαιδευτικών πρακτικών, αποκαλύπτοντας την επιτακτική ανάγκη βελτίωσης της ψηφιακής εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο των προσπαθειών της για την προώθηση της ψηφιακής μετάβασης, η Επιτροπή ενέκρινε τον Σεπτέμβριο νέο σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση, με το οποίο προτείνεται σειρά πρωτοβουλιών για υψηλής ποιότητας και προσβάσιμη ψηφιακή εκπαίδευση στην ΕΕ χωρίς

αποκλεισμούς. Το σχέδιο δράσης ζητεί την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, προκειμένου να καταστούν τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης πραγματικά κατάλληλα για την ψηφιακή εποχή. Η Επιτροπή θα δημιουργήσει έναν ευρωπαϊκό κόμβο ψηφιακής εκπαίδευσης για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των σχετικών τομέων πολιτικής, τη σύσταση δικτύου εθνικών συμβουλευτικών υπηρεσιών και την ενίσχυση του διαλόγου μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών παραγόντων.

Κλιμάκωση της δράσης για μια Ένωση ισότητας

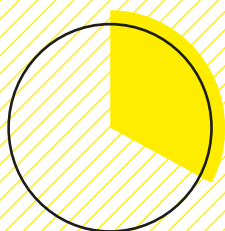
Η ΕΕ είναι προσηλωμένη στην οικοδόμηση μιας Ένωσης ισότητας. Αυτό σημαίνει, αφενός, την εφαρμογή πολιτικών και δράσεων που αμφισβητούν τα στερεότυπα που εξακολουθούν να υπάρχουν πολύ συχνά στην κοινωνία και, αφετέρου, τη δημιουργία συνθηκών υπό τις οποίες όλοι θα μπορούν να αξιοποιούν τα ταλέντα τους ανεξάρτητα από φύλο, φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, ηλικία, αναπηρίες, γενετήσιο προσανατολισμό ή θρησκευτικές πεποιθήσεις. Μια πιο δίκαιη ΕΕ θα διασφαλίσει επίσης ότι κατά τη λήψη αποφάσεων θα λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες όλων στην κοινωνία.

Κατά την 20ή επέτειο του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τον Δεκέμβριο, η Επιτροπή ενέκρινε νέα στρατηγική για τη βελτίωση της εφαρμογής του. Στην έκθεση της Επιτροπής του Ιουνίου του 2019 και στις διαβουλεύσεις για την προετοιμασία της στρατηγικής τονιζόταν ότι ο Χάρτης δεν αξιοποιείται πλήρως στα κράτη μέλη. Οι πολίτες δεν έχουν ικανοποιητική επίγνωση των δικαιωμάτων τους, και θα ήθελαν να μάθουν πώς μπορούν να ζητήσουν επανόρθωση σε περίπτωση παραβίασής τους. Η στρατηγική προτείνει τρόπους για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή του Χάρτη, όπως η ενδυνάμωση των δικαστηρίων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, και για να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με τα δικαιώματά τους.

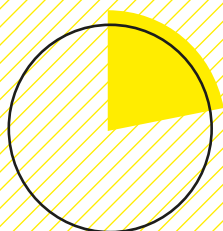
Ισότητα των φύλων

Η δημιουργία μιας Ένωσης ισότητας αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα για την Επιτροπή και αναγκαιότητα εάν θέλουμε μια δίκαιη, ισχυρή και ευημερούσα ΕΕ για όλες τις γυναίκες και τους άνδρες, τα κορίτσια και τα αγόρια σε όλη τους την πολυμορφία. Προκειμένου να καλυφθούν τα κενά και να μπορέσει η ΕΕ να αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητές της σε όλο το κοινωνικό πεδίο, όπως π.χ. στους τομείς της εκπαίδευσης, της απασχόλησης, της επιχειρηματικής δραστηριότητας και της πολιτικής, η Επιτροπή παρουσίασε τον Μάρτιο μια στρατηγική για την ισότητα των φύλων. Η στρατηγική αυτή δίνει όραμα και καθορίζει στόχους πολιτικής και δράσεις για την επίτευξη πραγματικής προόδου όσον αφορά την ισότητα των φύλων στην ΕΕ και την υλοποίηση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

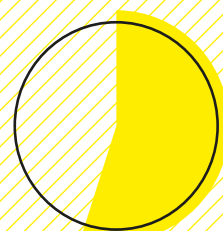
Στις δράσεις οι οποίες περιγράφονται περιλαμβάνονται η πρωτοβουλία για την πρόληψη και την καταπολέμηση συγκεκριμένων μορφών έμφυλης βίας, δράσεις για την αμφισβήτηση των έμφυλων στερεοτύπων, μέτρα για την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής και για την ισότητα των αμοιβών, καθώς επίσης η προώθηση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων στη λήψη αποφάσεων και στην πολιτική.

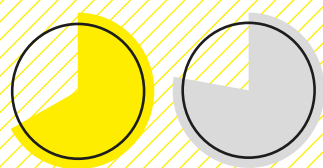
Το **33 %** των γυναικών στην ΕΕ έχουν βιώσει **σωματική και/ή σεξουαλική βία**.

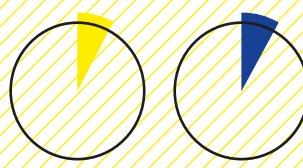
Το **22 %** των γυναικών στην ΕΕ έχουν βιώσει **σωματική και/ή σεξουαλική βία από τον σύντροφό τους**.

Το **55 %** των γυναικών στην ΕΕ έχουν δεχθεί σεξουαλική παρενόχληση, και επίσης οι γυναίκες είναι πιθανότερο να πέσουν θύματα σεξουαλικής παρενόχλησης στο διαδίκτυο απ' ό,τι οι άνδρες.

Στην ΕΕ **εργάζεται** μόνο το **67 %** των γυναικών, έναντι **78 %** των ανδρών.

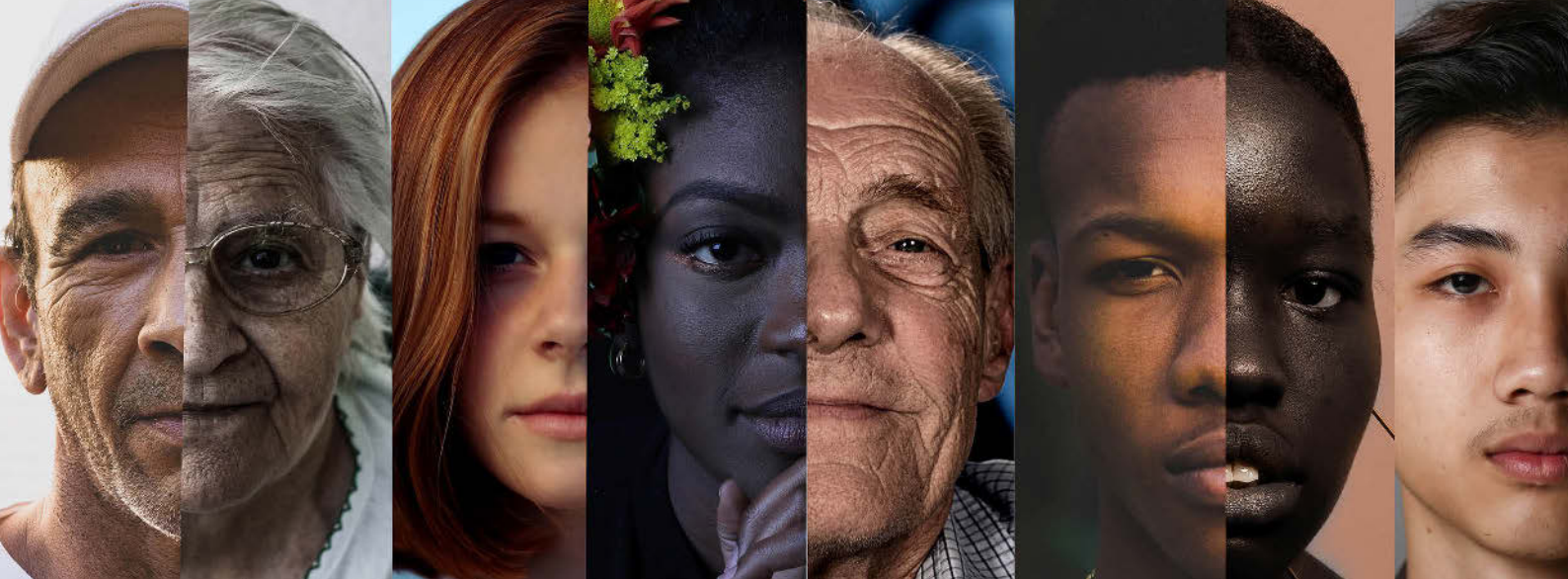

Μόλις το **7,8 %** των προέδρων διοικητικών συμβουλίων και το **8,2 %** των διευθυντικών στελεχών είναι γυναίκες.

Οι περιορισμοί της κυκλοφορίας και των μετακινήσεων επιβράδυναν την εξάπλωση της νόσου COVID-19, αλλά σε πολλές περιπτώσεις ανάγκασαν επίσης θύματα ενδοοικογενειακής βίας να περιοριστούν στον ίδιο χώρο με τα άτομα που τα κακοποιούν. Αν και είναι πολύ νωρίς για να υπάρχουν αξιόπιστα στοιχεία, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας ανέφερε σημαντική αύξηση της ενδοοικογενειακής βίας λόγω των μέτρων περιορισμού της κυκλοφορίας. Η Επιτροπή διοργάνωσε διαδικτυακά σεμινάρια με τα κράτη μέλη σχετικά με τις πτυχές της πανδημίας που αφορούν την ισότητα των φύλων. Αναλύθηκαν ορθές πρακτικές για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας, ζητήματα της εργασίας και της φροντίδας που συνδέονται με την ισότητα των φύλων, καθώς και το θέμα της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων στη λήψη αποφάσεων, όλα στο πλαίσιο της νόσου COVID-19. Μέσω της πρωτοβουλίας Spotlight ανακατευθύνθηκαν κονδύλια σχεδόν 18 εκατ. ευρώ στην αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Η πρωτοβουλία είχε δρομολογηθεί το 2017 από κοινού με τα Ηνωμένα Έθνη, με την ΕΕ να συνεισφέρει 500 εκατ. ευρώ για την εξάλειψη όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών.

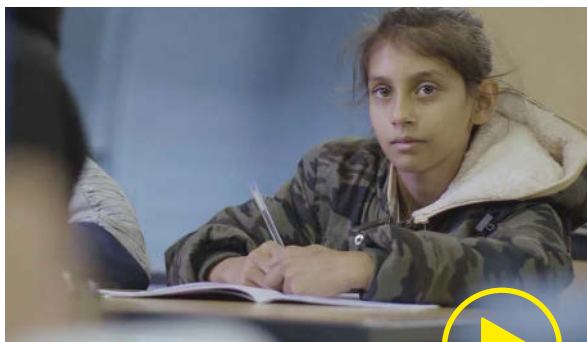
Καταπολέμηση του ρατσισμού

Μολονότι ο ρατσισμός και οι φυλετικές διακρίσεις απαγορεύονται στην ΕΕ, εξακολουθούν να υφίστανται σε πολλές μορφές, ενίοτε σε συνδυασμό με διακρίσεις λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, φύλου, γενετήσιου προσανατολισμού, ηλικίας, αναπηρίας ή μεταναστευτικού υπόβαθρου. Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή παρουσίασε το σχέδιο δράσης της ΕΕ για την καταπολέμηση του ρατσισμού 2020-2025, με σκοπό να φέρει σε επαφή φορείς από όλα τα επίπεδα για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του ρατσισμού, συμπεριλαμβανομένου του διαρθρωτικού ρατσισμού. Το σχέδιο εφιστά την προσοχή των κρατών μελών στην αυστηρότερη εφαρμογή της υπάρχουσας ενωσιακής νομοθεσίας. Επιπλέον, προβλέπει τον διορισμό συντονιστή της ΕΕ για την καταπολέμηση του ρατσισμού και τη λήψη μέτρων για τη στήριξη των κρατών μελών ώστε να καταστεί πιο δίκαιη η αστυνόμευση και να προληφθούν συμπεριφορές που εισάγουν διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένης της διαμόρφωσης εικόνας με βάση φυλετικά ή εθνοτικά χαρακτηριστικά. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να υποβάλουν εθνικά σχέδια για την καταπολέμηση του ρατσισμού έως το τέλος του 2022.

Ισότητα, ένταξη και συμμετοχή των Ρομά

Σύμφωνα με έρευνα του 2019, το 45 % των Ρομά είχε υποστεί διακρίσεις κατά τους προηγούμενους 12 μήνες. Μέλη της μεγαλύτερης εθνοτικής μειονότητας της Ευρώπης εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν απαράδεκτες διακρίσεις και κοινωνικοοικονομικό αποκλεισμό στην καθημερινή τους ζωή, ενώ τα αρνητικά στερεότυπα και οι προκαταλήψεις εξακολουθούν να είναι συχνό φαινόμενο. Τον Οκτώβριο η Επιτροπή παρουσίασε ένα ενισχυμένο στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την ισότητα, την ένταξη και τη συμμετοχή των Ρομά για τα επόμενα 10 έτη.

↑

BINTEO 1σες ευκαιρίες #EU4Roma

Όλοι οι Ρομά θα πρέπει να έχουν την ευκαιρία να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους και να συμμετάσχουν στην πολιτική, κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή. Το προηγούμενο πλαίσιο επικεντρωνόταν κυρίως στην κοινωνικοοικονομική

ενσωμάτωση. Το νέο στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για τους Ρομά θέτει μια σειρά ελάχιστων στόχων που πρέπει να επιτευχθούν έως το 2030. Οι στόχοι θα επιτευχθούν μέσω μιας πιο ολοκληρωμένης προσέγγισης που παράλληλα με την ένταξη των περιθωριοποιημένων Ρομά θα προάγει την ισότητα και τη συμμετοχή όλων. Η Επιτροπή υπέβαλε επίσης προς έγκριση στο Συμβούλιο σύσταση σχετικά με την ισότητα, την ένταξη και τη συμμετοχή των Ρομά, με κατάλογο ειδικών μέτρων που πρέπει να ληφθούν από τα κράτη μέλη για την επίτευξη των στόχων σε επίπεδο ΕΕ. Το στρατηγικό πλαίσιο συμπληρώνει το έργο της Επιτροπής σε άλλους τομείς, όπως είναι ο προϋπολογισμός της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027, το σχέδιο δράσης της ΕΕ για την καταπολέμηση του ρατσισμού 2020-2025, η στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα των θυμάτων και η στρατηγική για την ισότητα των φύλων.

Ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ

Η πρώτη στρατηγική της Επιτροπής για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ, που δημοσιεύτηκε τον Νοέμβριο, καθορίζει δράσεις της ΕΕ για την αντιμετώπιση των διακρίσεων και των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι λεσβίες, οι ομοφυλόφιλοι, οι αμφιφυλόφιλοι, τα διαφυλικά, τα μεσοφυλικά και τα κουίρ άτομα. Η Επιτροπή σχεδιάζει μια πρωτοβουλία για τη διεύρυνση του καταλόγου των ευρωεγκλημάτων ώστε να περιληφθούν σ' αυτόν η ομοφοβική ρητορική και τα εγκλήματα μίσους, και προτείνει να στηριχθούν τα κράτη μέλη για την ανάπτυξη εθνικών σχεδίων δράσης, να διοργανωθούν πανευρωπαϊκές εκστρατείες ευαισθητοποίησης, να χρηματοδοτηθούν οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και να ενσωματωθεί η ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ στις πολιτικές της ΕΕ.

Πρώτη ενωσιακή στρατηγική για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε την πρώτη στα χρονικά ενωσιακή στρατηγική για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων. Η στρατηγική αυτή θέτει μια σειρά από βασικούς στόχους που διακρίνονται σε τέσσερις πυλώνες οι οποίοι θα πρέπει να επιτευχθούν έως το 2025.

**Καταπολέμηση
των διακρίσεων
κατά των ΛΟΑΤΚΙ**

**Διασφάλιση
της προστασίας
των ΛΟΑΤΚΙ**

**Οικοδόμηση
κοινωνιών χωρίς
αποκλεισμό των
ΛΟΑΤΚΙ**

**Ανάληψη ηγετικού ρόλου
στον αγώνα υπέρ της
ισότητας των ΛΟΑΤΚΙ σε
παγκόσμιο επίπεδο**

Δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία

Τα άτομα με αναπηρία ενδέχεται να διατρέχουν υψηλότερο κίνδυνο φτώχειας, να έχουν χαμηλότερο μορφωτικό επίπεδο, να αντιμετωπίζουν φραγμούς που εμποδίζουν την πλήρη ενσωμάτωσή τους στην κοινωνία, ενώ και η αξιοπρέπεια και τα θεμελιώδη δικαιώματά τους κινδυνεύουν ενδεχομένως περισσότερο λόγω έλλειψης ανεξαρτησίας και αυτονομίας. Η πανδημία COVID-19 έχει οξύνει περαιτέρω αυτές τις ανισότητες. Τον Νοέμβριο η Επιτροπή δημοσίευσε την αξιολόγησή της σχετικά με την ευρωπαϊκή στρατηγική για την αναπηρία 2010-2020. Διαπίστωσε ότι, αν και υπάρχει περιθώριο βελτίωσης, η στρατηγική είχε θετικό αντίκτυπο στη συμπερίληψη θεμάτων αναπηρίας στη νομοθεσία και την πολιτική της ΕΕ. Παραδείγματα αποτελούν εν προκειμένω η έκδοση της ευρωπαϊκής πράξης για την προσβασιμότητα, της οδηγίας για την προσβασιμότητα στον παγκόσμιο ιστό και νομοθεσίας για τα δικαιώματα των επιβατών.

Στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα των θυμάτων

Τον Ιούνιο η Επιτροπή δημοσίευσε την πρώτη στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα των θυμάτων. Κύριος στόχος είναι να διασφαλιστεί η δυνατότητα όλων των θυμάτων εγκληματικών πράξεων να ασκήσουν πλήρως τα δικαιώματά τους ανεξάρτητα από το μέρος της ΕΕ στο οποίο έχει λάβει χώρα το έγκλημα ή τις περιστάσεις. Η στρατηγική προτείνει δράσεις που θα επιτρέπουν στα θύματα να καταγγέλλουν εγκλήματα, να ζητούν αποζημίωση και να αντιμετωπίζουν επιτυχώς τις συνέπειες του εγκλήματος, ενώ παράλληλα προωθεί την κατάρτιση των δικαστικών αρχών και των αρχών επιβολής του νόμου. Η έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας για τα δικαιώματα των θυμάτων, η οποία δημοσιεύτηκε τον Μάιο, αποκάλυψε αδυναμίες στα περισσότερα κράτη μέλη όσον αφορά δικαιώματα όπως η πρόσβαση σε πληροφορίες, σε υπηρεσίες στήριξης και προστασία, τις οποίες η στρατηγική επιδιώκει να αντιμετωπίσει.

Πρόβλεψη μελλοντικών προκλήσεων για να καταστεί η ΕΕ πιο ανθεκτική

Η νοοτροπία πρόβλεψης και ετοιμότητας είναι ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση των μελλοντικών προκλήσεων. Στην πρώτη της έκθεση στρατηγικών προβλέψεων, η Επιτροπή επικεντρώνεται στην ενσωμάτωση στρατηγικών προβλέψεων στη χάραξη πολιτικής της ΕΕ, καθορίζοντας ένα πλαίσιο σε επίπεδο Επιτροπής, και προτείνει τις στρατηγικές προβλέψεις

ως εργαλείο για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της ΕΕ από τέσσερις απόψεις: κοινωνική και οικονομική· γεωπολιτική· πράσινη· και ψηφιακή. Η πρόβλεψη των μελλοντικών τάσεων είναι απαραίτητη προκειμένου οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής να λαμβάνουν υπόψη ζητήματα που θα ανακύψουν μακροπρόθεσμα, όπως είναι οι δημογραφικές προκλήσεις.

BINTEO

Πώς οι στρατηγικές προβλέψεις θα βοηθήσουν στη δίκαιη, πράσινη και ψηφιακή μετάβαση και θα καταστήσουν την Ευρώπη πιο ανθεκτική.

Η δημογραφική μεταβολή μετασχηματίζει την ευρωπαϊκή κοινωνία. Τον Ιούνιο η Επιτροπή δημοσίευσε την πρώτη της έκθεση σχετικά με τις επιπτώσεις των δημογραφικών τάσεων στην ΕΕ. Στην έκθεση αναλύονται οι συσχετισμοί μεταξύ δημογραφικών τάσεων και επιπτώσεων, καθώς και οι δυνατότητες ανάκαμψης από την κρίση του κορονοϊού. Η έκθεση σηματοδοτεί την έναρξη των εργασιών της Επιτροπής στον εν λόγω τομέα και θα συμβάλει στην εξεύρεση του καλύτερου δυνατού τρόπου στήριξης των πολιτών, των περιφερειών και των κοινοτήτων που πλήττονται περισσότερο. Χρησιμοποιεί επίσης ως βάση για την Πράσινη Βίβλο

σχετικά με τη γήρανση του πληθυσμού, καθώς και για τη μακροπρόθεσμη προοπτική για τις αγροτικές περιοχές η οποία αναμένεται το 2021. Η μετατροπή των δημογραφικών προκλήσεων σε ευκαιρίες θα συμβάλει στην επίτευξη του πράσινου και ψηφιακού μετασχηματισμού, που είναι ζωτικής σημασίας για ένα μέλλον ευημερίας και βιωσιμότητας. Αυτό σημαίνει ότι η υγειονομική περίθαλψη, η κοινωνική πρόνοια, οι δημόσιοι προϋπολογισμοί και η πρόσβαση στις υπηρεσίες πρέπει να εξεταστούν υπό το πρίσμα του μεταβαλλόμενου δημογραφικού τοπίου, με στόχο την καλύτερη προσαρμογή των πολιτικών στις κατά τόπους ανάγκες και συνθήκες.

Το 2018 το προσδόκιμο ζωής κατά τη γέννηση ανήλθε στα **78,2 έτη** για τους άνδρες και στα **83,7 έτη** για τις γυναίκες. Η αύξηση προβλέπεται να συνεχιστεί: οι άνδρες που θα γεννηθούν το 2070 αναμένεται να ζήσουν **86,1** χρόνια, ενώ οι γυναίκες **90,3** χρόνια.

Το 2018 ο μέσος αριθμός παιδιών ανά γυναίκα ήταν **1,55** και η διάμεση ηλικία των γυναικών κατά τον τοκετό τα **31,3** έτη.

Ο αριθμός παιδιών αναμένεται να αυξηθεί σε **1,66** και η διάμεση ηλικία κατά τον τοκετό να φθάσει τα **31,7** έτη το 2070.

Έως το 2070, το ποσοστό του **πληθυσμού ηλικίας 65 ετών και άνω** προβλέπεται να είναι **30,3 %** (έναντι 20,3 % το 2019), ενώ το 13,2 % του πληθυσμού προβλέπεται να είναι **ηλικίας 80 ετών και άνω** (έναντι 5,8 % το 2019).

Πρωώθηση των ευρωπαϊκών συμφερόντων και αξιών στον κόσμο

Ενίσχυση και εμπάθυνση της συνεργασίας με την Αφρική

Το 2020 παρατηρήθηκε αυξανόμενη δυναμική στις σχέσεις με την Αφρική, η οποία αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα για την ΕΕ. Στα τέλη Φεβρουαρίου η πρόεδρος κ. φον ντερ Λάιεν και τα περισσότερα μέλη της Επιτροπής συμμετείχαν στη 10η σύνοδο σε επίπεδο επιτροπών ΕΕ-Αφρικανικής Ένωσης στην Αντίς Αμπέμπα της Αιθιοπίας.

Η σύνοδος εντασσόταν στο πλαίσιο του συνεχιζόμενου διαλόγου με την Αφρικανική Ένωση και, εκτός από την έναρξη των προετοιμασιών για την έκτη σύνοδο κορυφής το 2021, έδωσε την ευκαιρία να συζητηθούν κοινές προκλήσεις σε τομείς όπως η ειρήνη και η διακυβέρνηση, η κλιματική αλλαγή, οι βιώσιμες θέσεις εργασίας και οι βιώσιμες επενδύσεις, η ψηφιοποίηση, καθώς και η κινητικότητα και η μετανάστευση.

Τον Μάρτιο η Επιτροπή και ο ύπατος εκπρόσωπος κ. Τζουζέπ Μπορέλ εξέδωσαν κοινή ανακοίνωση με θέμα «Προς μια ολοκληρωμένη στρατηγική με την Αφρική», η οποία έχει στόχο να προωθήσει την εταιρική σχέση μεταξύ των δύο ηπείρων στο επόμενο επίπεδο. Η ανακοίνωση πρότείνει ισχυρότερες εταιρικές σχέσεις σε πέντε βασικούς τομείς: πράσινη μετάβαση, ψηφιακό μετασχηματισμό, βιώσιμη ανάπτυξη, ειρήνη και διακυβέρνηση, μετανάστευση και κινητικότητα.

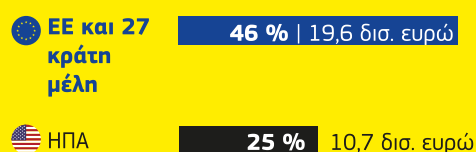

↑
10η σύνοδος σε επίπεδο επιτροπών ΕΕ-Αφρικανικής Ένωσης στην Αντίς Αμπέμπα, Αιθιοπία, 27 Φεβρουαρίου 2020

↑
Η πρόεδρος κ. φον ντερ Λάιεν επισκέφθηκε την Ακαδημία Αεροπορίας της Αντίς Αμπέμπα. Η ΕΕ συγχρηματοδοτεί αυτή τη διεθνή σχολή επιχειρηματικών σπουδών, η οποία δίνει τη δυνατότητα στους νέους να γίνουν πιλότοι, μέλη πληρώματος θαλάμου επιβατών ή ιπτάμενοι μηχανικοί. Στη φωτογραφία, ο κ. Τεβόλντε Γκεμρεμαριάμ, διευθυντής σύμβουλος της Ethiopian Airlines (αριστερά), και η κ. Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν (κέντρο).

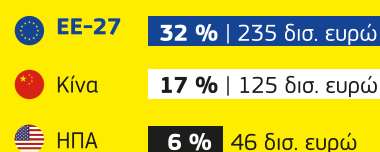
Επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια προς την Αφρική (2018)

Πηγή:
ΟΟΣΑ, DAC2A 2018. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για την Κίνα.

Εμπορευματικές συναλλαγές της Αφρικής ανά εταίρο (2018)

Σύνολο συναλλαγών (εξαγωγές και εισαγωγές)

Πηγή:
Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, 2018.

BINTEO Προς μια ολοκληρωμένη στρατηγική με την Αφρική ↓

Τον Νοέμβριο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκανε ένα σημαντικό βήμα προς την τόνωση των επενδύσεων στην Αφρική και στη γειτονία της ΕΕ, συμβάλλοντας στην επιτάχυνση της παγκόσμιας ανάκαμψης από την πανδημία με τη σύναψη 10 συμφωνιών χρηματοπιστωτικής εγγύησης αξίας 990 εκατ. ευρώ με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα-εταίρους. Από κοινού, οι εγγυήσεις αυτές αναμένεται να αποφέρουν συνολικές επενδύσεις ύψους έως και 10 δισ. ευρώ. Οι εγγυήσεις εντάσσονται στο πλαίσιο της ανταπόκρισης της «Ομάδας Ευρώπη» (Team Europe) στην πανδημία COVID-19.

Διεύρυνση της ΕΕ

Τον Φεβρουάριο η Επιτροπή έδωσε νέα πνοή στην πολιτική διεύρυνσης της ΕΕ παρουσιάζοντας τις προτάσεις της για την προώθηση της διαδικασίας προσχώρησης, ώστε να καταστεί πιο αξιόπιστη, προβλέψιμη και δυναμική, με ανανεωμένη έμφαση στις θεμελιώδεις μεταρρυθμίσεις και με ισχυρότερη πολιτική καθοδήγηση. Η ΕΕ έκανε ένα ιστορικό βήμα τον Μάρτιο αποφασίζοντας να αρχίσει διαπραγματεύσεις προσχώρησης με την Αλβανία και τη Βόρεια Μακεδονία. Τα κράτη μέλη επιβεβαίωσαν εκ νέου την αμέριστη υποστήριξή τους στην ευρωπαϊκή προοπτική των Δυτικών Βαλκανίων κατά τη διάσκεψη κορυφής ΕΕ-Δυτικών Βαλκανίων τον Μάιο.

Για τη στήριξη της μακροπρόθεσμης οικονομικής τους ανάκαμψης και την επιτάχυνση της σύγκλισης με την ΕΕ, η Επιτροπή υπέβαλε τον Οκτώβριο ένα

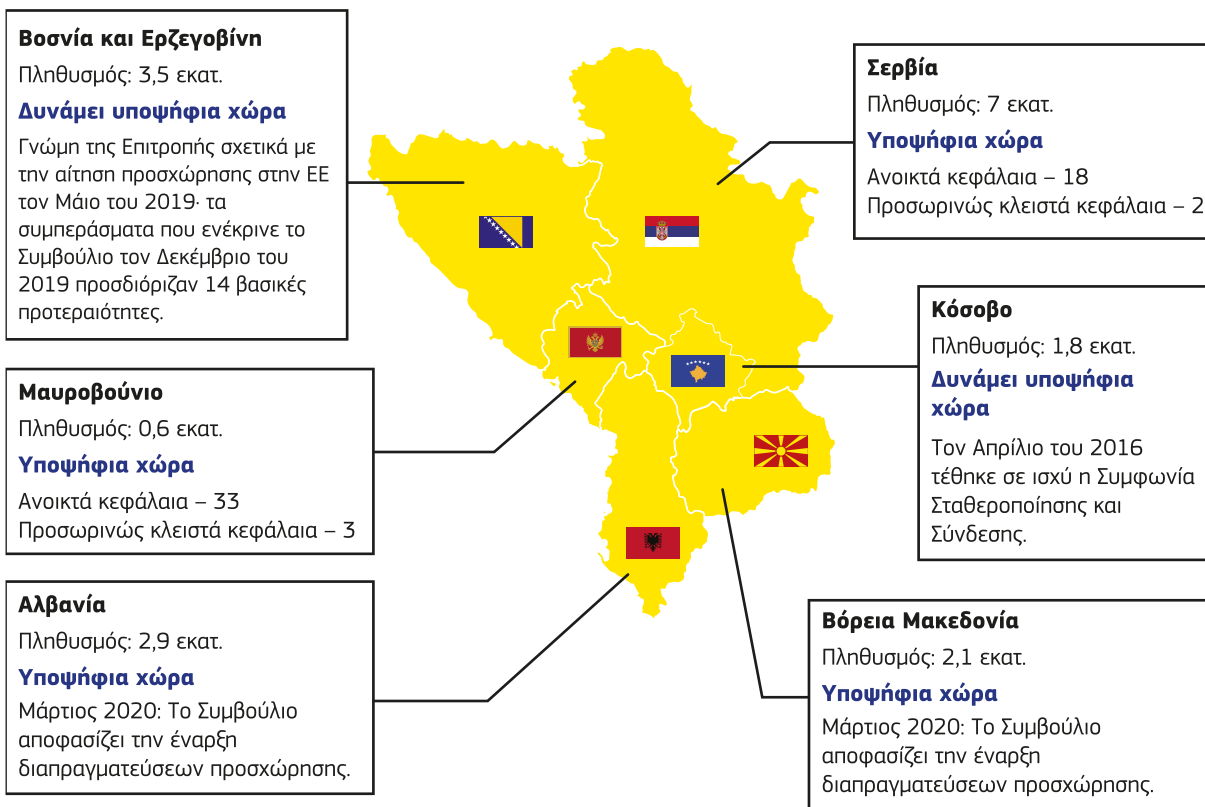
οικονομικό και επενδυτικό σχέδιο για τα Δυτικά Βαλκάνια, κινητοποιώντας έως και 9 δισ. ευρώ σε επιχορηγήσεις, ενώ ένας νέος μηχανισμός εγγυήσεων για τα Δυτικά Βαλκάνια αναμένεται να αυξήσει τις επενδύσεις έως και κατά 20 δισ. ευρώ. Το σχέδιο προωθεί επίσης την ισχυρή περιφερειακή ολοκλήρωση μέσω μιας κοινής περιφερειακής αγοράς, την οποία ενέκριναν οι ηγέτες των Δυτικών Βαλκανίων στη σύνοδο κορυφής της Σόφιας τον Νοέμβριο στο πλαίσιο της διαδικασίας του Βερολίνου. Κατά τη σύνοδο λήφθηκαν σημαντικά μέτρα για την ενίσχυση της περιφερειακής συνεργασίας με σκοπό την τόνωση της κοινωνικοοικονομικής ανάκαμψης και σύγκλισης καθώς οι ηγέτες των Δυτικών Βαλκανίων δεσμεύτηκαν να ενισχύσουν περαιτέρω την περιφερειακή συνεργασία ώστε να διευκολύνουν την πορεία τους προς την ΕΕ.

→

BINTEO Η ΕΕ χρηματοδοτεί την καινοτομία στον τουριστικό κλάδο στις παραμεθόριες περιοχές του Ελμπασάν στην Αλβανία και του Πόλογκ στη Βόρεια Μακεδονία.

Επισκόπηση των σχέσεων της ΕΕ με τα Δυτικά Βαλκάνια

Στον απόηχο της κρίσης του κορονοϊού, η ΕΕ χορήγησε δέσμη βοήθειας ύψους 3,3 δισ. ευρώ στα Δυτικά Βαλκάνια για την αντιμετώπιση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας και τον μετριασμό των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της. Όσον αφορά την Τουρκία, κινητοποιήθηκαν 98 εκατ. ευρώ για την παροχή επείγοντως αναγκαίου προστατευτικού εξοπλισμού και τη στήριξη των πλέον ευάλωτων προσφύγων.

Τον Φεβρουάριο πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες υπό την αιγίδα της ΕΕ η διεθνής διάσκεψη δωρητών «Μαζί για την Αλβανία» για τη στήριξη των προσπαθειών ανοικοδόμησης μετά τον σεισμό του Νοεμβρίου του 2019. Η ΕΕ, τα κράτη μέλη και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων συνεισέφεραν 400 εκατ. ευρώ, με το σύνολο των δεσμεύσεων να φθάνει τα 1,15 δισ. ευρώ.

Πολιτική γειτονίας

Η δράση της ΕΕ στην ανατολική και τη νότια γειτονία πρέπει να έχει ευέλικτους και αλληλένδετους μακροπρόθεσμους στόχους πολιτικής που να μπορούν να προσαρμοστούν σε νέες προτεραιότητες. Η κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και του ύπατου εκπροσώπου κ. Τζουζέπ Μπορέλ σχετικά με την πολιτική της ανατολικής εταιρικής σχέσης, που εκδόθηκε τον Μάρτιο, υποδεικνύει τη μελλοντική πορεία προς την ενίσχυση της ανθεκτικότητας για την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων, για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και την επίτευξη αποτελεσμάτων προς όφελος των πολιτών. Ηγέτες κρατών μελών της ΕΕ και χωρών της ανατολικής εταιρικής σχέσης που συναντήθηκαν τον Ιούνιο επιβεβαίωσαν τον στρατηγικό χαρακτήρα της σχέσης, επαναλαμβάνοντας τη δέσμευσή τους για περαιτέρω ολοκλήρωση και ουσιαστικότερα οφέλη για τους πολίτες. Πάνω από 1 δισ. ευρώ υπό μορφή επιχορηγήσεων ανακατευθύνθηκαν για τη στήριξη των ανατολικών γειτόνων της ΕΕ στην αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19.

Στη νότια γειτονία, η ΕΕ εξακολούθησε να στηρίζει διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, να προωθεί την οικονομική ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς και τη δημιουργία θέσεων εργασίας και να ενισχύει τη χρηστή διακυβέρνηση, τους δημοκρατικούς θεσμούς, το κράτος δικαίου και την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Γεωργία

Παράδειγμα στήριξης για κάλυψη άμεσων και βραχυπρόθεσμων αναγκών

Ένας Γεωργιανός παραγωγός υφασμάτων ιατρικής χρήσης κατασκεύασε 40 000 ιατρικές ποδιές μέσα σε μία εβδομάδα έχοντας αγοράσει 12 επιπλέον ραπτομηχανές χάρη σε μικροεπιχορήγηση που παρέιχε η ΕΕ.

Η ΕΕ έδωσε προτεραιότητα στην αντιμετώπιση της κρίσης στον τομέα της υγείας και στον οικονομικό της αντίκτυπο στην περιοχή, αναπτύσσοντας νέα προγράμματα και ανακατευθύνοντας χρηματοδότηση από υπάρχοντα. Οι εν λόγω δέσμες μέτρων αποσκοπούν στον μετριασμό των επιπτώσεων της πανδημίας, ιδίως στα πλέον ευάλωτα άτομα, και αποτελούν συμβολή της ΕΕ στην ανταπόκριση της «Ομάδας Ευρώπης» (Team Europe) στην πανδημία COVID-19, η οποία περιλαμβάνει την ΕΕ, τα κράτη μέλη της, τα εθνικά τους αναπτυξιακά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης.

Η Επιτροπή ενέκρινε δέσμη μακροοικονομικής βοήθειας ύψους 3 δισ. ευρώ σε 10 εταιρίες διεύρυνσης και γειτονίας, για να τους βοηθήσει να περιορίσουν τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας του κορονοϊού. Τα κονδύλια θα χορηγηθούν στις εξής χώρες: Αλβανία (180 εκατ. ευρώ), Βόρεια Μακεδονία (160 εκατ. ευρώ), Βοσνία και Ερζεγοβίνη (250 εκατ. ευρώ), Γεωργία (150 εκατ. ευρώ), Ιορδανία (200 εκατ. ευρώ), Κόσοβο (100 εκατ. ευρώ), Μαυροβούνιο (60 εκατ. ευρώ), Μολδαβία (100 εκατ. ευρώ), Ουκρανία (1,2 δισ. ευρώ) και Τυνησία (600 εκατ. ευρώ).

Το 2020 η ΕΕ συνέχισε να συμβάλλει στην αντιμετώπιση των κρίσεων στη Λιβύη και τη Συρία, βοηθώντας τόσο τους πρόσφυγες όσο και τις κοινότητες υποδοχής, ιδίως μέσω των δύο ειδικών καταπιστευματικών ταμείων. Από το 2014 μέχρι σήμερα η χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ προς τη Λιβύη ανέρχεται σε περισσότερο από 0,5 δισ. ευρώ, ενώ η στήριξη προς τους Σύριους πρόσφυγες και τις κοινότητες υποδοχής τους υπερβαίνει τα 2,2 δισ. ευρώ.

Η ΕΕ δρομολόγησε επίσης μια νέα στρατιωτική επιχείρηση στη Μεσόγειο, την EUNAVFOR MED IRINI, η οποία έχει αναλάβει την εφαρμογή του εμπάργκο όπλων του ΟΗΕ κατά της Λιβύης, συμβάλλοντας στην ειρηνευτική διαδικασία στη χώρα.

↑ **BINTEO** Μερικές φορές τα μικρά πράγματα μπορούν να κάνουν τη διαφορά. Χάρη στην ανθρωπιστική χρηματοδότηση της ΕΕ στην Ουκρανία, αυτή η νοσοκόμα έλαβε ποδήλατο και ιατρικό εξοπλισμό. Τώρα μπορεί να επισκεφθεί περισσότερα άτομα για να τους εξασφαλίσει τα φάρμακα και τη θεραπεία που χρειάζονται.

Άλλα βασικά ζητήματα το 2020

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2020 η ΕΕ συνέχισε να δίνει προτεραιότητα στις γεωπολιτικές εξελίξεις στις χώρες και τις περιοχές που συνορεύουν μ' αυτήν, χρησιμοποιώντας όλα τα εργαλεία που διαθέτει για την υποστήριξη της διαχείρισης και επίλυσης των συγκρούσεων. Για παράδειγμα, συνέχισε να στηρίζει πολιτικά την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της Ουκρανίας, ενίσχυσε το σύστημα υγειονομικής περίθαλψης στη Λιβύη και παρείχε βοήθεια στην κοινωνία των πολιτών στη Συρία.

Η σταθερότητα και η ευημερία των εταίρων της ΕΕ είναι ζωτικής σημασίας για τις ίδιες τις χώρες και για τους ανθρώπους που ζουν εκεί, αλλά είναι απαραίτητες και για την ασφάλεια και τα στρατηγικά συμφέροντα της ΕΕ. Οι προσπάθειές της για την προώθηση της ειρήνης και της σταθερότητας επεκτείνονται στην περιοχή του Σαχέλ (Μπουρκίνα, Τσαντ, Μαλί, Μαυριτανία και Νίγηρας) και αποτελούν ένα καλό παράδειγμα της κινητοποίησης διπλωματίας, στρατιωτικών και μη στρατιωτικών αποστολών και ανθρωπιστικής και αναπτυξιακής βοήθειας εκ μέρους της ΕΕ μέσω μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η παροχή στήριξης από την ΕΕ στις προσπάθειες διαμεσολάβησης μετά το στρατιωτικό πραξικόπημα στο Μαλί.

→

Η μη στρατιωτική αποστολή οικοδόμησης ικανοτήτων της ΕΕ στον Νίγηρα (EUCAP Σαχέλ Νίγηρας) συμβάλλει στην υιοθέτηση από τους διάφορους φορείς ασφαλείας μιας ολοκληρωμένης, συνεκτικής, βιώσιμης και βασισμένης στα ανθρώπινα δικαιώματα προσέγγισης στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος. Χάρη στη χρηματοδοτική στήριξη της Γερμανίας και των Κάτω Χωρών, 250 αστυνομικοί του Νίγηρα θα μετακινηθούν σε νέους στρατώνες στο Μπίρνι Νκόνι για να φέρουν στην περιοχή μεγαλύτερη ασφάλεια και σταθερότητα.

←

Το 2020 η ΕΕ επέδειξε αλληλεγγύη προς τους πρόσφυγες Ροχίνγκια και τις χώρες υποδοχής τους. Εκτός από τη συνδιοργάνωση διάσκεψης δωρητών τον Οκτώβριο, κινητοποίησε 96 εκατ. ευρώ για ανθρωπιστική βοήθεια, για την αναπτυξιακή συνεργασία και την πρόληψη συγκρούσεων. Πάνω από 860 000 πρόσφυγες Ροχίνγκια ζουν σήμερα στο Μπανγκλαντές και περισσότεροι από 150 000 σε άλλες χώρες της περιοχής. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΟΗΕ, περίπου 600 000 Ροχίνγκια που παραμένουν στην πολιτεία Ρακίν της Μιανμάρ/Βιρμανίας εξακολουθούν να βιώνουν παρατεταμένη κρίση στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στη φωτογραφία, που λήφθηκε στο Κοξ Μπαζάρ στο Μπανγκλαντές το 2018: στιγμιότυπο από ένα από τα κέντρα σίτισης —στη διαχείριση των οποίων συμβάλλει η ΕΕ— που παρέχουν δωρεάν θρεπτικά ζεστά γεύματα στα παιδιά και συνεδρίες ευαισθητοποίησης και παροχής συμβουλών στους γονείς.

Η συμφωνία του Κοτονού, που ρυθμίζει τις σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και των μελών του Οργανισμού Κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, επρόκειτο αρχικά να εκπνεύσει στις 29 Φεβρουαρίου 2020. Έπειτα από μια προσωρινή παράταση, η Επιτροπή κατάφερε στις 3 Δεκεμβρίου να επιτύχει πολιτική συμφωνία με τον οργανισμό, η οποία θα οδηγήσει την εταιρική σχέση στο επόμενο επίπεδο, με μεγαλύτερη έμφαση στην κάθε περιοχή και επικαιροποιημένα πρότυπα σε πολλούς τομείς, από τη βιώσιμη ανάπτυξη και μεγέθυνση έως τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη μετανάστευση, την ειρήνη και την ασφάλεια. Η επίσημη σύναψη και υπογραφή της αναμένεται το 2021.

Κίνα

Το 2020 η ΕΕ επιδίωξε να εδραιώσει την εταιρική σχέση της με την Κίνα, συνεργαζόμενη όποτε ήταν δυνατόν, διαπραγματευόμενη όποτε χρειαζόταν και δείχνοντας αποφασιστικότητα και πυγμή όταν ήταν απαραίτητο. Η ΕΕ κατέβαλε προσπάθειες για να θέσει τη σχέση σε πιο στέρεη βάση, με μεγαλύτερη αμοιβαιότητα και ισότιμους όρους ανταγωνισμού στην οικονομία, στο εμπόριο, στις επενδυτικές σχέσεις και σε άλλα θέματα. Η πολιτική συμφωνία

Συνεργασία της ΕΕ με την Κίνα

Η ΕΕ καλεί την Κίνα να εξασφαλίσει πλήρη αμοιβαιότητα και ισότιμους όρους ανταγωνισμού στις εμπορικές και επενδυτικές σχέσεις τους. Η πολιτική συμφωνία που επιτεύχθηκε στις 30 Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με τη συνολική συμφωνία για τις επενδύσεις αποτελεί σημαντικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση.

Η ΕΕ και η Κίνα θα πρέπει να συνεργαστούν πιο στενά ώστε να αντιμετωπίσουν **προκλήσεις** όπως η κλιματική αλλαγή, η πειρατεία και η κατάσταση στο Αφγανιστάν. Η συνεργασία ΕΕ-Κίνας αποτέλεσε σημαντικό παράγοντα για την επίτευξη της **πυρηνικής συμφωνίας με το Ιράν** και τη διασφάλιση της πλήρους και αποτελεσματικής εφαρμογής της.

Στη **Νότια Σινική Θάλασσα**, η ΕΕ υποστηρίζει την ειρηνική επίλυση των διαφορών σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας, καθώς και τη διατήρηση της ελευθερίας όσον αφορά τη ναυσιπλοΐα και τις υπερπητήσεις.

Η ΕΕ θα συνεχίσει να καλεί την Κίνα να επιδείξει μεγαλύτερη υπευθυνότητα όσον αφορά την προώθηση του **βασιζόμενου σε κανόνες διεθνούς συστήματος** και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

για μια συνολική συμφωνία για τις επενδύσεις, που επιτεύχθηκε στις 30 Δεκεμβρίου, αποτελεί ένα πρώτο βήμα για μια νέα ισορροπία στη σχέση. Η σύννοδος κορυφής ΕΕ-Κίνας και οι δύο συναντήσεις των ηγετών τους τον Σεπτέμβριο και τον Δεκέμβριο έδωσαν την ευκαιρία για εμβάθυνση της συνεργασίας —από την κρίση του κορονοϊού έως τη δράση για το κλίμα— και για διάλογο σχετικά με τα σημεία στα οποία υπάρχουν ακόμη διαφωνίες, όπως είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα και η κατάσταση στο Χονγκ Κονγκ. Η ΕΕ εξέφρασε επανειλημμένα την ανησυχία της στην Κίνα για τα δύο αυτά ζητήματα στη διάρκεια του έτους και συνέχισε να ακολουθεί τη στιβαρή και ρεαλιστική προσέγγισή της και να εφαρμόζει τις δράσεις που προτείνονταν στην ανακοίνωση του 2019 με θέμα «ΕΕ-Κίνα — Στρατηγική προοπτική».

Λίβανος

Η πόλη της Βηρυτού συγκλονίστηκε στις 4 Αυγούστου από μια καταστροφική έκρηξη. Η ΕΕ επέδειξε την αλληλεγγύη της προς τον λαό του Λιβάνου κινητοποιώντας τον Μηχανισμό Πολιτικής Προστασίας και παρέχοντας άμεση βοήθεια, τόσο ανθρωπιστική όσο και γενικότερη για την αντιμετώπιση της κρίσης, συνολικού ύψους 63 εκατ. ευρώ. Δεκαεπτά από τα κράτη μέλη, καθώς και η Νορβηγία και η Τουρκία, διέθεσαν προσωπικό έρευνας και διάσωσης, ενώ ιατρικές ομάδες παρείχαν σημαντική βοήθεια σώζοντας ζωές.

Ομάδες πολιτικής προστασίας από την ΕΕ βοήθησαν στην αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών των κατοίκων της Βηρυτού, στον Λίβανο, μετά τη φονική έκρηξη στον θαλάσσιο λιμένα στις 4 Αυγούστου 2020.

Λευκορωσία

Μετά τις προεδρικές εκλογές στη Λευκορωσία στις 9 Αυγούστου και τις επακόλουθες διαμαρτυρίες, η ΕΕ κατέστησε σαφές ότι δεν αναγνωρίζει τα αποτελέσματα και ότι θα υποστηρίξει πλήρως τις δημοκρατικές βλέψεις της χώρας, για παράδειγμα μέσω κυρώσεων κατά των υπευθύνων για την εκλογική νοθεία και τις επακόλουθες βιαιοπραγίες. Έκτοτε, η ΕΕ έχει επιβάλει κυρώσεις σε 55 άτομα που θεωρούνται υπεύθυνα για τη βία, τις αδικαιολόγητες συλλήψεις και την παραποίηση των εκλογικών αποτελεσμάτων, συμπεριλαμβανομένου του πρώην προέδρου κ. Αλεξάντερ Λουκασένκο. Η Επιτροπή έχει ανακατευθύνει τη χρηματοδότηση προς τη Λευκορωσία παρέχοντας πλέον άμεση στήριξη στην κοινωνία των πολιτών και στα ελεύθερα μέσα ενημέρωσης στη χώρα, ενώ τα κράτη μέλη συμφώνησαν στην επανεξέταση των σχέσεων ΕΕ-Λευκορωσίας και ανέθεσαν στην Επιτροπή την προετοιμασία συνολικής δέσμης οικονομικής στήριξης για μια δημοκρατική Λευκορωσία. Η ΕΕ παραμένει προσηλωμένη στην υποστήριξη των δικαιωμάτων των ειρηνικών διαδηλωτών και εμμένει στην έκκλησή της προς τις αρχές της Λευκορωσίας να θέσουν τέρμα στη βία και στην καταστολή, να απελευθερώσουν όλους τους συλληφθέντες και τους πολιτικούς κρατούμενους, να σεβαστούν την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης και την κοινωνία των πολιτών και να ξεκινήσουν εθνικό διάλογο χωρίς αποκλεισμούς.

Ανατολική Μεσόγειος

Στην ανατολική Μεσόγειο, οι εντάσεις με την Τουρκία συνέχισαν να αυξάνονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Μολονότι η ΕΕ επιδεικνύει πλήρη αλληλεγγύη προς την Ελλάδα και την Κύπρο για τον τερματισμό της κλιμάκωσης, οι σχέσεις ΕΕ-Τουρκίας εξακολουθούν να παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον και για τις δύο πλευρές. Με την προϋπόθεση ότι θα συνεχιστούν οι εποικοδομητικές προσπάθειες για την παύση των παράνομων δραστηριοτήτων σε βάρος της Ελλάδας και της Κύπρου, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε να υιοθετήσει ένα θετικό θεματολόγιο στις σχέσεις ΕΕ-Τουρκίας. Ωστόσο, εάν επαναληφθούν μονομερείς ενέργειες ή προκλήσεις κατά παράβαση του διεθνούς δικαίου, η ΕΕ είναι έτοιμη να χρησιμοποιήσει όλα τα μέσα και τις επιλογές που έχει στη διάθεσή της για να υπερασπιστεί τα συμφέροντά της και τα συμφέροντα των κρατών μελών της.

Η ΕΕ παραμένει πλήρως προσηλωμένη στη δήλωση ΕΕ-Τουρκίας του 2016, η οποία εξακολούθησε να εφαρμόζεται και μετά την αύξηση της μεταναστευτικής πίεσης στα σύνορα της ΕΕ με την Τουρκία τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο του 2020. Η δήλωση έχει αποφέρει απτά αποτελέσματα όσον αφορά τη μείωση της ροής παράτυπων μεταναστών από την

© Nadzeia Buzhan — Ευρωπαϊκή Ένωση, 2020 — Πηγή: Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

↑

Η δημοκρατική αντιπολίτευση που διαμαρτύρεται κατά του καθεστώτος στη Λευκορωσία τιμήθηκε με το Βραβείο Ζαχάρωφ 2020 για την ελευθερία της σκέψης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Φωτογραφία που λήφθηκε στο Μινσκ, Λευκορωσία, 30 Αυγούστου 2020.

Τουρκία, την απώλεια ζωών στο Αιγαίο και την πίεση στα σύνορα της ΕΕ. Έχει επίσης παράσχει ασφαλείς και νόμιμες οδούς προς την ΕΕ για περισσότερα από 28 000 άτομα που χρήζουν διεθνούς προστασίας μέσω επανεγκατάστασης. Ωστόσο παραμένει επείγουσα η ανάγκη για πρόοδο όσον αφορά την επανέναρξη και επιτάχυνση των επιστροφών μεταναστών από τα ελληνικά νησιά. Σε όλα αυτά τα θέματα, οι γραμμές επικοινωνίας με την Τουρκία παρέμειναν ανοικτές και ενεργές.

Ηνωμένες Πολιτείες

Το αποτέλεσμα των προεδρικών εκλογών του Νοεμβρίου παρείχε μια μοναδική ευκαιρία για τον σχεδιασμό ενός νέου διατλαντικού θεματολογίου συνεργασίας στη βάση κοινών αξιών και συμφερόντων και της παγκόσμιας επιρροής τους. Αυτή η νέα εταιρική σχέση, που περιγράφηκε στην κοινή ανακοίνωση του Δεκεμβρίου με θέμα «Ένα νέο θεματολόγιο ΕΕ-ΗΠΑ για την παγκόσμια αλλαγή», θα επιτρέψει στην ΕΕ και τις Ηνωμένες Πολιτείες να συνεργαστούν στους τομείς της υγείας, της δημοκρατίας, της κλιματικής αλλαγής και της οικονομικής ευημερίας, καθώς και της τεχνολογίας και του εμπορίου.

Η ΕΕ και οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι επίσης κύριοι εμπορικοί εταίροι. Τον Αύγουστο συμφώνησαν να καταργήσουν ή να μειώσουν τους δασμούς σε εμπορικές συναλλαγές αξίας 168 εκατ. ευρώ. Η δέσμη μέτρων αντιπροσωπεύει τις πρώτες περικοπές δασμών στις εμπορικές σχέσεις τους σε διάστημα μεγαλύτερο των δύο δεκαετιών και αποτελεί ένα πρώτο βήμα για την αποκλιμάκωση των εμπορικών εντάσεων, ανοίγοντας τον δρόμο για τη λήψη ευρύτερων μέτρων για τη διευκόλυνση του εμπορίου μεταξύ των δύο.

ΕΕ-ΗΠΑ: μια μοναδική παγκόσμια εταιρική σχέση

Σχεδόν 1 δισ. άνθρωποι
1/3 του παγκόσμιου ακαθάριστου
εγχώριου προϊόντος

1/3 του παγκόσμιου εμπορίου
60 % των άμεσων ξένων
επενδύσεων

Οι μεγαλύτεροι χορηγοί
ανθρωπιστικής βοήθειας
παγκοσμίως
Κορυφαίοι πάροχοι
αναπτυξιακής βοήθειας

Πρώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας παγκοσμίως

Οι αξίες του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου αποτελούν γνώμονα για τις δράσεις της ΕΕ σε ολόκληρο τον κόσμο.

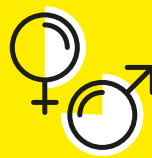
Έπειτα από πρόταση της Επιτροπής και του ύπατου εκπροσώπου κ. Τζουζέπ Μπορέλ τον Μάρτιο, το Συμβούλιο ενέκρινε τον Νοέμβριο ένα νέο σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία για την περίοδο 2020-2024. Το σχέδιο επικεντρώνεται στην προστασία και την ενδυνάμωση των ατόμων, στην οικοδόμηση ανθεκτικών και δημοκρατικών κοινωνιών χωρίς αποκλεισμούς και στην προαγωγή ενός παγκόσμιου συστήματος για τα

ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία. Τα κράτη μέλη δεν συμφώνησαν να διευκολυνθεί η ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία για τις σχετικές εφαρμοστικές αποφάσεις. Πιο συγκεκριμένα, η ΕΕ θα στηρίζει και θα προστατεύει όσους υπερασπίζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, θα εργαστεί για την κατάργηση της θανατικής ποινής και θα αναπτύξει εργαλεία για την ταχεία αντίδραση όταν απειλούνται δικαιώματα και ελευθερίες. Μια σημαντική νέα πρωτοβουλία του σχεδίου δράσης είναι η θέσπιση ενός παγκόσμιου καθεστώτος κυρώσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα από την ΕΕ, το οποίο εγκρίθηκε από το Συμβούλιο τον Δεκέμβριο με βάση τις νομικές πράξεις που πρότειναν ο ύπατος εκπρόσωπος και η Επιτροπή.

Η παρακολούθηση εκλογών αποτελεί εξαιρετικό εργαλείο για την υποστήριξη της συμμετοχής στις δημοκρατικές διαδικασίες, καθώς και σημαντική συνιστώσα του σχεδίου δράσης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία. Η ΕΕ έχει αναπτύξει περισσότερες από 300 αποστολές. Το 2020 οι αποστολές της παρακολούθησαν τις πρόωρες εκλογές για το Κογκρέσο στο Περού τον Ιανουάριο, τις γενικές και περιφερειακές εκλογές στη Γουιάνα τον Μάρτιο και τις προεδρικές και βουλευτικές εκλογές στην Γκάνα τον Δεκέμβριο. Στη φωτογραφία: παρατηρητές της ΕΕ παίρνουν συνέντευξη από την Toshao (εκλεγμένη επικεφαλής) ενός χωριού της Γουιάνας. Η συνεργασία με τους τοπικούς ηγέτες είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση του σεβασμού των δικαιωμάτων όλων στη διάρκεια της εκλογικής διαδικασίας.

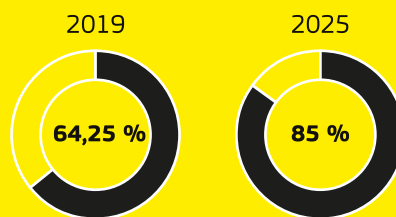
Η Επιτροπή ενέκρινε τον Νοέμβριο το νέο σχέδιο δράσης της για θέματα φύλου για την περίοδο 2021-2025, προκειμένου να επιταχυνθεί η πρόοδος όσον αφορά την ισότητα των φύλων και την ενδυνάμωση των γυναικών στο πλαίσιο των εξωτερικών δράσεων της ΕΕ. Το σχέδιο παρέχει έναν επιχειρησιακό χάρτη πορείας για τη συνεργασία της ΕΕ με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη —συμπεριλαμβανομένων των πολυμερών, περιφερειακών και εθνικών εταίρων, των κυβερνήσεων-εταίρων, της κοινωνίας των πολιτών και του ιδιωτικού τομέα— με σκοπό την προώθηση της ισότητας των φύλων και της ενδυνάμωσης των γυναικών, για έναν κόσμο ισότητας των φύλων, η οποία είναι βασική συνιστώσα της δίκαιης και βιώσιμης παγκόσμιας ανάκαμψης χωρίς αποκλεισμούς, καθώς και της ανάπτυξης και της ευημερίας.

Το 2020 λιγότερο από το **50 %** των γυναικών εργάζονταν επ' αμοιβή, έναντι **76 %** των ανδρών.

Οι γυναίκες αντιστοιχούν στο **80 %** των εκτοπισθέντων λόγω των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Το 2019 η ισότητα των φύλων περιλαμβανόταν στους στόχους του 64,25 % των νέων έργων, αξίας 8,7 δισ. ευρώ.

Έως το 2025, το 85 % όλων των νέων εξωτερικών δράσεων θα συμβάλλει στην ισότητα των φύλων και στην ενδυνάμωση των γυναικών.

Αναπτυξιακή και ανθρωπιστική βοήθεια

Το 2020 τα κονδύλια της Επιτροπής για αναπτυξιακή βοήθεια ανήλθαν συνολικά σε 15 δισ. ευρώ. Ο μετριασμός των επιπτώσεων της νόσου COVID-19 στις πλέον ευάλωτες χώρες ήταν η ύψιστη προτεραιότητα στη διάρκεια του έτους· ωστόσο, η ΕΕ ανέλαβε δεσμεύσεις και σε άλλα μέτωπα, όπως στην αντιμετώπιση της επιδρομής των ακρίδων της ερήμου στην ανατολική Αφρική ή στην ελάφρυνση του χρέους ορισμένων από τις φτωχότερες και πλέον ευάλωτες χώρες του κόσμου.

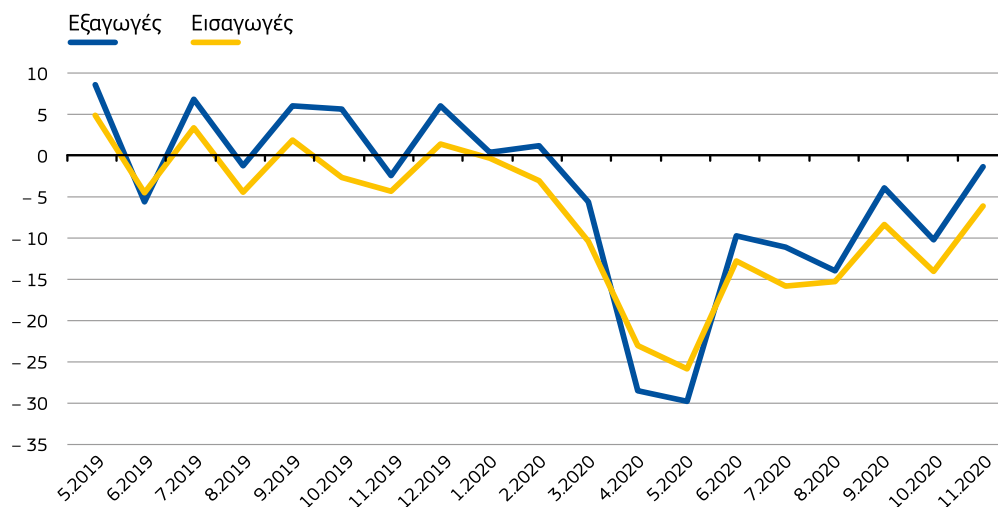
Το Ευρωπαϊκό Εξωτερικό Επενδυτικό Σχέδιο, ύψους 5,1 δισ. ευρώ, αναμένεται να φέρει επενδύσεις άνω των 50 δισ. ευρώ σε χώρες που γειτνιάζουν με την ΕΕ και στην Αφρική. Από το σχέδιο ωφελούνται ήδη άτομα, κοινότητες και μικρές επιχειρήσεις, αλλά το 2020 μετέβαλε την εστίασή του ώστε να συμβάλει στην αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19. Το

σχέδιο περιλάμβανε εγγυήσεις ύψους 400 εκατ. ευρώ για τον μηχανισμό παγκόσμιας πρόσβασης σε εμβόλια κατά της COVID-19, την παγκόσμια πρωτοβουλία για την παροχή δίκαιης και ισότιμης πρόσβασης σε εμβόλια κατά της νόσου.

Παρά το πλήθος των προκλήσεων στη διάρκεια του έτους, η ανθρωπιστική βοήθεια της ΕΕ εξακολούθησε να φθάνει σε εκατομμύρια ευάλωτα άτομα. Στο πλαίσιο αυτό δαπανήθηκαν 2 δισ. ευρώ, με το μεγαλύτερο μερίδιο να διοχετεύεται στην υποσαχάρια Αφρική, όπου πάνω από 18 εκατομμύρια άνθρωποι χρειάζονται επί του παρόντος ανθρωπιστική βοήθεια, ακολουθούμενη από τη Συρία, όπου έχουν ανάγκη βοήθειας περισσότερα από 11 εκατομμύρια άτομα. Μαζί με τα κράτη μέλη της, η ΕΕ παρέμεινε ο μεγαλύτερος χορηγός ανθρωπιστικής βοήθειας παγκοσμίως.

Το διεθνές εμπόριο αγαθών της ΕΕ

(μηνιαία μεταβολή σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, %)

Πηγή: Eurostat, 2020.

Η πανδημία COVID-19 είχε έντονα αρνητικές επιπτώσεις στο εμπόριο. Ωστόσο, χάρη στη δυναμική εμπορική πολιτική της η ΕΕ κατάφερε έως το τέλος του 2020 να επιστρέψει σχεδόν στα προ κρίσης επίπεδα όσον αφορά το εξωτερικό εμπόριο.

Εμπόριο

Επανεξέταση της εμπορικής πολιτικής

Η απάντηση στις νέες παγκόσμιες προκλήσεις και τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την κρίση του κορονοϊού πρέπει να αποτελέσουν γνώμονα για την προσέγγιση της ΕΕ όσον αφορά το εμπόριο. Υπό το πρίσμα αυτό, το καλοκαίρι η Επιτροπή δρομολόγησε επανεξέταση της υπάρχουσας εμπορικής πολιτικής, η οποία περιλάμβανε δημόσια διαβούλευση, με στόχο την επίτευξη συναίνεσης σε μια νέα, μεσοπρόθεσμη στρατηγική για τις εμπορικές σχέσεις της ΕΕ.

Για τη στήριξη της οικονομικής ανάκαμψης, τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας και την προστασία των εταιρειών στην ΕΕ από αθέμιτες πρακτικές τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό είναι απαραίτητη μια δυναμική εμπορική και επενδυτική πολιτική. Αυτή στηρίζει επίσης την υλοποίηση ευρύτερων στόχων στους τομείς της βιωσιμότητας, της κλιματικής αλλαγής, της ψηφιακής οικονομίας και της ασφάλειας. Η ΕΕ είναι ένθερμος υποστηρικτής ενός εμπορικού συστήματος βασισμένου σε κανόνες. Το 2020 πρωτοστάτησε στη δημιουργία πολυμερούς προσωρινής ρύθμισης για την παραπομπή της δευτεροβάθμιας εκδίκασης των διαφορών σε διαιτησία, έτσι ώστε τα μέλη του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου να μπορούν να συνεχίσουν να επιλύουν διαφορές παρότι το δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό του όργανο δεν είναι

ακόμη σε θέση να λειτουργήσει. Η ρύθμιση τέθηκε σε ισχύ τον Απρίλιο, και έως το τέλος του 2020 την είχαν προσυπογράψει 23 μέλη του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, από κοινού με την ΕΕ.

Επιβολή της εμπορικής πολιτικής

Τον Ιούλιο η Επιτροπή διόρισε για πρώτη φορά επικεφαλής για την επιβολή των εμπορικών συμφωνιών, προκειμένου να ενισχύσει το θεματολόγιο της ΕΕ για την εφαρμογή και την επιβολή, τόσο στους κόλπους της όσο και παγκοσμίως. Ο επικεφαλής θα φροντίζει ώστε οι εταίροι να εκπληρώνουν στο ακέραιο τις δεσμεύσεις τους και οι εξαγωγείς της ΕΕ, ιδίως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, να μπορούν να επωφεληθούν πλήρως από τις εμπορικές συμφωνίες της. Θα διευκολυνθεί επίσης η επιβολή των δεσμεύσεων για βιώσιμη ανάπτυξη, ιδίως σε σχέση με το κλίμα και τα εργασιακά δικαιώματα.

Τον Ιούλιο η ΕΕ επικαιροποίησε δέσμη μέτρων για την προστασία της χαλυβουργίας της. Οι διασφαλίσεις — αποτέλεσμα επανεξέτασης του 2018— αποσκοπούν στην προστασία του κλάδου από ενδεχόμενες επιπτώσεις, μεταξύ άλλων, της εκτροπής της πλεονάζουσας παραγωγής προς την ΕΕ από ξένους παραγωγούς χάλυβα μετά τους περιορισμούς των εισαγωγών χάλυβα και αλουμινίου από τις ΗΠΑ.

Στις 28 Απριλίου η ΕΕ και το Μεξικό ολοκλήρωσαν τις διαπραγματεύσεις για μια νέα εμπορική συμφωνία. Η συμφωνία δεν έχει ακόμη υπογραφεί και κυρωθεί από τα δύο μέρη.

Το Μεξικό είναι ο κυριότερος εμπορικός εταίρος της ΕΕ στη Λατινική Αμερική, με διμερείς εμπορευματικές συναλλαγές αξίας 66 δισ. ευρώ (2019) και συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών ύψους 19 δισ. ευρώ (2018). Από την έναρξη ισχύος της αρχικής συμφωνίας το 2001 οι εμπορευματικές συναλλαγές ΕΕ-Μεξικού σχεδόν τριπλασιάστηκαν, με τις εξαγωγές εμπορευμάτων της ΕΕ να φθάνουν σχεδόν τα 40 δισ. ευρώ ετησίως.

Με βάση τη νέα συμφωνία, όλες σχεδόν οι εμπορευματικές συναλλαγές τους θα είναι αδασμολόγητες. Ακόμη, περιλαμβάνει προοδευτικούς κανόνες για τη βιώσιμη ανάπτυξη και δέσμευση για την αποτελεσματική εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού για το κλίμα. Είναι επίσης η πρώτη συμφωνία της ΕΕ με χώρα της Λατινικής Αμερικής που προβλέπει προστασία των επενδύσεων. Η εμπορική συμφωνία αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης συνολικής συμφωνίας ΕΕ-Μεξικού, η οποία καλύπτει επίσης τα ανθρώπινα δικαιώματα και την πολιτική και αναπτυξιακή συνεργασία. Είναι επιπλέον η πρώτη εμπορική συμφωνία της ΕΕ που περιέχει διατάξεις για την αντιμετώπιση της διαφθοράς, με μέτρα για την καταπολέμηση της δωροδοκίας και της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Εμπορική συμφωνία ΕΕ-Βιετνάμ

Την 1η Αυγούστου άρχισε να ισχύει η συμφωνία της ΕΕ με το Βιετνάμ. Η εμπορική συμφωνία θα καταργήσει σταδιακά τους δασμούς στο 99 % των εμπορευμάτων που αποτελούν αντικείμενο συναλλαγών μεταξύ των δύο οικονομιών, και οι εταιρείες της ΕΕ θα είναι πλέον σε θέση να επενδύουν στο Βιετνάμ και να υποβάλλουν προσφορές για δημόσιες συμβάσεις επί ίσοις όροις με τους τοπικούς ανταγωνιστές τους. Η συμφωνία περιλαμβάνει επίσης ισχυρές, νομικά δεσμευτικές και εκτελεστές διατάξεις σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη για τη διασφάλιση του σεβασμού των εργασιακών δικαιωμάτων, της προστασίας του περιβάλλοντος και της εφαρμογής της συμφωνίας του Παρισιού για το κλίμα.

Συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης ΕΕ-Ιαπωνίας: ένα έτος μετά

Η 1η Φεβρουαρίου ήταν η πρώτη επέτειος της συμφωνίας οικονομικής εταιρικής σχέσης ΕΕ-Ιαπωνίας, η οποία έχει ήδη τονώσει το εμπόριο, με τις εξαγωγές της ΕΕ προς την Ιαπωνία να αυξάνονται κατά 5 % σε ετήσια βάση τους πρώτους 12 μήνες εφαρμογής (έως το τέλος Ιανουαρίου του 2020). Η συμφωνία καταργεί το μεγαλύτερο μέρος των δασμών ύψους 1 δισ. ευρώ που η Ιαπωνία επέβαλλε κάθε χρόνο στις εισαγωγές από την ΕΕ. Από την πρώτη ημέρα, πάνω από το 90 % των εξαγωγών της ΕΕ μπορούσαν να εισέρχονται αδασμολόγητα στην Ιαπωνία. Μετά την πλήρη εφαρμογή της συμφωνίας, η Ιαπωνία θα έχει καταργήσει τους τελωνειακούς δασμούς για το 97 % των εισαγωγών από την ΕΕ, ενώ η αξία των μεταξύ τους εμπορικών ανταλλαγών θα μπορούσε να αυξηθεί κατά σχεδόν 36 δισ. ευρώ ετησίως.

14ος

Το Μεξικό είναι ο 14ος μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της Φινλανδίας εκτός ΕΕ.

275 εκατ. ευρώ

Το εμπορικό πλεόνασμα της Φινλανδίας με το Μεξικό

429 εκατ. ευρώ

Η αξία των φινλανδικών εξαγωγών προς το Μεξικό

154 εκατ. ευρώ

Η αξία των φινλανδικών εισαγωγών από το Μεξικό

Οι εμπορικές συναλλαγές ενός κράτους μέλους με το Μεξικό. Η Φινλανδία και το Μεξικό διατηρούν ήδη στενές εμπορικές σχέσεις, στις οποίες η συμφωνία ΕΕ-Μεξικού θα δώσει μεγάλη ώθηση.

↑
Η κ. Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (πάνω δεξιά), ο κ. Σαρλ Μισέλ, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (αριστερά), και ο κ. Σίνζο Άμπε, πρωθυπουργός της Ιαπωνίας, συμμετέχουν στη σύνοδο των ηγετών ΕΕ-Ιαπωνίας μέσω βιντεοδιάσκεψης, 26 Μαΐου 2020.

Άλλες εν εξελίξει εμπορικές διαπραγματεύσεις

Η ΕΕ συνέχισε τις διαπραγματεύσεις για εμπορικές συμφωνίες με την Αυστραλία και τη Νέα Ζηλανδία, ολοκληρώνοντας τέσσερις και τρεις γύρους συνομιλιών, αντίστοιχα. Επίσης διεξήγαγε έναν γύρο διαπραγματεύσεων με την Ινδονησία για τη σύναψη εμπορικής συμφωνίας και τρεις γύρους διαπραγματεύσεων με τις Κομόρες, τη Μαδαγασκάρη, τον Μαυρίκιο, τις Σεϋχέλλες και τη Ζιμπάμπουε για την εμβάθυνση της υπάρχουσας συμφωνίας οικονομικής εταιρικής σχέσης με τις χώρες αυτές.

Η ΕΕ ως πολυμερής εταίρος

Προκειμένου να αντιμετωπίσει τον αυξανόμενο αριθμό παγκόσμιων προκλήσεων, η ΕΕ χρειάζεται ένα αποτελεσματικό και ενισχυμένο πολυμερές σύστημα. Παρά το γεγονός ότι η πολυμερής προσέγγιση έχει υπονομευθεί τα τελευταία χρόνια, η ΕΕ παραμένει ένθερμος υποστηρικτής μιας διεθνούς τάξης βασισμένης σε κανόνες, με τα Ηνωμένα Έθνη στον πυρήνα της.

Το 2020, έτος κατά το οποίο εορτάστηκε η 75η επέτειος του ΟΗΕ, αποτέλεσε σημαντική καμπή από την άποψη αυτή, καθώς ο παγκόσμιος αντίκτυπος της πανδημίας κατέδειξε την ανάγκη να ενισχυθεί η διεθνής συνεργασία μεταξύ επιστημόνων, οικονομολόγων και φορέων χάραξης πολιτικής στον ΟΗΕ, στον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας και στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, καθώς και στο πλαίσιο των G7, G20 και άλλων διεθνών φόρουμ.

Η ΕΕ υποστήριξε την έκκληση του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ κ. Αντόνιο Γκουτέρες για παγκόσμια κατάπαυση του πυρός εν μέσω της πανδημίας COVID-19, και εξακολούθησε να διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στην κινητοποίηση της διεθνούς κοινότητας για κρίσεις που προκαλούν ανησυχία, συνδιοργανώνοντας

σημαντικές διασκέψεις για το Σουδάν, τη Συρία και τη Βενεζουέλα.

Οι πολιτικές υγείας της ΕΕ και του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας αλληλοσυμπληρώνονται, καθώς συνεργάζονται για την αντιμετώπιση της νόσου COVID-19 και την πρόληψη μελλοντικών πανδημιών και άλλων προκλήσεων στον τομέα της υγείας. Για παράδειγμα, η συνεργασία επεκτείνεται σε τομείς όπως η καταπολέμηση του καρκίνου, η καινοτομία στα συστήματα υγείας και η ασφάλεια των τροφίμων.

Η ΕΕ είναι επίσης υπέρμαχος της ριζικής μεταρρύθμισης του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, για να συνεχίσει η Ευρώπη να επωφελείται από τις ευκαιρίες που προσφέρουν η απελευθέρωση των αγορών και η ολοκλήρωση παγκοσμίως, αντιμετωπίζοντας παράλληλα τα τρωτά σημεία του οικονομικού και πολιτικού μας συστήματος.

Η έδρα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το κτίριο Berlaymont στις Βρυξέλλες, στο Βέλγιο, φωτίστηκε με το μπλε χρώμα του ΟΗΕ στις 24 Οκτωβρίου 2020 για τον εορτασμό της 75ης επέτειου του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. ↓

Οικοδόμηση νέας σχέσης με το Ηνωμένο Βασίλειο

Ο αγώνας για την επίτευξη αυτής της συμφωνίας άξιζε τον κόπο, διότι τώρα έχουμε μια δίκαιη και ισορροπημένη συμφωνία με το Ηνωμένο Βασίλειο, η οποία θα προστατεύει τα ευρωπαϊκά συμφέροντα, θα διασφαλίζει θεμιτό ανταγωνισμό και θα παρέχει την τόσο αναγκαία προβλεψιμότητα στις αλιευτικές μας κοινότητες. Επιτέλους, μπορούμε να αφήσουμε το Brexit πίσω μας και να ατενίσουμε το μέλλον. Τώρα η Ευρώπη προχωρά.

ΟΥΡΣΟΥΛΑ ΦΟΝ ΝΤΕΡ ΛΑΪΕΝ,
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ, ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ,
24 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2020

Η κ. Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και ο κ. Σαρλ Μισέλ, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, υπογράφουν τη συμφωνία αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου παρουσία του κ. Μισέλ Μπαρνιέ, επικεφαλής της ειδικής ομάδας για τις σχέσεις με το Ηνωμένο Βασίλειο, Βρυξέλλες, Βέλγιο, 24 Ιανουαρίου 2020.

Το Ηνωμένο Βασίλειο αποχώρησε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 31 Ιανουαρίου 2020, μετά την επικύρωση της συμφωνίας από τα δύο μέρη. Η συμφωνία, η οποία καθορίζει τους όρους της εύτακτης αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου σύμφωνα με το άρθρο 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, άρχισε να ισχύει την 1η Φεβρουαρίου 2020. Αυτό σηματοδότησε την έναρξη μιας μεταβατικής περιόδου έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020, κατά τη διάρκεια της οποίας το Ηνωμένο Βασίλειο παρέμεινε μέλος της ενιαίας αγοράς και της τελωνειακής ένωσης. Στόχος ήταν να δοθεί χρόνος για τη διαπραγμάτευση μιας νέας και δίκαιης μελλοντικής εταιρικής σχέσης, με βάση την πολιτική διακήρυξη που είχαν συνυπογράψει η ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο τον Οκτώβριο του 2019.

Στις 25 Φεβρουαρίου το Συμβούλιο έδωσε το πράσινο φως για την έναρξη συνομιλιών με το Ηνωμένο Βασίλειο, ορίζοντας επίσημα την Επιτροπή ως διαπραγματευτή της ΕΕ και εγκρίνοντας οδηγίες διαπραγμάτευσης που καθόριζαν το πεδίο εφαρμογής της μελλοντικής εταιρικής σχέσης, καλύπτοντας τομείς όπως το εμπόριο, η αλιεία, η ασφάλεια και η άμυνα, η επιβολή του νόμου και η δικαστική συνεργασία σε

ποινικές υποθέσεις. Ο κ. Μισέλ Μπαρνιέ, επικεφαλής της ειδικής ομάδας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις σχέσεις με το Ηνωμένο Βασίλειο, διατήρησε τη θέση του επικεφαλής διαπραγματευτή της ΕΕ.

Οι διαπραγματεύσεις μεταξύ ΕΕ και Ηνωμένου Βασιλείου άρχισαν στις Βρυξέλλες στις 2 Μαρτίου για τα περισσότερα από τα θέματα που αναφέρονται στην πολιτική διακήρυξη, εκτός από την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφάλειας, για τις οποίες το Ηνωμένο Βασίλειο αρνήθηκε να εισέλθει σε συζητήσεις. Οι διαπραγματεύσεις συνεχίστηκαν παρά τις δυσκολίες που προκάλεσε η έξαρση της πανδημίας του κορονοϊού· οι γύροι διαπραγματεύσεων τον Απρίλιο, τον Μάιο και τον Ιούνιο πραγματοποιήθηκαν μέσω βιντεοδιάσκεψης.

Στις 18 Μαρτίου η Επιτροπή δημοσίευσε σχέδιο νομικής συμφωνίας για μια φιλόδοξη, σύγχρονη και ολοκληρωμένη μελλοντική εταιρική σχέση ΕΕ-Ηνωμένου Βασιλείου, το οποίο μετουσίωσε την εντολή του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου σε νομικό κείμενο.

Παράλληλα με τις διαπραγματεύσεις για τη μελλοντική

Μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ενώνουν τα χέρια και τραγουδούν το «Auld Lang Syne» μετά την έγκριση της συμφωνίας αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου, πριν από την υποβολή της στο Συμβούλιο για το τελευταίο στάδιο της διαδικασίας κύρωσης, Βρυξέλλες, Βέλγιο, 29 Ιανουαρίου 2020.

εταιρική σχέση ΕΕ-Ηνωμένου Βασιλείου, η ΕΕ συνέχισε να εργάζεται ώστε να διασφαλίσει ότι όλες οι επιχειρήσεις, οι πολίτες και οι δημόσιες διοικήσεις θα ήταν σε ετοιμότητα ενόψει των αναπόφευκτων διαταραχών που θα προκαλούνταν την 1η Ιανουαρίου 2021 από την απόφαση του Ηνωμένου Βασιλείου να αποχωρήσει από την ενιαία αγορά και την τελωνειακή ένωση της ΕΕ.

Στις 24 Δεκεμβρίου οι διαπραγματευτές της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου κατέληξαν στο κείμενο μιας νέας συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας που θα διέπει τις σχέσεις των δύο μερών.

Στις 29 Δεκεμβρίου το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση για την υπογραφή της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας ΕΕ-Ηνωμένου Βασιλείου και την προσωρινή εφαρμογή της από την 1η Ιανουαρίου 2021, εν αναμονή της έγκρισης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της σύναψής της με απόφαση του Συμβουλίου.

Η συμφωνία υπογράφηκε από τα δύο μέρη στις 30 Δεκεμβρίου 2020: η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν και ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου κ. Σαρλ Μισέλ την υπέγραψαν στις Βρυξέλλες εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πριν από την πλήρη επικύρωση από την ΕΕ το 2021, ενώ ο πρωθυπουργός κ. Μπόρις Τζόνσον την υπέγραψε στο Λονδίνο εξ ονόματος του Ηνωμένου Βασιλείου.

Αν και η νέα συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας δεν θα εξασφαλίζει σε καμία περίπτωση το επίπεδο συνεργασίας μεταξύ τους όταν το Ηνωμένο Βασίλειο ήταν μέλος της ΕΕ, υπερβαίνει κατά πολύ τις παραδοσιακές συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών και παρέχει στέρεη βάση για τη διατήρηση της

μακροχρόνιας φιλίας και συνεργασίας μας στο μέλλον.

Αυτή περιλαμβάνει:

1. μια άνευ προηγουμένου συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών·
2. μια φιλόδοξη συνεργασία σε οικονομικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά και αλιευτικά θέματα ως αναπόσπαστο μέρος της νέας οικονομικής εταιρικής σχέσης·
3. μια στενή εταιρική σχέση για την ασφάλεια των πολιτών· και
4. ένα συνολικό πλαίσιο διακυβέρνησης.

Η συμφωνία λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι το Ηνωμένο Βασίλειο αποχωρεί από το ενωσιακό οικοσύστημα κοινών κανόνων, εποπτείας και μηχανισμών επιβολής και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί πλέον να απολαμβάνει τα οφέλη της ιδιότητας του μέλους της ενιαίας αγοράς.

Δημιουργεί δικαιώματα και υποχρεώσεις για το κάθε μέρος, με πλήρη σεβασμό στη ρυθμιστική τους αυτονομία και στην αυτονομία λήψης αποφάσεων.

Κατόπιν αιτήματος του Ηνωμένου Βασιλείου, η συμφωνία δεν περιλαμβάνει συνεργασία στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής, της εξωτερικής ασφάλειας και της άμυνας, μολονότι αυτό προβλεπόταν αρχικά στην πολιτική διακήρυξη.

Τον Δεκέμβριο η Επιτροπή πρότεινε τη δημιουργία αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit, όπως είχε συμφωνηθεί τον Ιούλιο στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, με συνολικό προϋπολογισμό 5 δισ. ευρώ, προκειμένου να συμβάλει στην αντιμετώπιση των δυσμενών οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών για τα κράτη μέλη και τους τομείς που πλήττονται περισσότερο.

Θεσμικές και δημοσιονομικές εξελίξεις

← Ο κ. Ντάβιντ Σασόλι, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, παρίσταται σε επίσημη τελετή στη μνήμη των θυμάτων της COVID-19, Μαδρίτη, Ισπανία, 16 Ιουλίου 2020.

Η πανδημία COVID-19

Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2020 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο επικεντρώθηκαν σε αποφάσεις που σχετίζονται με την πανδημία, οι οποίες λήφθηκαν κυρίως μέσω εξ αποστάσεως συνεδριάσεων. Οι ηγέτες συνεδρίαζαν μέσω βιντεοδιάσκεψης καθ' όλη τη διάρκεια του έτους για να συντονίσουν την αντίδραση της ΕΕ στον κορονοϊό, και πολλές σημαντικές προτάσεις εγκρίθηκαν σε χρόνο ρεκόρ. Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο πραγματοποίησε αρκετές συνεδριάσεις διά ζώσης, για να συζητήσει την αντιμετώπιση της πανδημίας και άλλα θέματα, όπως ο μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός της ΕΕ, οι σχέσεις ΕΕ-Ηνωμένου Βασιλείου, η ασφάλεια, η κλιματική αλλαγή και οι εξωτερικές υποθέσεις.

Όσον αφορά το Κοινοβούλιο, στις αποφάσεις που υιοθετήθηκαν σε χρόνο ρεκόρ περιλαμβάνονταν η έγκριση της πρωτοβουλίας επενδύσεων για την αντιμετώπιση του κορονοϊού και τη χρηματοδοτική στήριξη έκτακτης ανάγκης για τον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι το Ταμείο Αλληλεγγύης της ΕΕ θα καλύπτει έκτακτες ανάγκες σε ό,τι αφορά τη δημόσια υγεία. Από τον Μάρτιο και εξής όλες οι σύνοδοι ολομέλειας πραγματοποιούνταν στις Βρυξέλλες. Από τον Οκτώβριο και εξής οι συνεδριάσεις ήταν υβριδικές: όσοι δεν

είχαν ως βάση τους τις Βρυξέλλες συμμετείχαν εξ αποστάσεως, ενώ οι άλλοι προσέρχονταν στην αίθουσα συνεδριάσεων. Η Επιτροπή ωστόσο είχε πάντοτε φυσική παρουσία σε αυτές τις συνεδριάσεις. Κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους οι βιντεοδιασκέψεις αντικατέστησαν πολλές συνεδριάσεις του Συμβουλίου με φυσική παρουσία. Η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων συνεδρίαζε διά ζώσης καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, για να εξασφαλίσει τη συνέχεια των εργασιών του Συμβουλίου. Τόσο το Κοινοβούλιο όσο και το Συμβούλιο ενήργησαν με εξαιρετική ταχύτητα για τη θέσπιση μέτρων που είχαν άμεσο θετικό αντίκτυπο στους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τις περιφέρειες.

Η πανδημία επηρέασε επίσης έντονα το έργο της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών. Και οι δύο εξέδωσαν αρκετές γνωμοδοτήσεις σχετικά με την πανδημία, μάλιστα τον Απρίλιο του 2020 η Επιτροπή των Περιφερειών δημιούργησε μια πλατφόρμα ανταλλαγής για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ περιφερειών και πόλεων σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή θέσπισε το Βραβείο αλληλεγγύης πολιτών, για να τιμήσει 28 πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης του κορονοϊού.

Συμφωνία σχετικά με τον μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027 και το NextGenerationEU

Στα τέλη του φθινοπώρου του 2020, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, με τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, συμφώνησαν και στη συνέχεια ενέκριναν τη μεγαλύτερη δέσμη μέτρων που έχει χρηματοδοτηθεί ποτέ μέσω του προϋπολογισμού της ΕΕ, ύψους 1,8 τρισ. ευρώ. Η δέσμη μέτρων, που αποσκοπεί στην αντιμετώπιση της κρίσης της νόσου COVID-19 και των συνεπειών της, θα συμβάλει στην ανασυγκρότηση και τη δημιουργία μιας πιο πράσινης, πιο ψηφιακής και πιο ανθεκτικής Ευρώπης, η οποία θα είναι καλύτερα προετοιμασμένη για τις υπάρχουσες και τις μελλοντικές προκλήσεις.

Για πρώτη φορά η ΕΕ θα διαθέτει ειδικό μηχανισμό για την προστασία του προϋπολογισμού της από παραβιάσεις του κράτους δικαίου: τον κανονισμό σχετικά με ένα γενικό καθεστώς αιρεσιμότητας για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης. Ο μηχανισμός θα παρέχει πρόσθετη προστασία

του προϋπολογισμού. Η Επιτροπή θα εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με ορισμένες πτυχές της εφαρμογής του κανονισμού. Εντωμεταξύ, ο κανονισμός εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2021. Οι τελικοί δικαιούχοι ενωσιακής χρηματοδότησης στο εκάστοτε κράτος μέλος δεν θα επηρεαστούν αρνητικά από τον εν λόγω μηχανισμό.

Παράλληλα, προχώρησαν οι εργασίες που αφορούν την τομεακή νομοθεσία για τη θέσπιση των νέων προγραμμάτων της ΕΕ. Στα τέλη του 2020 επιτεύχθηκαν πολιτικές συμφωνίες για την πλειονότητα των πρωτοβουλιών, όπως ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το πρόγραμμα «Ορίζοντας Ευρώπη», ο Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας και το νέο πρόγραμμα EU4Health. Τα προγράμματα αναμενόταν να εγκριθούν επίσημα στις αρχές του 2021.

Ορισμένα βασικά γεγονότα και αριθμητικά στοιχεία

- ✓ Μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός για την περίοδο 2021-2027, ύψους 1 074 τρισ. ευρώ (σε τιμές 2018), σε συνδυασμό με το προσωρινό μέσο ανάκαμψης NextGenerationEU, ύψους 750 δισ. ευρώ.
- ✓ Πάνω από το 50 % του προϋπολογισμού θα στηρίξει τον εκσυγχρονισμό με πολιτικές που περιλαμβάνουν: την έρευνα και την καινοτομία, μέσω του προγράμματος «Ορίζοντας Ευρώπη»· τη δίκαιη κλιματική και ψηφιακή μετάβαση, μέσω του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης και του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη»· και την ετοιμότητα, την ανάκαμψη και την ανθεκτικότητα, μέσω του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του rescEU και ενός νέου προγράμματος για την υγεία, του EU4Health.
- ✓ Οι μακροχρόνιες πολιτικές, όπως η πολιτική συνοχής και η κοινή γεωργική πολιτική, θα εκσυγχρονιστούν, και θα συνεχίσουν να διατίθενται γι' αυτές σημαντικά κονδύλια από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, με στόχο τη στήριξη της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης.
- ✓ Το 30 % των κονδυλίων της ΕΕ στο πλαίσιο τόσο του NextGenerationEU όσο και του μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού πρέπει να δαπανηθούν για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Η δέσμη μέτρων δίνει επίσης ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία της βιοποικιλότητας και στην ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου.
- ✓ Τα βασικά προγράμματα, συμπεριλαμβανομένων των Erasmus+, EU4Health και «Ορίζοντας Ευρώπη», θα ενισχυθούν, σε σχέση με τη συμφωνία του έκτακτου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ιουλίου του 2020, με ποσό ύψους 15 δισ. ευρώ.

Μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός 2021-2027

Ο μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός της ΕΕ θα εξακολουθήσει να παίζει σημαντικό ρόλο στη στήριξη της ανάκαμψης και στη διασφάλιση επαρκών μέσων για τους παραδοσιακούς δικαιούχους ενωσιακών κονδυλίων ώστε να μπορέσουν να συνεχίσουν το έργο τους σε μια εξαιρετικά δύσκολη περίοδο για όλους.

Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΠΔΠ) 2021-2027: σύνολο κονδυλίων ανά τομέα

	ΠΔΠ	NextGenerationEU	ΣΥΝΟΛΟ
1. Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	132,8	10,6	143,4
2. Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	377,8	721,9	1 099,7
3. Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	356,4	17,5	373,9
4. Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	22,7	-	22,7
5. Ασφάλεια και άμυνα	13,2	-	13,2
6. Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	98,4	-	98,4
7. Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	73,1	-	73,1
ΣΥΝΟΛΟ ΠΔΠ	1 074,3	750,0	1 824,3

Τα ποσά είναι στρογγυλοποιημένα. Όλα τα ποσά είναι σε δισ. ευρώ.
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Θεσμικές υποθέσεις

Η Προεδρία του Συμβουλίου πέρασε στην Κροατία και, στη συνέχεια, στη Γερμανία. Η κροατική Προεδρία εξασφάλισε την ταχεία έγκριση προτάσεων οι οποίες σχετίζονταν με τη νόσο COVID-19 στο πλαίσιο της άμεσης αντίδρασης στην κρίση, συμπεριλαμβανομένων των πρωτοβουλιών επενδύσεων για την αντιμετώπιση του κορονοϊού, της στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης και της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με τις μη ουσιώδεις μετακινήσεις στην ΕΕ. Η έναρξη των διαπραγματεύσεων προσχώρησης με την Αλβανία και τη Βόρεια Μακεδονία τον Μάρτιο αποτέλεσε ένα ακόμη ορόσημο κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους. Οι κυριότερες επιτυχίες της γερμανικής Προεδρίας, στο δεύτερο εξάμηνο, ήταν η οριστικοποίηση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου / της δέσμης μέτρων για την ανάκαμψη και η ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων για την εμπορική συμφωνία με το Ηνωμένο Βασίλειο. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατέληξε επίσης σε συμφωνία για έναν πιο φιλόδοξο στόχο για το κλίμα με ορίζοντα το 2030 και ασχολήθηκε επίσης με την τεταμένη κατάσταση μετά

τις εκλογές στη Λευκορωσία, επιβάλλοντας τρεις γύρους κυρώσεων.

Μετά το καλοκαίρι η προσοχή του Κοινοβουλίου στράφηκε στις θεσμικές υποθέσεις, αρχής γενομένης με την πρώτη ομιλία της προέδρου κ. φον ντερ Λάιεν για την κατάσταση της Ένωσης, στις 16 Σεπτεμβρίου. Τον Οκτώβριο το Κοινοβούλιο ενέκρινε την αντικατάσταση του κ. Φιλ Χόγκαν από την κ. Μαρέιντ Μαγκίνες αφότου αυτός παραιτήθηκε από την Επιτροπή. Η κ. Μαγκίνες είναι τώρα επίτροπος Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών, Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και Ένωσης Κεφαλαιαγορών.

Το 2020 ήταν έτος ανανέωσης για την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών. Και οι δύο είδαν τα μέλη τους να μειώνονται από 350 σε 329 μετά το Brexit, και περίπου το 40 % των μελών τους ανανεώθηκε. Ο κ. Απόστολος Τζιτζικώστας εξελέγη στις 12 Φεβρουαρίου πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών, ενώ η κ. Κρίστα Σβενγκ εξελέγη στις 28 Οκτωβρίου πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής.

Επικοινωνήστε με την ΕΕ

Αυτοπροσώπως

Σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση υπάρχουν εκατοντάδες κέντρα πληροφόρησης Europe Direct. Μπορείτε να βρείτε τη διεύθυνση του πλησιέστερου σε σας κέντρου στον ιστότοπο Europa: https://europa.eu/european-union/contact_el

Τηλεφωνικά ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

Η Europe Direct είναι μια υπηρεσία που απαντά στις ερωτήσεις σας για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μπορείτε να επικοινωνήσετε με αυτή την υπηρεσία:

- καλώντας ατελώς τον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (ορισμένα δίκτυα τηλεφωνίας ενδέχεται να χρεώνουν τις κλήσεις αυτές),
- καλώντας τον αριθμό +32 22999696 ή
- μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από τον ιστότοπο Europa: https://europa.eu/european-union/contact_el

Βρείτε πληροφορίες σχετικά με την ΕΕ

Στο διαδίκτυο

Πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο Europa: https://europa.eu/european-union/index_el

Στις εκδόσεις της ΕΕ

Μπορείτε να καταφορτώσετε ή να παραγγείλετε δωρεάν και επί πληρωμή εκδόσεις της ΕΕ στην ακόλουθη διεύθυνση: <https://op.europa.eu/el/publications>. Μπορείτε να ζητήσετε πολλαπλά αντίγραφα δωρεάν εκδόσεων επικοινωνώντας με την υπηρεσία Europe Direct ή με το τοπικό σας κέντρο πληροφόρησης (βλ. https://europa.eu/european-union/contact_el).

Στη νομοθεσία της ΕΕ και σε σχετικά έγγραφα

Για πρόσβαση σε νομικές πληροφορίες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του συνόλου της ενωσιακής νομοθεσίας από το 1952 σε όλες τις επίσημες γλώσσες, μεταβείτε στον ιστότοπο EUR-Lex, στην ακόλουθη διεύθυνση: <http://eur-lex.europa.eu>

Στα δημόσια δεδομένα από την ΕΕ

Η Πύλη Δημόσιων Δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (<http://data.europa.eu/euodp/el>) παρέχει πρόσβαση σε σύνολα δεδομένων από την ΕΕ. Τα δεδομένα μπορούν να καταφορτωθούν και να επαναχρησιμοποιηθούν δωρεάν, τόσο για εμπορικούς όσο και για μη εμπορικούς σκοπούς.

